

Store penger til far og sønn Helness

Side 8

Gjennombrudd for Norges jentelag

Side 28

GoSportive NORDIC CHOICE HOTELS

OPPTIL 20 % RABATT PÅ EN OPPLADNINGSNATT

Alle idrettsutøvere vet at en god natts søvn er forskjellen mellom vinn eller forsvinn. Med våre fem forskjellige hotellkjeder på over 100 destinasjoner er vi helt sikre på at vi har en hotellseng som passer akkurat til deg. Sov godt og våkne opp dagen etter som en vinner.

20 % RABATT på Quality Hotel™, Quality Resort™ og Clarion Hotel® for individuelle idrettsgjester.

15 % RABATT på Comfort Hotel® og Clarion Collection® for individuelle idrettsgjester.

Book på choice.no/idrett

CHOICE.NO/IDRETT – Hotell på over 100 destinasjoner i Norden

NORDIC CHOICE HOTELS™

Leiar	4
Siden sist	5
Norsk Bridgefestival	8
Juniorleiren 2016	23
OL i Wrocław	28
EM for nasjonslag.....	38
Ungdoms-VM	50
Åpent Ungdoms-EM	58
Furunes ny sportssjef.....	62
FOSS-turneringene 2016.....	70
Terminliste 2016—17	75
Bridge for de relativt ferske	76
Villy Dam.....	80
Kort fortald	84

NORSK BRIDGEFORBUND

Sognsveien 75 A
0855 Oslo
Telefon: 47 47 94 00
(mandag–fredag 12.00–16.00)
E-post: bridge@bridge.no
www.bridge.no
Bankkonto: 5002.05.01585
Postgiro: 0814.51.95102

REDAKTØR ERLEND SKJETNE

Mobil: 974 75 164
e-post: erlend@gammagrafisk.no
Osloveien 6, 7017 Trondheim

LAYOUT

AIT Bjerch/Mem grafisk

ANNONSER

Ansvarlig: Erlend Skjetne
erlend@gammagrafisk.no
Annonsemateriell leveres skriftlig,
med e-post, eller brev.

Pris etter avtale.

Trykket hos AIT Bjerch

Neste utgivelse
desember 2016
Innleveringsfrist
15. november 2016

Hovedfoto forside:
Arild Jakobsen

Leiar

Nok ein sumar er ved enda, og ein ny sesong har teke til. Samanlikna med fjoråret, då EM i Tromsø var den store hendinga, må ein vel seia at den norske bridgesumaren i år var ein relativt roleg affære. Litt i rolegaste laget, kanskje?

Norsk Bridgefestival er og bør vera det store høgdepunktet innan den norske bridgen kvart einaste år. At festivalen i år ikkje kunne måle seg med EM i Tromsø, var jo berre naturleg. Men heilt uavhengig av dette, må eg likevel seia årets festival fortona seg som eit lite antiklimaks i samanlikning med tidlegare års festivalar. Dette er riktig nok ei veldig subjektiv vurdering, men før om åra har eg alltid opplevd Norsk Bridgefestival som ei veldig livleg veke, med fullt av folk på alle baugar og kantar, massevis av festlege møte både med gamle og nye vener, og med spennande bridgetevlingar som ramme kring det heile. Kan hende er det berre eg som har vorte eldre, men i år var det liksom litt daudare.

Det som er sikkert, er at deltakinga i mange av dei største tevlingane under festivalen var lægre i år enn det vi har vent oss til. Årsakene er sikkert mange. Kanskje har vi mist nokre som vanlegvis brukte å dra på festivalen, i laupet av året då det ikkje var festival i tradisjonell forstand. Heilt sikkert er det at nokre prioriterte den svenske bridgefestivalen, som i år fall samstundes med den norske, og som må seiest å ha eit svært solid renommé. Fleire elitespelarar som eg rekna med å sjå i Fredrikstad, var av den grunnen ikkje til stades i år, dei var heller i Örebro. Ei anna årsak kan kanskje rett og slett vera ei slags

metttheit, som altså var det eg sjølv byrja føle på i år: Festivalen har etter kvart vore i Fredrikstad så mange gonger at eg ikkje lenger kan hugse når den fyrste gongen var – og då er det kanskje nok?

Det var vel litt det same som skjedde med Lillehammer som åstad for festivalen, at mange etter kvart følte dei hadde opplevd det som fanst å oppleva av Lillehammer som by. Ein kan jo bli lei av å bu på det same hotellet, trø rundt i dei same gatene, eta middag på dei same restaurantane og drikke øl i dei same barane kvart einaste år. Då festivalen flytte til Fredrikstad, fortona det seg som ei stor forbetring, og bra har det også vore. Men no verkar som tida er inne for noko nytt.

Det synspunktet deler openbert NBF, og dei ser no på ulike alternativ. Med i vurderinga er mellom anna dei gamle jaktmarkene på Lillehammer, og oppløgd mark i Drammen. I god demokratisk ånd har NBF invitert medlemene til å seia si meining, og engasjementet ser ut til å vera stort. Diskusjonen som har gått på nettet gjeld òg sjølve formatet, kva tevlingar som skal inngå i festivalen og korleis dei skal spelast. Det vil føre for langt å diskutere alt dette her, eg vil berre seia at eg ikkje misunner NBF oppgåva med å snekre alt dette i hop. Uansett korleis ein gjer det, vil nokre vera veldig usamde. Men vi får håpe at løysinga blir ein god kombinasjon av tradisjon og innovasjon, elite og breidde, slik at både dei faste deltakarane og mange nye, både dei drivne spelarane og dei mindre rutinerte finn noko ved festivalen som tiltalar dei. At datoane blir høvelege, og ikkje i kollisjon med den svenske bridgefestivalen endå ein gang, verkar òg svært viktig. Men det er vanskeleg å få alt til å klaffe, og slik eg forstår det går det mot eit samanfall i dato til neste år òg.

Eitt moment ved festivalen som eg ikkje godt kan la vera å kommentere, er det

ny flaggskipet Marit Sveaas International Bridge Tournament. Her gjekk NBF ut med det som framstod som i overkant høge ambisjonar: 500 par, som det ein gong vart fabla om, kunne det ikkje vera mange som eigentleg hadde tru på. I praksis vart det 160, skuffande i forhold til nemnde ambisjon, men ikkje så gale isolert sett. Riktig nok måtte det kuttast litt i premiebudsjetten, men den formidable fyrstepremien stod ved lag, og fleire andre solide premiar likeså. 160 par er trass alt mykje til å vera ei tevling i Noreg. Eg synst NBF, og ikkje minst sponsor Christen Sveaas og dei som har fått han på glid, fortener stor ros for initiativet. Held ein berre fram med det same premienivået, god marknadsføring og god gjennomføring kvart år, trur eg dette kan etablere seg som ei veldig populær tevling. Det er trass alt

mange bridgespelarar som konsekvent jaktar på store utbetalingar, det vera seg i form av dubla beiter eller setelbuntar. Men sjølve plasseringa av tevlinga geografisk og i bridgeåret, bør sannsynlegvis spissast litt. Av kontraktmessige årsaker vil tevlinga visstnok vera del av Norsk Bridgefestivalen til neste år òg, men styret i NBF går inn for å leggje henne til ei eiga helg frå 2018 av. Kollisjon med den svenske bridgefestivalen er spesielt uheldig i ei tevling der ein ynskjer internasjonal deltaking, og for norske spelarar sin del er det ikkje direkte fordelaktig å ha denne viktige tevlinga på slutten av ein lang festival, der ein allereie har spela seg halvt i hel.

Erlend Skjetne,
redaktør

Siden sist

Siden sist har akkurat en ny sesong startet, og jeg håper så mange som mulig vil ta i bruk kortstokken i det allsidige tilbudet som finnes rundt omkring i bridge-Norge. Vi har mange klubber som tilbyr ukentlig spilling, det arrangeres kretsmesterskap i ulike klasser, åpne turneringer samt NBF sine flaggskip som Seriemesterskapet og NM for klubbblag. Hvorfor ikke bli med på moroa?

Kunne du tenke deg å gjøre en innsats for klubben din? Veldig mange av klubbene i NBF er avhengige av innsatsen til en eller noen få ildsjeler, og ære være dem. Men i blant kan det være greit at de også får litt hjelp i den daglige driften av klubben, så hvorfor ikke spørre om det er noe de trenger

hjelp med? For å gjøre det enklere å drifte klubben vil NBF starte et forsøk med å sende ut månedlige nyhetsbrev til tillitsvalgte i klubbene. Her vil det komme aktuell info om hva man bør huske på denne måneden, og vi tar gjerne imot innspill og gode historier til disse nyhetsbrevene.

Under årets bridgefestival ble Boye Brogeland hedret for sin innsats mot juks i bridgen av president Kari-Anne Opsal, men vel så fint var det å se den stående ovasjonen fra hele salen i flere minutter. Takk igjen Boye! Fint er det også å se at flere avgjørelser nå har falt i de ulike sakene: Fisher–Schwartz har fått fem års utestengelse, Fantoni–Nunes det samme, og Piekarek–Smirnov har blitt utestengt i fire år. En avgjørelse i saken mot Balicki–Zmudzinski er ventet i løpet av høsten.

At terskelen for å beskyldre noen for juks ser ut til å ha blitt senket i kjølvannet av dette, er bekymringsfullt. **Vi bør aldri beskyldre noen for juks uten å være sikre i vår sak,**

og kunne dokumentere beskyldningene!

Senest nå under OL i Polen nektet Spania å starte et sett mot USA fordi det mente et av makkerparene til USA konsekvent åpnet i tredje hånd gunstig uansett honnørstyrke! Saken ble avvist og Spania fikk 10 IMP i straff, men de slo allikevel de store favorittene USA.

Bridgefestivalen ble ikke den suksessen vi hadde håpet på etter et års «fravær». Færre deltakere enn tidligere gjorde at man ikke nådde de budsjettmålene som var satt, men desto verre var det at det rett og slett var færre bridgevenner å hilse på. Om du ikke kom på bridgefestivalen i år, vil vi gjerne vite hva som skal til for at du kommer neste år. Styret jobber med hvor neste års bridgefestival skal arrangeres og dens innhold, men vi kan allerede røpe at det ikke blir Fredrikstad.

Den første utgaven av Marit Sveaas International Bridge Tournament var avslutningen på årets festival, og far og sønn Helness stakk av med 1. premien på kr 300.000 til stor jubel i salen. Ikke alle hadde like stor suksess, på de laveste bordene i monraden var det mange som hadde æren av å møte legenden Benito Garozzo. Totalt sett var det 160 par på startstreken, og når vi neste år skal spille i Den norske opera håper vi det tallet doubles.

Årets morsomste turnering for mange er NM for klubblag. Jeg vil utfordre alle våre 329 klubber til å stille med minst ett lag i turneringen! Alle får spille minst to runder, og de som er så heldig å komme helt til finalen får en uforglemmelig opplevelse i Bergen våren 2017. Å komme hjem til noen

og få servert fersk bakst, masse gjestfrihet og ofte noen stikk er en av de beste tingene vi har i bridge, og jeg håper enda flere vil delta. Klarer vi 300 lag i år?

Vi har ikke mange juniorer i norsk bridge, men de vi har er veldig gode! I de siste årene er det våre U25- og U20-lag som har hentet hjem heder og ære, men denne gangen var det vårt U25 jentelag som tok bronse i VM! At de alle har minst tre mesterskap igjen som juniorer, gjør ikke prestasjonen noe mindre, og det gir oss store forhåpninger for fremtiden. Gratulerer så mye til Thea Indrebø, Katarina Ekren, Sofie Sjødal, Thea Hove Hauge og Agnethe Kjensli samt støtteapparatet Sven-Olai Høyland og Elisabeth Sjødal.

Våre «voksne» landslag deltok i EM i Budapest i sommer, men dessverre uten noen stor suksess. Det var ikke langt fra kvalifikasjon hverken for det åpne laget eller damelandslaget, men litt «stang ut» i sluttfasen gjorde at man ikke kan bestille billetter til Lyon i Frankrike neste år. Norsk Bridgeforbund ønsker å være blant de beste i verden, og for å nærme oss dette igjen er nå Jon-Egil Furunes, populært kalt Turbo, tilsatt som sportsjef i NBF. Vi har store forhåpninger om at bedre rammer og struktur vil gjøre at våre landslag igjen kan kjempe om edelt metall!

Til sist vil jeg bare ønske alle bridgespillere lykke til med den nye sesongen, og jeg håper vi sees ved det grønne bord!

*Allan Livgård,
generalsekretær*

NM FOR KLUBBLAG 2016

Vårens vakreste eventyr, finalen i NM for klubblag arrangeres i Bergen 25.-28. mai 2017. Kvalifiseringen til dette eventyret starter allerede i oktober.

Hvor mange lag klarer din klubb å stille med?

Alle klubber tilsluttet Norsk Bridgeforbund inviteres til å delta i NM for klubblag 2017. En klubb kan stille med så mange lag den ønsker i turneringen. Alle deltakere på lagene må være medlem i den klubben de representerer i turneringen.

Rundeavgift pr. lag er kr. 700,- for 1.-2. runde, og kr. 500 pr. runde i 3.-6. runde.

NM for klubblag arrangeres som en cupturnering over seks runder, med kamper over 32/36/40 spill. Alle lag får spille runde 1 og 2, og det trekkes tilfeldige motstandere i begge runder. Lag som vinner begge kampene er videre sammen med de beste av lagene uten to seiere.

Også i år åpner vi opp for at kampene i 1. og 2. runde kan spilles på BBO. Begge lag må være enige om å spille på BBO, og få dette godkjent av NBF. BBO-kamper fra 3. runde og utover godkjennes bare i særskilte tilfeller.

De sju gjenværende lagene etter 6. runde, samt et lag fra arrangørklubben, møtes i en finale der alle møter alle.

I de innledende rundene trekkes motstanderlag lokalt. I de senere rundene utvides trekningssonene, før det er fri trekning over hele landet i 6. runde. For seier tildeles spillerne på vinnerlaget 1 FP i runde 1 og 2, 2 FP i runde 3 og 4 og 3 FP i runde 5 og 6.

Påmelding foretas under Turneringsoversikt på hjemmesiden:

<http://bridge.no/ruter/turneringsinfo/1/2212>

**Påmeldingsfrist for 1. runde er
søndag 2. oktober 2016!**

Siste år i Fredrikstad

Av Erlend Skjetne

Etter opphald i fjor grunna EM i Tromsø, var Norsk Bridgefestival altså attende i Fredrikstad i år, som vanleg frå månedsskiftet juli-august.

I leiaren frå underteiknaog i generalsekretærens spalte «Siden sist» kan du lesa nokre generelle vurderingar av årets bridgefestival som arrangement. Uavhengig av alt dette, må vi uansett heidre dei som fortener heider for god bridge i Fredrikstad.

NM mix par

Som vanleg byrja Norsk Bridgefestival med NM mix par. Sjølv om 181 par i år var ein nedgang, ser det ut til at denne tevlinga har etablert seg som den største partevlinga i Noreg. I år skulle ho òg bli svært spennande. At det var jamt, forstår ein av det faktum at vinnarparet Espen Erichsen–Helen Erichsen ikkje hadde leia tevlinga på noko tidspunkt før ho var over.

Vi skal unne oss å sjå på dei tri spela som utgjorde den siste runden i tevlinga. Alle hadde dei forholdsvis enkle, men gode poeng.

<p>♠K83 ♥873 ♦KQ84 ♣984</p>		<p>♠A97542 ♥A10 ♦1092 ♣A3</p>
<p>♠6 ♥KQJ954 ♦AJ7 ♣KQ7</p>		<p>♠AQ10 ♥62 ♦653 ♣J10652</p>

Det kan vera eit alternativ å spela 3 grand på desse korta, men 4 hjarter er ein normal og sunn kontrakt, med ti toppstikk og gode sjansar for elleve. Ser du kva utspel som held kontrakten på ti stikk?

Vinnarparet fekk ruter konge ut, og dimed var det elleve ess, som gav ein grei pluss. Kløver ut gjev same resultat, då spelefører ganske enkelt kan kaste ein ruter i bordet på tri rundar kløver, og så dukke ein ruter rundt. No kan ingenting

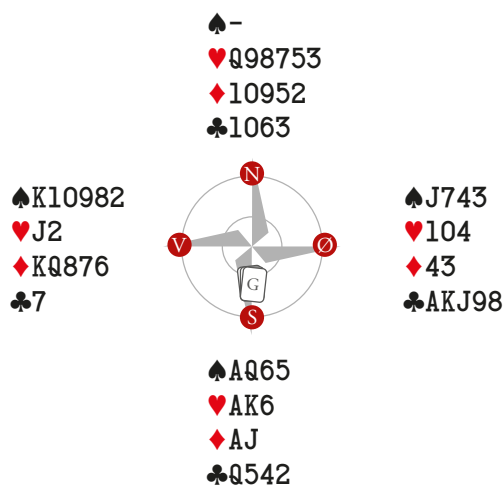
hindre han i å stela ein ruter i bordet. Riktig nok skal det seiast at dette går gale om kløveren sit 6–2, og når vest ikkje spelar ruter konge ut, er det saktens eit alternativ å spela på dobbelkappen i ruter i staden. Om vest spelar spar ut, og aust finn det gode skiftet til ein trumf, må spelefører få god sparen med to stelingar heller enn å satse på dobbelkappen i ruter. Det er ikkje så lett det heller. Men det einaste utspelet som alltid held kontrakten på ti stikk, er trumf. Då rekk ikkje spelefører korkje å få stole god sparen eller få stole ein ruter i bordet.

<p>♠J86 ♥63 ♦KJ86 ♣AQ106</p>		<p>♠2 ♥52 ♦109532 ♣KJ875</p>
<p>♠109753 ♥QJ109874 ♦- ♣3</p>		<p>♠AKQ4 ♥AK ♦AQ74 ♣942</p>

Dette var eit spel der det lønte seg å halde kjeft imot, for ikkje å avsløre sitsen. Men då sør opna 2 kløver, var det mange i vest som ikkje greidde å halde fingrane frå fatet, noko eg godt kan forstå med den spennande fordelinga. La oss seia at vest kliv inn med 3 hjarter, og det går ein avventande pass i nord og pass i aust. Sør må no seia 3 grand for å syne sånn cirka sine 22–23 poeng, og nord kan ta sjansen på 6 grand.

Vinnarparet spela 4 grand med elleve stikk, og fekk grei pluss på det, fordi mange hadde skusla vekk sjansen sin i 6 grand. Vest må faktisk spela kløver ut for å beite, men hjarter dame er det naturlege. No tek spelefører ein ruterrunde, ser sitsen der, og held fram med nokre sparrundar. Når det syner seg at vest hadde fem av den sorten i lag med sannsynlegvis sju hjarter, ligg det til rette for ein innspelesskvis. Ein tek alle majorkorta sine, og

for å halde tri kløver må aust gå ned på fire ruter. Då tek ein ruterer òg, og spelar kløver til dama, som aust må stikke berre for å vera innspela. Held han i staden ein ruter og kastar seg ned på dobbel kløver, må ein gje han eit kløverstikk før ein tek alle ruterer. Merk at ein kanskje må sjå an motstanden litt her: Om vest er ein såpass frisk type at han kan koma til å melde 3 hjarter på 5–6–0–2 og knekten dobbel eller to småe kløver, er det fare for å gå i baret.

Nok ei sterk hand i sør, som dei fleste opnar med 2 grand på, for å syne 20–21. Nord overfører til hjarter, og bør også lette 3 hjarter til utgang, fordi han trass alt har ei spennande fordeling.

Vinnarparet fekk med seg ei beit, som gav forbausande mykje pluss. Litt for mange spela ruter konge ut frå vest, eit brot på ein av bridgens beste reglar: Når kortgudane har gjeve deg ein singleton, er det fordi du skal spela han ut. Med tri gonger kløver ut til steling er kontrakten daud, det må bli eit ruterstikk til forsvaret. At 3 grand alltid står, og at par score difor er 4 spar dobla aust–vest med to beit, er noko vi eigentleg ikkje treng å nemne i det heile.

Ekteparet Erichsen bur i Royal Tunbridge Wells nær London, med to døtrer og av og til ein katt. Espen er utflytt bergensar, Helen autentisk engelsk. På sylvplassen i NM mix par kom Iwona Larssen–Johan Wedeen frå heimeklubben Fredrikstad,

medan Oslo-paret Anne-Lill Hellemann–Fredrik Helness vann bronzen.

Gull i NM mix par til Espen Erichsen–Helen Erichsen

Sylv i NM mix par til Iwona Larssen–Johan Wedeen

Bronse i NM mix par til Anne-Lill Hellemann–Fredrik Helness

NM junior

16 par stilte til start i NM junior i år. Det skulle sjølvsagt gjerne vore fleire, men i alle fall

Gull i NM junior til Christian Bakke-Anders Holmen Gundersen

Sølv i NM junior til Harald Eide-Tor Eivind Grude

Bronse i NM junior til André Hagen-Marcus Andreas Scheie

er det gledeleg å sjå mange nye namn på lista, derimellom fleire veldig unge spelarar. At 12 av 32 deltakarar i NM junior var jenter, er òg veldig bra i den tradisjonelt litt for mannsdominerte sporten vår.

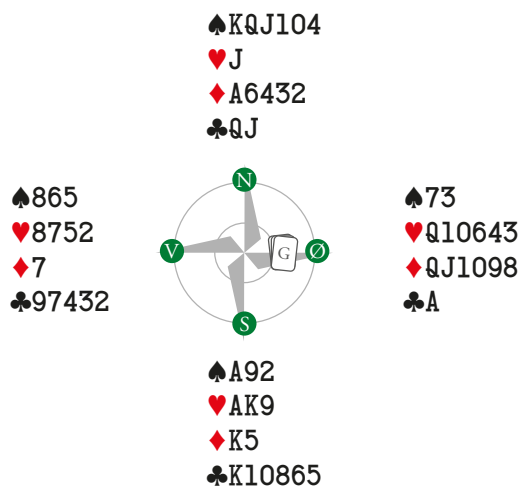
Når vi skreiv om «nye namn», kan det leggjast til at mange av etternamna ikkje eigentleg er så veldig nye. Mange av dei kan ein kjenne att frå den vaksne generasjonen, så det er tydeleg at mykje av rekrutteringa skjer internt i bridgefamiliar. Det er gledeleg at så mange bridgeforeldre tek ansvar og er med på å sikre overlevinga til den kjære hobbyen vår.

Med så mange ferske bridgespelarar på startstreken, blir nivået i NM junior alltid variabelt. Det ber resultatlista då òg preg av. Dei meir rutinerte spelarane Christian Bakke-Anders Holmen Gundersen hadde inkje mindre enn 67,80 prosent score til slutt, noko som er formidabelt i ei 90 spel lang tevling. Harald Eide-Tor Eivind Grude måtte med sine 64,40 prosent ta til takke med sylv, medan André Hagen-Marcus Andreas Scheie fekk bronse for sine 63,00 prosent. I nesten alle andre tevlingar ville sistnemnde score vore meir enn nok til å vinne klårt!

NM mix lag

Sluttfasen i NM mix lag, som med sine 70 lag òg hadde ein liten nedgang frå 2014, vart ikkje så veldig spennande i år. Med to kampar att leia lag Bob Bob så klårt at ein nesten kunne gratulere dei med gullet. På laget spela Jo-Arne Ovesen-Torild Heskje, Kåre Bogø-Anne Birgitte Fossum og Sam Inge Høyland-Siv Thoresen.

I fylgjande spel handla det berre om å vurdere spelestyrken til hendene, og vips så var ein glimrande slem meldt og vunnen.

Kåre Bogø i sør gjorde ei god vurdering då han i andre hand valde å opna 1 kløver. Desse 17 toppsterke poenga med ein femkortsfarge er for gode for 1 grand. Anne Birgitte Fossum overførde til spar med 1 hjarter, som Kristian Barstad Ellingsen i aust dobla, venteleg for å syne hjarter. Om ein er sikker på avtalene, ville det vore betre å kunne melde 2 kløver for å vise dei to umelde fargane: Det er trass alt stor skilnad på 5–5 og 4–4, og 2 kløver stel meir plass frå motparten, ikkje minst om vest så fylgjer på med eit sperrande hopp i hjarter. Over doblinga fekk Bogø meldt 2 grand som planlagt, 18–19. Fossum overførde på nytt med 3 hjarter, Bogø tok imot, og Fossum melde 4 hjarter som kortfarge. Den måtte Bogø nesten slå av, men Fossum hadde så gode kort at ho uansett gjekk på med Blackwood. Då ho fekk to ess, la ho spelet i 6 spar. Det verkar som ein rimeleg sats, og var ein enkel heimgang denne gongen. Det skal seiast at 6 grand er ein endå sikrere kontrakt, med tolv toppstikk utan fare for stelingar, men den er vanskeleg å melde kontrollert. På det andre bordet vart det ikkje meldt slem.

På andreplass i NM mix lag fylgde lag Lise (i) DA, som bestod av Lise Blågestad–Eskil Monrad Hagen og Odin Svendsen–Ida Wennevold. Eit godt stykke bak dei igjen, kanskje meir overraskande, kom lag Nord og syd. Der spela Harry Arne Vågen–Lise Aasland og Birgit Iren Nygård–Harald Agersen. Butleren vart vunnen av Jo-Arne Ovesen–Torild Heskje.

Gull til Bob Bob i NM mix lag. Frå venstre Jo-Arne Ovesen, Kåre Bogø, Anne Birgitte Fossum, Torild Heskje, Sam Inge Høyland og Siv Thoresen

Sylv til Lise (i) DA i NM mix lag. Frå venstre Odin Svendsen, Ida Wennevold, Eskil Monrad Hagen og Lise Blågestad

Bronse til Nord og syd i NM mix lag. Frå venstre Harald Agersen, Birgit Iren Nygård, Lise Aasland og Harry Arne Vågen

IMP par

Partevlinga med IMP-utrekning, som går over to sesjonar, har brukt å vera særst populær. 37 par i år var såleis langt frå noko høgdepunkt, men det var vel neppe anna å forvente når ho i år gjekk parallellt med dei to fyrste sesjonane i NM mix lag.

Vinnarparet vart Per Rømoen–Lars Mosby frå Torsnes BK, medan Lars Erik Thomassen–Frode Lange-Nielsen frå Kolbotn BK fylgde på andreplass. På tredjeplass kom dei velkjende bergensarane Tor Bakke–Jim Høyland.

Speedball

Ei tevling som var ny av året i år, var ein speedball eller såkalla lynbridge, der ein berre har 15 minutt på å fullføre ein runde med fire spel. Eg spela fleire tevlingar av denne typen i den tida då eg enno kunne dra på juniorleir, og har òg vore med på tilsvarande i utlandet. Det er veldig morosamt, og noko som mange sikkert kunne hatt stor glede av. Såleis var det nok skuffande at tevlinga berre samla 14 par. Men konkurransen frå den tredje sesjonen i NM mix lag vart vel for sterk.

Vinnarane av tevlinga vart Milan Milovic–Reidar Bruusgaard frå Sinsen BK, som riktig nok fekk nokre straffepoeng for det eg vil tru var for sein speling i ein runde. Men det var faktisk få par i salen som ikkje fekk straffepoeng, og mange fekk ganske mange straffepoeng. På andreplass fylgde Norman Birkelund–Raymond Jensen frå Mo BK, og på tredjeplass Olav Ukkelberg–Ragnar Midjo frå Steinkjer BK.

NM damer

Med sine 39 par i år, mot 38 for to år sidan, var NM damer ei av få tevlingar under årets festival som ikkje hadde fall i deltakinga. Det er gledeleg at mange damer konsekvent støttar opp om dei dametevlingane som finst. Men har ein i tankane kor mange par som spelar NM mix par og lag, der det vel nesten må vera ei dame i kvart einaste par, seier det seg sjølv at potensialet i NM damer er endå større.

Gull i NM damer til Pernille Lindaas–Maja Rom Anjer

Sylv i NM damer til Ann-Elin Danielsen–Stine Holmøy

Bronse i NM damer Ranja Sivertsvik–Virginia Chediak

Vinnarar, i år som for to år sidan, vart eit par som ser ut til å vera det stødigaste dameparet i Noreg per no, nemleg Pernille Lindaas–Maja Rom Anjer frå høvesvis Fløde BK og TopBridge BC. Det finst nokre damer som i større grad enn desse to hevdar seg i andre tevlingar, men då med mannlege makkerar. I dametevlingane er det nokre fåe andre par som òg er ganske stabile, medan fleire av dei beste spelarane driv og byter makkerar ein del. Lindaas–Anjer held i hop som makkenskap, og det gjev rutine og godt samspel. Attom dei på resultatlista fylgde Ann–Elin Danielsen–Stine Holmøy frå høvesvis Vestvågøy BK og Fosnavåg BK, medan Ranja Sivertsvik–Virginia Chediak frå høvesvis Vadsø BK og Kragerø BK vann bronzen.

NM veteran

Også i NM veteran er deltakinga relativt stabil, 69 par i år mot 71 for to år sidan. Men for tri år sidan var det 77 par. Ein rekord, som syner kor stort potensiale også denne tevlinga har, kom i 2006, då heile 112 par deltok. Bridgen i Noreg er full av veteranar, men kvifor spelar dei ikkje NM veteran?

I år vart tevlinga utruleg spennande. Under 20 poeng skilde til slutt dei fem fyrste plassane. Men det vart Thorvald Tande Jr.–Lars Eide frå høvesvis Jessheim BK og Hamar BK som trekte det lengste strået. På sylvplassen fylgde Roar Sletner–Johan Fredrik Monrad frå Tøbbelklubben, og på tridjeplass Odd Frydenberg–Trond Wiborg frå høvesvis Holmestrand BK og Tøffelklubben.

Vi har diverre ikkje bilete av medaljørane i NM veteran, då premieseremonien vart kraftig amputert grunna dårleg oppmøte.

Ope NM lag

På startstrekken i Ope NM lag, som byrja måndag ettermiddag, stod 48 lag. Det er ikkje bra samanlikna med det nivået det gamle NM Monrad lag ein gong pla liggje på, så her må noko gjerast.

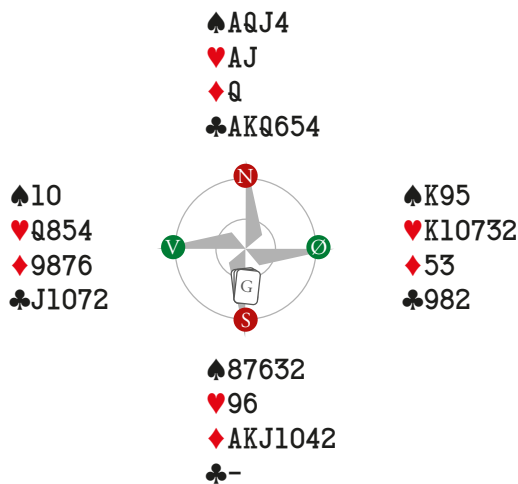
Men det planlagde oppsettet, med 16 lag vidare frå grunnspel til sluttspillet, kunne ein nesten ikkje gå

attende på. Til overmål kom eitt lag inn mellom dei 16 beste som ikkje spela om kvalifisering, fordi dei måtte reise frå Fredrikstad, så fylgjeleg heldt det å bli nr. 17 av 48 lag for å gå til sluttspillet.

Det å vinne grunnspillet, etter tolv kampar, er vel å merkje imponerende uansett. Det gjorde lag Utu, med Ulf Håkon Tundal–Nils Kåre Kvangraven og Bjørn Olav Ekren–Kjell Gaute Fyrun. På andreplass kom lag Noe rusk, med Siv Thoresen–Jan Frode Karlsen og Kåre Bogø–Jo–Arne Ovesen, og på tridjeplass lag Stabell med Tolle Stabell–Leif–Erik Stabell og Peter Marstrander–Rune Brendeford Anderssen. Vinnar av butleren i grunnspillet vart Jan Petter Svendsen, på OBK Kløverknekt, medan Sverre Johnsen–Åsmund Stokkeland frå lag Oslo vart beste heile par.

Det var eit par overraskingar i åttandedelsfinalen. For det fyrste slo lag Konkurs.no, med Normann Birkelund–Raymond Jensen og Idar Lyngen–Bjørn Inge Hanssen, ut det langt meir meritterte lag Noe rusk. For det andre slo lag Hagens Heroes, med Roger Olafsen–Torkild Hagen og Thorbjørn Willoch–Pål Harreschou ut dei svært garva spelarane på lag Oslo. For det tredje, og verste for meg, slo lag Mjøs kameratene, med Henning Lauritsen–Lars Borge og Stig Vestveit–Jørgen Petter Neremo, ut lag Grusomt, der underteikna hadde selskap av nokre svært store bridentenamn. Vi hadde for så vidt berre oss sjølve å takke, og spesielt hadde eg meg sjølv å takke, men uansett var det keisamt å tru at ein hadde vunne kampen, for så å få vita at ein feildublett kosta oss 16 IMP og sigeren. Det handla visstnok om at spelarane på eit anna bord hadde vride mappa 180 grader rundt då dei skulle leggje korta sine nedi att, og dimed vart det feil med gjevaren då vi seinare spela akkurat same mappe. Småe ting kan få store konsekvensar.

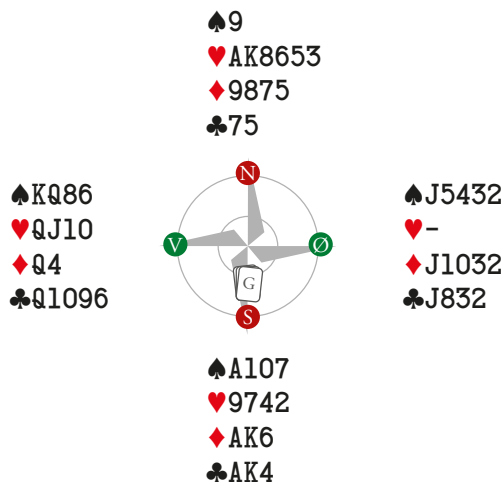
Men her er eit spel der Stig Vestveit–Jørgen Petter Neremo viste at sigeren i åttandedelsfinalen iallfall var fortent for deira del.

Nermo i nord opna i ein sterk 2 kløver, og no fann Stig Vestveit ei melding eg meiner er god. Han sa nemleg 3 ruter, naturleg og positivt, og er det ikkje nettopp det ein har? Sparen er jo elendig samanlikna med ruterer. Kontrollen på meldingsforløpet vidare var kanskje litt meir så som så, for no måtte Nermo seia 4 kløver, og Vestveit 4 ruter. At det syner god ruter er det ingen tvil om, men må den vera så god som her? Kanskje, kanskje ikkje. Nermo gjekk ialfall i Blackwood, og då han fekk to ess, la han spelet i 7 ruter. Det er ein glimrande kontrakt, som vanlegvis står på anten kløveren 4–3 eller ein sparfinesse. Denne gongen kom det riktig nok spar ti ut, så det vart ikkje høve til å teste bae sjansane. Men Vestveit gjekk naturlegvis ut frå at utspelet ikkje var frå spar konge, så han stakk med esset, tok ruter dame, stal ein kløver lågt og drog ut trumfen. Hjarter ess var inntak til fem kløverstikk, tretten stikk totalt, medan det sjølvsagt var kistebeit i storeslem i spar.

I kvartfinalen vart det diverre for tungt for Mjøskameratene, dei tapte relativt klårt for lag Utu. Konkurs.no og Hagens Heroes må bae seiest å ha vore heldige med trekninga, for dei møtte kvarandre. Den kampen vann Konkurs.no klårt. Samstundes slo lag Stabell lag Høyland, med dei litt meir spennande siffera 76–55. Den mest thrilleraktige kampen vart derimot lag Erichsen, med Glyn Liggins–Espen Erichsen og Fredrik Simonsen–Erik Berg, mot lag Viego. Der var det

relativt få IMP i omsetjing, men som vanleg trekte Erik Berg og hans lagkameratar det lengste strået til slutt. Likevel bad Simonsen meg om å skrive om eit spel der han og makker hadde frykteleg uflaks, tydelegvis fordi han meiner at sigersmarginen i kampen fort kunne vorte større enn fattige 48–47.

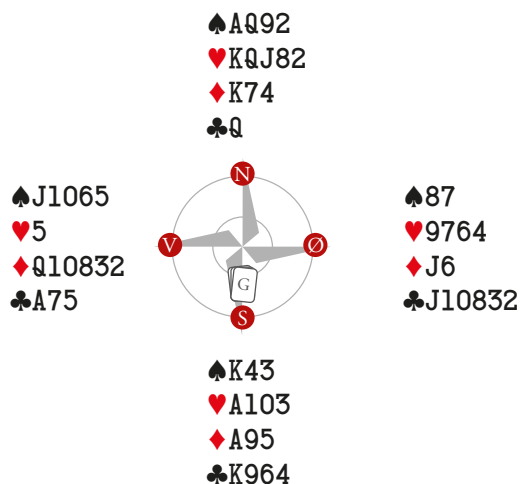
Berg i sør opna i 1 kløver, og Simonsen overførde til hjarter med 1 ruter. No sa Berg 1 hjarter, som vanlegvis er trikorts, men som òg kan vera firekorts med ei minimumsopning eller ei 18–19-hand utan veldig mykje innmat. Simonsen melde no 2 kløver, med plan om å vise ei inviterande hand med hjarter, men fekk så den hyggelege meldinga 3 hjarter frå Berg. Det viste 18–19-varianten. Simonsen tok med seg 3 spar, som var definert som kortfarge, i fall makker skulle ha dei heilt perfekte korta. Dei hadde Berg, og difor klaska han like godt til med Blackwood. Etter som Simonsen hadde den sjetta hjarteren og visste om trikorts tilpassing, laug han på seg trumf dame ved å melde 5 spar. Berg avslutta med 6 hjarter, som er ein glimrande kontrakt. Det var unektelig uheldig at trumfen sat 3–0, slik at det måtte bli ei beit.

I semifinalen vart resultatet derimot komfortabelt for lag Erichsen, dei slo lag Utu med tala 55–27 i IMP. No vart det omsider for tungt for Konkurs.no òg: Dei tapte 76–52 for Stabell, etter å ha gjort ein svært sterk prestasjon ved å koma så langt som dei gjorde i Ope NM lag. Bae dei tapande

semifinalistane fekk bronsemedaljar for innsatsen, det vart ikkje spela nokon bronsefinale.

Dimed vart finalen slett ikkje ulik den vi såg for to år sidan. Då tapte lag Stabell så marginalt som mogleg mot nettopp Simonsen–Berg, som den gongen var på lag med Jonny Hansen–Jørn Arild Ringseth. No hadde Simonsen–Berg nye lagkameratar, og sigeren skulle i praksis bli meir overtydande. Riktig nok var det få IMP i sving i denne kampen òg, men slik blir det gjerne i kampar på høgt nivå, om korta ikkje er veldig dramatiske. Vi skal sjå på eit av spela det iallfall var litt dramatisk i, nok eit slemspel med Simonsen–Berg i hovudrollene.

Berg i sør opna med 1 kløver, og Simonsen svara 1 ruter, som viste hjarter. Med 1 hjarter lova Berg trikorts støtte. Med 3 hjarter sette Simonsen trumfen, og han fikk no den viktige kontrollmeldinga 3 spar frå Berg. Han kunne sjå at korta passa godt saman, og suste difor rett i Blackwood. Berg viste sine to ess, og dimed la Simonsen spelet i 6 hjarter.

Peter Marstrander i vest unngjekk ein fatal spar knekt i utspill, han fann i staden ein ruter. Berg bad om kongen frå bordet, og spela no ein hjarter til tiaren og ein kløver mot bordet. Marstrander stakk med esset, og spela ny ruter til esset. Berg tok for kløver konge med avkast av ein ruter i

Gull til Erichsen i Ope NM lag. Frå venstre Fredrik Simonsen, Erik Berg, Espen Erichsen og Glyn Liggins

Sylv til Stabell i Ope NM lag. Frå venstre Tolle Stabell, Rune Brendeford Anderssen, Peter Marstrander og Leif Erik Stabell

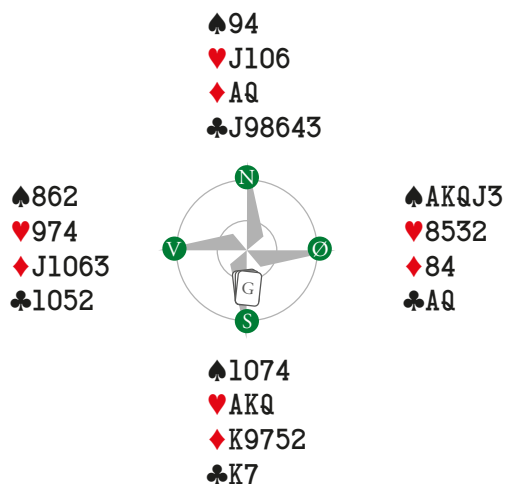
Bronse til Konkurs.no i Ope NM lag. Frå venstre Normann Birkelund, Raymond Jensen og Bjørn Inge Hanssen. Idar Lyngen var ikkje til stades då biletet vart teke. Det var heller ikkje det andre bronselaget, Utu

bordet, drog ut trumfen, tok spar ess, og trakk alle trumfane. Då Marstrander skulle ned på tri kort, kunne han ikkje halde både tri spar og ruter dame. Han kvitta seg med ruter dame, og ein sløv sør kunne nok ha kome i skade for å oversjå det faktum at ruter ni no hadde vorte ein vinnar. Men ikkje Erik Berg. Han spela spar til kongen, tok ruterstikket og så det tolvte stikket på spar dame. Ein klassisk skvis. Slemmen vart ikkje meldt av brørne Stabell på det andre bordet, så spelet gav 13 IMP til lag Erichsen på vegen mot NM-gullet.

Erichsen vann den fyrste sesjonen 39–9 i IMP. Det skulle eigentleg vera tri sesjonar, men for å få litt kvile før Marit Sveaas-tevlinga, vart partane samde om å berre spela to sesjonar. Den andre vann Erichsen 19–6 i IMP, for sluttresultatet 58–15.

Patton

I den populære tevlinga Patton, som med sin snedige miks av lagkamp- og partevlingstankegang samla 38 lag, låg underteikna og lag Grusomt i føringa heile vegen. Men for å leva best mogleg opp til lagnamnet, passa vi på å surre til det heile på slutten. Fylgjande spel, der alt låg i det meldetekniske, var eitt av mange som gjekk gale i sluttfasen av tevlinga.

Du sit i sør og opnar 1 grand. Vest passar, og makker tek sjansen på 3 grand med sekskortsfargen sin. Så skjer det interessante at aust doblar. Kva no?

Det vanlege er at dobling i denne situasjonen anten spesifikt bed om spar ut, eller om at utspelaren skal velja den dårlegaste av majorane sine. I dette tilfellet får du ikkje noko klårt svar om du spør, for motparten har ingen desidert avtale, men du forstår jo at sparen er det store faremomentet her. Altså er det sannsynlegvis riktig å ta ut. Eg, mitt nek, tok ansvaret sjølv, og sa 4 ruter. Det var ein elendig kontrakt, som gjekk to beit.

Naturlegvis er det feil å melde ein skral femkortsfarge på dette nivået, utan garanti for at makker har støtte. Ein lur avtale å ha i situasjonar som desse, er at redobling syner tvil om kor vidt kontrakten kan stå. Typisk manglar ein då hald i ein vesentleg farge. Det blir for så vidt likevel eit spørsmål om ein skal passe makkers uttak i 4 kløver, spesielt om det blir dobla, eller ta ut i ruter. Makker kan jo godt ha berre fem kløver, og samstundes tri ruter. Slik sett hadde nok det beste vore å passe 3 grand, og så la makker ta ut på eiga hand. 4 kløver stod nemleg, takk vera ein svært gunstig trumfsits. På det andre bordet vart kontrakten jamvel dobla, for eit stort tapsspel i Patton.

Etter siste kamp låg vi for fyrste gong i tevlinga ikkje lenger på fyrsteplass. Der hamna lag 4–6 amatører, med Espen Larsen, Kristian Barstad Ellingsen, Johnny Holmbakken, Håvard Larsen, Sten Anfeldt Nilsen og innbytarar Stian André Evenstad og Bjørnar Hagen. På andreplassen fylgde vi, lag Grusomt, med Erlend Skjetne–Aksel Hornslien, Geir Olav Tislevoll–Ole Berset og Anne Birgitte Fossum–Kåre Bogø. På tridjeplass kom lag HogHogs delfiner, med Kai Jørstad–Ronny Jørstad og André Øberg–Sondre Labraathen Hogstad.

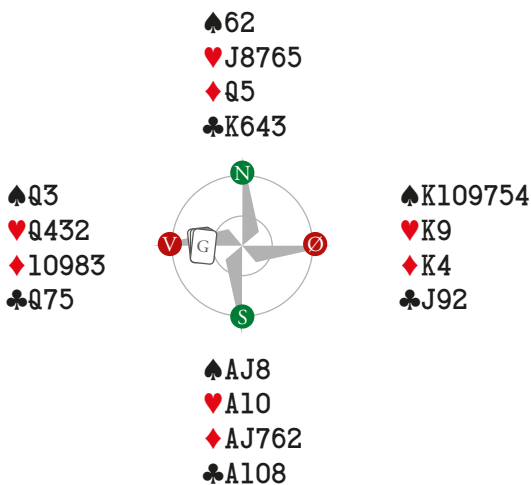

Siger til lag 4-6 amatører i Patton. Frå venstre Espen Larsen, Kristian Barstad Ellingsen, Håvard Larsen og Johnny Holmbakken. Sten Anfeldt Nilsen og innbytarar Stian André Evenstad og Bjørnar Hagen var ikkje til stades då biletet vart teke

Marit Sveaas International Bridge Tournament

Fredag ettermiddag braka det laus i Marit Sveaas International Bridge Tournament, MSIBT, med 160 par på startstreken. Tevlinga var lagt opp som Monrad med vanleg matchpoengscoring, tri spel i runden. På dei 48 øvste borda vart det spela med skjermar, så mange fekk prøvd dette for fyrste gong, utan at nokre såg ut til å ha veldig store vanskar med å takle det. Låg ein under bord nr. 48, spela ein utan skjermar, altså på den mest sosiale måten.

Vi kan jo byrja med ein såkalla roleg delkontrakt, som i praksis slett ikkje vart så roleg. I partevling er det utruleg viktig å få med seg alle stikka ein kan i motspelet, og det vil eg påstå at Espen Erichsen og hans engelske makker Glyn Liggins greidde her.

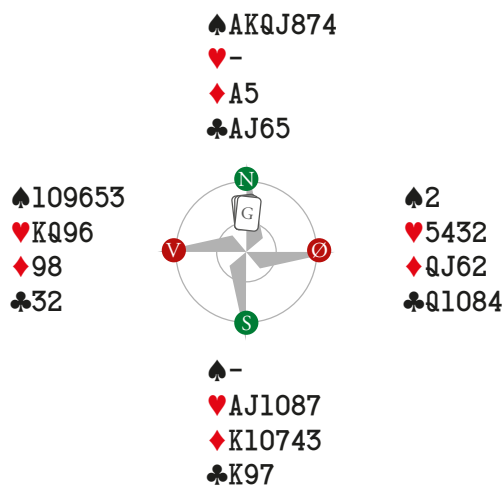
Det gjekk to passar før Erichsen i aust opna 1 spar. Sør fann ikkje på noko anna å melde enn ein tung 1 grand. Nord overførde til 2 hjarter, og det vart kontrakten. Dimed hadde Erichsen–Liggins allereie vunne spelet, for i praksis blir det fort ni stikk i grand, som mange spela på korta. Ni stikk blir det vel i 2 hjarter òg? Nei, langt ifrå.

Liggins byrja svært bra med å spela ruter ti ut, heller enn spar dame. Denne gjekk rundt til knekten. Speleførar la òg ned ruter ess, såg kongen ramle, og spela truleg ikkje på beste måte då han heldt fram med ruter til steling. Det ville riktig nok gått greitt om Erichsen ikkje hadde hatt hjarter ni, men den hadde han. Så kom det meisterlege trekket, då Erichsen la spar konge i disken! Når makker ikkje spelar opningsfargen ut, må det vera fordi han har anten dame eller ess dobbel, meinte Erichsen. Har han esset, er det fint å ta dei to sparstikka fyrst, og så få ein ruter frå vest. Men har han dama, kan det nettopp hende at speleførar, på grunn av dei litt dårlege kommunikasjonslinene sine, gjer akkurat det han i praksis gjorde: Han dukka spar konge, for aust måtte vel òg ha dama? Men ny spar gjekk til knekten og dama. Liggins kunne no spela ein ruter. Aktuelt skulle speleførar kasta ein kløver i bordet. Erichsen kan likevel stela for å spela spar, slik at vinnaren spar ess blir stolen bort. Men no har speleførar ein godspela ruterkvist, som gjer at han ikkje får kløvertapar. Men i kampens heite gjorde speleførar den ikkje unaturleg tabben å stela den fjerde rutereren, som vart overstolen,

før spar gjekk til låg steling hjå Liggins og oversteling i bordet. No måtte det både bli eit stikk for hjarter dame og eit kløverstikk på forsvaret, for éi utruleg beit! Speleførar hadde saktens sine sjansar, men det forringar ikkje det flotte motspelet.

For min eigen del byrja Marit Sveas-tevlinga glimrande. Vi låg på tridjeplass etter fyrste sesjon, og greidde å halde hovudet kaldt i den andre. Men som ordtaket seier: Opp som ei løve, ned som ein skinnfell. Til slutt hamna vi vel så vidt over middels. Men jamvel i ei såpass deprimerande tevling, er det gjerne eit spel eller to ein kan glede seg over i ettertid, der ein for ei stakka stund fekk oppleve kjensla av å vera på høgd med dei beste i utlandet.

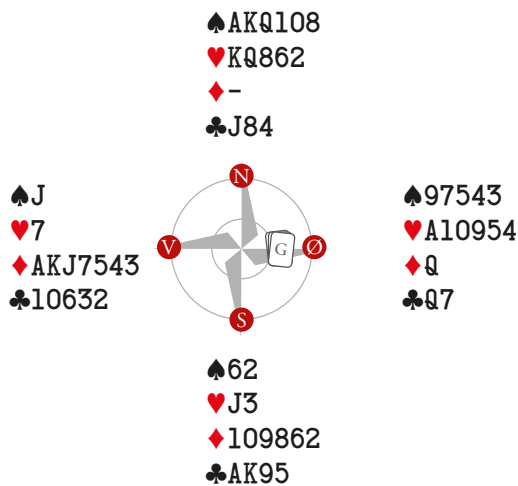

Kva vil du vera i på desse korta? 7 spar må seiast å være toppkontrakten, for normalt treng han berre ruter 3–3 eller ein kløverfinesse, pluss at det fort kan vera diverse skvisvariantar. Storeslemmen kan fort meldast, om det går 2 kløver i nord, 2 hjerter i sør og så hopp til 3 spar, som etablerer trumfen og bed om ei kontrollmelding. Sør seier 4 kløver, nord melder Blackwood, sør viser eitt ess, før 5 grand og svaret 6 ruter stadfester at ruter konge òg er på plass. Nord ser no at 7 spar i verste fall heng på ein finesse, og kan vel ta sjansen.

Ved mitt bord valde makker å seia berre 2 spar over 2 hjerter, og eg sa no 3 ruter. Makker repeterte sparen, men eg ana ikkje kva eg skulle gjera no, og tok ei såkalla praktisk avgjerd då eg sa 6 grand. Makker vurderte å lette, men sa pass. Det var ei aktuell avgjerd, då storeslem er umulig med den sure sparsitsen. Her skulle det i praksis handle om å prøve og skrape saman tolv stikk.

Hadde vest byrja med hjarter konge, som han etter mi meining bør, ville eg vore sjanselaus. Men i staden valde han ein passiv spar. Eg greidde ikkje å be om åttaren frå bordet, men stakk med esset, og konstaterte snart at eg måtte gje vest et sparstikk. Aust sine fire avkast på dei fyrste sparrundane var nokre kryptiske småe hjerter, ein ruter og ein kløver. Inne på spar ti valde vest å skifte til hjarter konge. Eg stakk med esset, gjekk inn på bordet på ruter ess, tok sparstikka og drog ein ruter til kongen. No hadde eg såpass til oversikt at eg visste at ruter ti ikkje stod, så det var berre å spela kløver konge og kløver opp, mot bordet der berre ess og knekt i kløver no låg att. Vest fylgde lågt. Men for skiftet til hjarter konge måtte han nesten ha dama òg, så han kunne ikkje òg ha kløver dame igjen på handa. Dimed var det enkelt å gå opp på esset og felle den no single kløver dame, i det som vart ein klassisk såkalla show-up-skvis. Minorskvisen mot øst er reell nok uansett, men utan det avslørande skiftet til hjarter konge, må ein fort gisse om aust har hjarter dame eller kløver dame att i sluttposisjonen. Heimgang i 6 grand gav nesten topp, berre slått av to par som spela 6 spar dobla med heimgang.

Det var ein del skifte i leiinga i Marit Sveas-tevlinga. Eit par som lenge var i føringa, var danskane Michael Askgaard–Kasper Konow. Men på slutten sundag var det far Tor Helness og sonen Fredrik som for alvor segla opp i det øvste sjiktet. Vi skal sjå eit spel frå litt tidlegare i tevlinga, der unge Fredrik førde korta pent.

Etter to passar opna vest med 3 ruter, og Tor Helness gjekk inn med 4 ruter. I valet mellom dei to majorane, gjekk Fredrik Helness fornuftig nok for den sterkaste, 4 hjarter. No greidde ikkje aust, ein eminent polakk, å dy seg med all denne hjarteren på rygg: Han la på ei sløyfe.

Vest, ein annan eminent polakk, spela den single sparen sin ut. Helness stakk og spela trumf frå bordet. Hjarter knekt fekk stikket, medan ein ny hjarter gjekk til kongen og esset i aust. Han skifte så til ruter dame, stolen i bordet, før spar konge fylgde. Då vest hadde byrja med singleton i spar òg, var sitsen temmeleg klår no. Trumf dame og spar dame fylgde, og deretter kløver ess og kløver konge. No kom ein ruter til steling, og med to trumf og to spar att, hadde aust eit uløseleg dilemma. Han kunne ikkje godt la bordet få dette trumfstikket, for då ville spar ti vera eit enkelt tiande stikk. Så han stal over og kunne òg ta for hjarter ti, men måtte avslutte med spar frå ni, sju opp i ti, åtte i bordet. Det er ingen måtte å unngå dette innspelet på, men likevel pent ført av Fredrik Helness. Det skal seiast at visse andre speleførarar kopierte det heile, mellom andre Bjørnar Hagen frå Lillehammer BK, og det naturlegvis med underteikna som motstandar.

Før siste runde leia Helness–Helness, og det heldt inn. Dei vart dimed dei glade vinnarane av 300.000 blanke kroner. Dei godt vaksne

Vinnarar av MSIBT 2016,
Fredrik Helness–Tor Helness

Andre plass i MSIBT 2016 til polakkane
Jerzy Ruszjan–Apolinary Kowalski

Tredjeplass i MSIBT 2016 til danskane
Michael Askgaard–Kasper Konow

polakkane Apolinary Kowalski–Jerzy Russyan hadde ein ufatteleg sisterunde, med bortimot tri toppar. Likevel heldt det berre til andreplass for dei, noko som gav dei 100.000 kroner. Men det er jo ein del det òg, spesielt i Polen. Nemnde Michael Askgaard–Kasper Konow tok tridjeplassen, og fekk 50.000 kroner med seg heim til Danmark.

Det var 20.000 kroner i premie til alle par frå fjerde- til åttandeplass. Ytterlegare tri norske par hamna i denne kategorien, det var Jan Mikkelsen–Jon-Egil Furunes, Nils-Otto Eliassen–Kjell Ove Helmersen og Bjørnar Hagen–Stian Andersen. Artur Malinowski, som jo er sånn halvvegs nordmann, fekk òg denne premien sjølv om han berre kom på niandeplass, i makkerskap med svenske Gunnar Hallberg.

Det var fordi fjerdeplassen i tevlinga gjekk til

dei nederlandske damene Marion Michiels–Meike Wortel. Dei var då med i den kombinerte spesialkategorien, for beste damepar, mixpar, juniorpar og seniorpar, og fekk 30.000 kroner for å vinne denne, heller enn 20.000 for fjerdeplassen totalt. Andre premierte norske par i spesialkategorien vart seniorane Harald Nordby–Arve Farstad, seniorane Leif Erik Stabell–Tolle Stabell, mixparet Ann Karin Fuglestad–Odin Svendsen og seniorane Svein Erik Dahl–Allan Scott. Eigentleg skulle det delast ut eigne premiar i alle dei fire spesialklassene, men dei måtte slåast saman til éi klasse fordi deltakinga i tevlinga jo ikkje vart heilt som ein hadde vona.

Far og son Helness vann òg premien for beste siste sesjon, som gav dei 20.000 kroner ekstra. I same kategori kom Jo-Arne Ovesen–Dag-Jørgen Stokkvik på andreplass, Arve Farstad–Harald Nordby på tridjeplass.

Festivalprisen til Øyvind Saur

Av **Roald Aune**

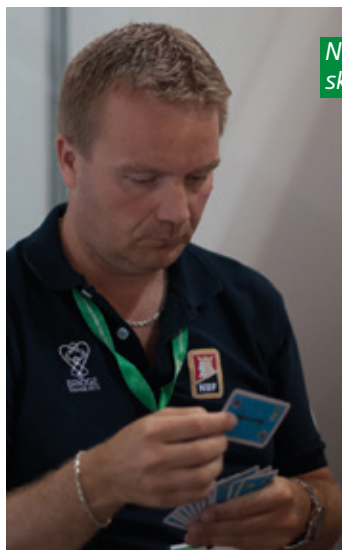
Øyvind Saur er en kreativ spiller

En kreativ spilleføring signert Gjøviks Øyvind Saur får prisen for beste spill under Norsk Bridgefestival 2016. Skribenten var Nils Kåre Kvangraven.

Juryen har bestått av Erlend Skjetne og Åsmund Forfot. Prisen er på 1.500 kr. til spilleren, 1.000 kr til skribenten, utdelt av henholdsvis Norsk Bridgeforbund og Norsk Bridgepresse. Vinnerspillet ble publisert på Nils Kåre Kvangravens eminente nettside www.kvangraven.no.

Etter meldingsforløpet 3 hjerter fra Saur i sør, 4 hjerter fra Geir Brekka i nord, går det pass rundt. Så er oppgaven din, og vi sakser videre fra Kvangravens tekst.

Nils Kåre Kvangraven skrev om vinnerspillet

Spar konge var et naturlig utspill, og Saur ber om spar tre fra blindemann, makker følger med åtterten og syd med femmeren. Hvordan kan det sitte her for at vi skal klare å hente fire stikk i motspill?

Vi kan anta syd har sjukorts hjerter og minst to spar, ettersom han lasjerte utspillet. Det betyr at vi må hente to stikk til i minorene.

Eller hva om syd har trekorts spar? Da kan vi spille ny spar til blindemanns knekt, og når vi kommer inn på trumf ess kan vi spille nok en spar som makker kan stjele. Vest tenkte nok dette ved bordet, og spilte ny spar til knekt, seks og ruter fra syd!

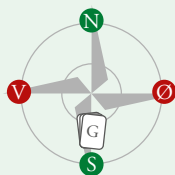
Nå fulgte trumf fra blindemann til vårt ess, men som dere ser av hele spillet under, hadde Saur nå fått sine ti stikk.

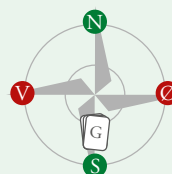
«Nå er du inne som vest i Åpent NM lag, som motspiller til den fargerike Øyvind Saur som ble spillefører i 4 hjerter.

♠AJ3
♥104
♦AJ8
♣A6532

♠KQ942
♥A6
♦Q92
♣Q104

♠AJ3
♥104
♦AJ8
♣A6532

♠10876
♥73
♦K1064
♣K98

♠5
♥KQJ9852
♦763
♣J7

Kreativt av Saur å lasjere utspillet med singleton på hånden!»

Juniorleiren 2016: Ny deltakerrekord

Av **Kristian Barstad Ellingsen**
Foto **Svein Erik Dahl**

Årets juniorleir ble arrangert i Fredrikstad siste uka i juli, rett før bridgefestivalen. Det er fortsatt bra oppslutning. Med hele 56 håpefulle til stede ble det satt ny deltakerrekord.

Leiren ble ledet av Lars Eide, Sven-Olai Høyland, Kristian Barstad Ellingsen, Olav Lillebuen og Sølvi Flo. I tillegg var det mange foreldre som la ned en innsats for å bidra til at deltakerne fikk fine leirdager. Stor takk til Pernille Lindaas, Stian Evenstad, Ingmund Bjørkan, Vegard Brekke, Turid Bones og Karl Hjelvik!

Også i år var det tilbud om begynnerkurs. Det innebærer at man kan delta på leiren helt uten

forkunnskaper. Dette ser ut til å være en vellykket måte å få med de aller yngste. Totalt 18 barn og ungdommer deltok på kursdelen. De to yngste av dem var ikke mer enn åtte år.

I løpet av leiruka går deltakerne gjennom begynneropplegget Spill Bridge 1. De får sjansen til å lære det mest grunnleggende om spill, motspill og meldinger. Viktigst av alt er det at de kommer raskt i gang med å spille selv. Det er morsommere

å spille enn å sitte rett opp og ned og høre andre fortelle hva bridge er. Sven-Olai Høyland er en dyktig kurslærer som evner å tilpasse bridgeundervisninga til den unge målgruppa.

De som har spilt ei stund allerede, får sjansen til å prøve mange ulike turneringsformer, som par (matchpoeng), lag, singel, IMP, butler og hinderbridge. Hinderbridgen er ifølge mange det aller morsomste. Det går ut på at det ligger en slipp ved hvert spill som forklarer et hinder. For eksempel kan det være at nord må åpne med 3 spar eller at hvert stikk som vinnnes overføres til motparten. Det kan bli rare resultater av den slags. Noen vil kanskje hevde at dette ikke har så mye med vanlig bridge å gjøre, men man er nødt til å

60-årsjubilant og juniorleirens far, Lars Erik Eide

være skjerpet og av og til tenke utenfor boksen, noe som også er gode egenskaper i bridge. Dessuten oppstår det mange merkelige situasjoner som kan bidra til mye moro. Ei av jentene som deltok på årets hinderturnering fikk i alle fall sitt livs latter. For det første hadde hun en spilloppmaker av en makker, og for det andre oppsto det mange interessante ting i løpet av spillene. I sum ble dette rett og slett kjempeartig, både for henne, makkeren og oss andre som var tilstede i salen. Nok et eksempel på hvor mye glede bridgen kan spre!

Selv om bridgen står i sentrum blir det også tid til andre aktiviteter i løpet av ei uke på leir. Spesielt for de yngste som deltar på kurset, er det viktig at man ikke blir sittende for lenge i ro. Det er viktig at man får bevege kroppen litt innimellom all hjerneaktiviteten. I år tok vi en tur i Friluftsbadet, og innimellom bridgeslagene ble det også tid til et par vennskapskamper i fotball.

Måltidene er også en viktig del av det å være på leir. Man blir sulten av å spille bridge, og som kjent duger heltene ikke uten mat og drikke. Foreldrene som var til stede bidro mye på kjøkkenet, slik at vi lyktes med å mette de over 60 munnene som var tilstede.

I løpet av årets leiruke arrangerte vi to familiedager der vi inviterte de lokale til å få ei rask innføring i hva bridge går ut på. Et titalls personer kom innom. Forhåpentligvis får noen av disse lyst til å lære mer bridge.

Vi håper alle deltakerne på årets juniorleir kommer igjen også til neste år. Da kan de kanskje ta med seg en venn også? Vi har plass til enda flere, og synes det er veldig morsomt å være med på et arrangement der så mange unge spillere er samlet. For noen av juniorene er realiteten at de har få eller ingen jevngamle i klubben de spiller i til daglig. Da er det ekstra stas å komme på juniorleir. På et arrangement som dette ser man også at det virkelig har noe for seg å satse på å få barn og unge til å spille bridge.

Det er også et morsomt poeng at kjønnsbalansen er jevn blant deltakerne.

– På årets juniorleir var det 56 deltakere, og omtrent halvparten av dem var jenter, informerer Sven-Olai Høyland, som i tillegg til å være kurslærer på leiren er landslagskaptein for Norges jentelag. – Jeg tror det at vi stiller med jentelag i de internasjonale mesterskapene, har en positiv effekt på bridgeinteressen blant jenter. I år tok vi bronsemedalje i VM. Det gjør det kanskje enda mer attraktivt å starte med bridge.

Årets leir ble avsluttet med feiringa av 60-årsdagen til Lars Erik Eide, juniorleirens far. Han har vært primus motor for de aller fleste leirene de siste 20 årene. Jubileet ble markert med marsipankake, bursdagsang og taler til bursdagsbarnet. Det var en fin og velfortjent hyllest til Lars. Samtidig var det en fin måte å takke alle deltakerne for i år på, og ønske hjertelig velkommen igjen til neste år.

Svein-Jarle Ludvigsen er Årets bridgeildsjel 2016

Av Erlend Skjetne

Svein-Jarle, som er hjemmehørende i Bodø, fikk 29,49 prosent av stemmene.

Ludvigsen vil være godt kjent som turneringsleder for alle som har deltatt på Norsk Bridgefestival, eller i andre av NBF sine viktigste turneringer. Han ble plukket ut som én av fire finalister blant 35 nominerte kandidater til prisen. Passende nok

skjedde prisutdelingen under bridgefestivalen nå i år.

Nominasjonen av Ludvigsen kom fra flere hold. Til sammen gir de fem nominasjonstekstene et godt bilde av den meget positive og sympatiske ildsjelen vi her har å gjøre med.

Anders Silverbern, på «svorsk»

Jeg er svensk og kom til Bodø i 2006. Svein-Jarle imponerte meg gjennom alle funksjoner han hadde. Han var ekspert på Bridgemate, ved kveldsturneringer var han på plass og gjorde alt ferdig, var turneringsleder, og siden pakket han ned alt utstyr. Han hadde kurser for nybegynner, under tevlinger spilte han med de som nylig gått kurs. Dessuten er han en glad fyr og mye etisk ved bordet. Neste år blir jeg pensjonist og flytter tilbake til Sverige. Under mine år ved bridgebordet siden 1970, i Sverige og Norge, er han en ildsjel som virkelig utmerker seg.

Inger Hjellemarken:

Svein-Jarle Ludvigsen står på for bridgen i alle ledd av organisasjonen. Alltid blid og imøtekommende. Vi er veldig heldige som har en slik energibunt som står på for oss.

Solfrid Nilsen:

Svein-Jarle Ludvigsen er en bridgeidsjel av de sjeldne. Ordet nei eksisterer ikke i hans vokabular. Han har i mange, mange år stilt opp som arrangør på lokale bridgekvelder samt lokale turneringer rundt omkring i Salten-distriktet.

Svein-Jarle begynte tidlig å påta seg verv og ansvar i forbindelse med bridge lokalt og nasjonalt. Han har fungert som turneringsleder land og strand rundt i forskjellige turneringer, under NM og EM I Tromsø. Han er alltid like imøtekommende, blid og rolig.

Han har frontet nybegynnerkurs. Han brenner for bridgen, og han brenner for rekruttering til bridgen. Han stiller opp og spiller med nybegynnere, guider dem og gir dem trygghet og ro ved bridgebordet. Han lar dem rette opp system- eller kortfeil, alltid like blid!

Han har innført nyvinninger i forbindelse med bridgemateriell og tatt ansvar for at det tekniske har fungert. Han er oppdatert på lover og regler i bridgen og har alltid tatt ansvar i så måte, ved å håndheve dette lokalt og nasjonalt. Han har tatt tak i utidig oppførsel ved bridgebordet, og gjort bridgen for nybegynnere tryggere, slik at de har fortsatt med verdens beste hobby.

Svein-Jarle Ludvigsen er rett og slett en gentleman på alle områder, og en av de aller, aller fineste ildsjelene som finnes i Norsk bridge per i dag. Han er et forbilde og ei ledestjerne innen bridgemiljøet. Han fortjener virkelig å bli hedret som årets bridgeidsjel 2016!

Kyrre Tangen:

Jeg kjenner Svein-Jarle som en god venn og medturneringsleder, og da en som for meg har vært til stor glede og nytte. Han satte seg tidlig inn i Ruter, og har vært til stor hjelp for den som skulle takle overgangen til et nytt regnskapssystem. Alltid behjelpelig, med stor pedagogisk innsikt, og med et våkent øye til

om assistanse trengtes et annet sted i lokalet.

Vanskelige situasjoner ved bordet takler han på en særdeles behagelig måte, og han har en egen evne til å roe ned der opphisset stemning råder.

For en arrangør er en slik en som Svein-Jarle uvurderlig. Ingen oppgaver er for små, ei heller for store. Ordet nei er for han et ukjent begrep, han tar et tak der det behøves.

Jeg har på avstand fulgt med Svein-Jarle på det lokale plan, og oppdaget fort at han der er involvert i alt som foregår. Turneringsleder, igangsetter og bridgemakker til leg eller lærd, alt etter behov.

Prisen Årets bridgeidsjel er et utmerket tiltak, og få har fortjent en eventuell tildeling bedre enn Svein-Jarle.

Wibeke Andersen:

Svein Jarle Ludvigsen! Fordi han alltid er i godt humør. Man blir rett og slett glad av å se den mannen, han stiller opp på smått og stort av det som rører seg av bridgeaktiviteter i det ganske land. Ingen over, ingen ved siden!

Middelmådig norsk OL - men god innsats av damene

Av **Erlend Skjetne**

Foto **NBF/WBF ved Ron Tacchi**

Det ble ingen store norske triumfer i OL i World Bridge Games, eller det såkalte Bridge-OL. Men damelaget vårt overrasket positivt.

Pent av Norges damelag å komme til kvartfinale i OL. Fra venstre Liv Marit Grude, Bodil Nyheim Øigarden, Ida Wennevold, Gunn Helness, Gunn Tove Vist og Åse Langeland

Turneringen foregikk i Wrocław i Polen fra tidlig september av. Norge stilte med lag i alle de tre hovedkonkurransene, altså åpen klasse, dameklassen og veteranklassen. Laget i åpen klasse og i dameklassen ble våre representanter per såkalt amerikansk uttakning, altså kvalifiseringsspill om å få representere Norge. Om plassen i veteranklassen var det ingen nevneverdig rift, så der ble laget nokså tilsvarende det vi hadde i EM.

Bare middels i åpen klasse

Norges lag i åpen klasse i Bridge-OL bestod av følgende parkombinasjoner:

- Harald Eide–Erik Eide, Hamar BK
- Petter Eide–Bård Kåre Græsli, Studentenes BK/Singsås BK
- Lars Eide–Kristian Barstad Ellingsen, Hamar BK/Sortland BK

Fire blad Eide, altså, nærmere bestemt far Lars og tre av hans sønner. Da Græsli og spesielt Ellingsen også er unge spillere, må man si at laget som helhet var ungt og spennende.

Ingen stor OL-suksess for lag Eide. Fra venstre Erik Eide, Lars Eide, Petter Eide, Harald Eide, Kristian Barstad Ellingsen og Bård Kåre Græsli

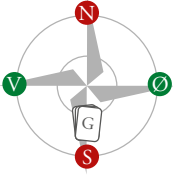
Turneringen begynte med et grunnspill fordelt på tre grupper av tilnærmet lik størrelse. Norge havnet blant de 18 lagene i gruppe B, som mange mente var den sterkeste, med knallharde utfordrere som Polen, England, Monaco og USA.

I praksis ble det litt for tøft. Vel å merke beviste Norges spillere allerede i første runde, ved å vinne klart mot USA, at toppnivået deres er meget høyt. Deretter ble resultatene mye mer ustabile, med flere store seire, men også for mange store tap – deriblant mot Monaco. Norge var for så vidt hele veien «med», men de trengte en solid avslutning for å ha sjanser på femteplassen, som man visste ville gi plass i sluttspillet. Sjetteplassen i én av gruppene ville også gå videre. Dessverre avsluttet Norge med to store tap mot Latvia og England, og dermed med en medioker niendeplass, litt over middels.

Spennende å møte Monaco i OL. Det ble dessverre ingen god norsk kamp

Vi skal se et eksempel på et skikkelig gladspill av Norge, fra den meget vellykkede kampen mot Belgia.

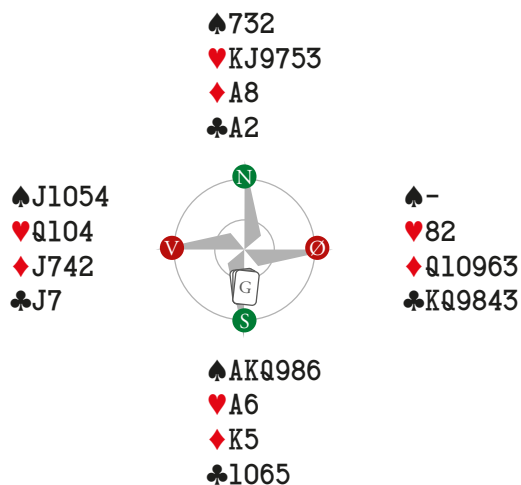
	♠A93		
	♥J962		
	♦KJ10		
	♣962		
♠J10754			♠K86
♥Q1084			♥753
♦8654			♦3
♣-			♣Q108732
	♠Q2		
	♥AK		
	♦AQ972		
	♣AKJ5		

Hva vil du være i på disse kortene? På det ene bordet meldte belgierne 6 ruter i sør, som er en sjanserik kontrakt. Med spar knekt ut fra vest, måtte det imidlertid bli en bet. Stikker man opp med esset finner man ingen parkering for den fjerde kløveren, og slipper man sparen kommer det kløver til stjeling i andre stikk. Aktuelt står 6 grand, men ruterslemmen er å foretrekke i lagkamp.

I det andre rommet ble utviklingen en helt annen, da Petter Eide valgte å åpne med 2 kløver, og over 2 ruter gjenmeldte 2 grand, som viste 22–23. Da Græsli nå meldte 3 kløver som Stayman, kom nemlig øst opp med en utspillsdirigerende dobling. Det så ikke så dumt ut fra Eides perspektiv, så han sa pass for å vise interesse for å spille 3 kløver redoblet. Det er en kontrakt som definitivt står, og gir en utbetaling ikke langt unna slemstørrelse. Vest skjønnte imidlertid hvor det bar, og prøvde den noe desperate fluktmeldingen 3 ruter. Græsli dobltet, og etter to passer redoblet belgieren, for å få makker til å velge mellom majorene. Øst sa nå 3 hjerter, noe jeg mener er feil med honnør tredje i spar og tre bittesmå hjerter. Græsli avsluttet meldingsforløpet med en ny dobling. Eide begynte med to store hjerter, og ville nå gjort best i å fortsette med liten ruter, for å få en ny hjerter. Men han spilte ruter ess og ruter, trumfet, før en kløver

gikk til stjeling og spar knekt til kongen. Hjerter dame var det fjerde og siste sticket for spillefører. Fem bet gav 1100 inn, som sammen med 100 fra det andre bordet ble 15 IMP til Norge.

Her er et annet spill, som skriver seg fra den siste og avgjørende kampen mot England. Norge presterte egentlig bra på dette spillet, men det beviser at man må ha draget også.

Harald Eide i sør åpnet med 1 spar, og bror Erik Eide meldte 2 hjerter. Harald fulgte opp med den gode meldingen 3 spar, og Erik kontrollmeldte 4 kløver. Nå kom øst inn med en utspilldirigerende dobling, som Harald kunne passe. Da han hørte redobling fra makker, altså førstekontroll i kløver, meldte han 4 ruter som kontroll, og fikk 4 hjerter som nok en kontroll. Nå fulgte han opp med Blackwood, fikk 5 hjerter som to ess, og avgav den gode meldingen 6 hjerter: Det spurte i prinsippet etter tredjekontroll i hjerter, da Harald så at storeslem kunne bli tungt om makker bare hadde en tynt femkortsfarge i hjerter. Men med sekskorts og viten om at alle essverdier var på plass, la Harald spillet i 7 spar. Det er en glimrende kontrakt. Uten kløver ut står kontrakten selv med 4–1-sits i hjerter og sparen 3–1. Med kløver ut trenger man enten at hjerteren ordner seg, altså at den sitter 3–2 eller at damen er singel, eller at sparen sitter 2–2. Nå var det dessverre helt håpløst, da sparen satt 4–0. På det andre bordet stoppet britene i fattige 4 spar, så her må man si at de vant noen veldig heldige IMP.

Den gode nyheten for norske tilskuere var at tre nordmenn på andre lag kom inn i sluttspillet i åpen klasse, nemlig Geir Olav Tislevoll for New Zealand og Geir Helgemo–Tor Helness for Monaco. Tislevolls lag imponerte deretter stort ved å slå en av forhåndsfavorittene, Frankrike, i åttendedelsfinalen. Monaco hadde der en mye lettere match, mot Østerrike, og vant suverent. I kvartfinalen hadde New Zealand tilsynelatende en enklere kamp, mot Spania, men dette var et lag i storslag, og dermed var det over for New Zealand. Monaco knuste i denne runden Canada. Så ble det nettopp Monaco og Spania som skulle møtes. Det ble en skikkelig thriller av en kamp, og hadde ikke den ene spanjakken gjort en uforståelig motspillsfeil i det nest siste spillet, så hadde Spania sensasjonelt vunnet kampen. Men Monaco trakk det lengste strået, og skulle ut mot Nederland i finalen. Da var det slutt. Nederland spilte svært godt og var i en knapp føring hele veien, før de til slutt vant med sifrene 155–134. Polen slo Spania i bronsefinalen.

Godt resultat i dameklassen

Norges lag i dameklassen i Bridge-OL bestod av følgende parkombinasjoner:

- Liv Marit Grude–Bodil Nyheim Øigarden, Studentenes BK/Bridgekameratene
- Gunn Tove Vist–Åse Langeland, Studentenes BK/Stavanger BK
- Gunn Helness–Ida Wennevold, TopBridge BC

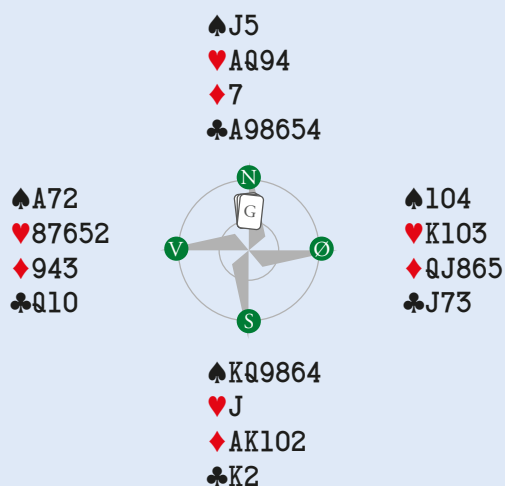
Nok et spennende lag, med flere debutanter på det «voksne» nivået i representasjonsbridgen. Laget skulle da også bli en positiv overraskelse for publikummet hjemme i Norge.

Også i damenes turnering foregikk grunnspillet i grupper, dog bare to stykker. Jeg har ikke gode forutsetninger for å uttale meg om kvaliteten på

de forskjellige damelagene, men lag som Sverige, England, Nederland og Kina så ut som meget sterke utfordrere i Norges 18 lag store gruppe, der alt handlet om å bli blant de åtte beste. Det greide Norge fint. Starten ble veldig god, med mange store seire, og over midtveis i turneringen lå laget helt oppe på andreplass. Underlig nok ble det tap i alle de seks siste kampene, men heldigvis bare marginale tap, som gjorde at laget likevel holdt seg så høyt som på sjetteplass. Dermed var det klart for sluttspill!

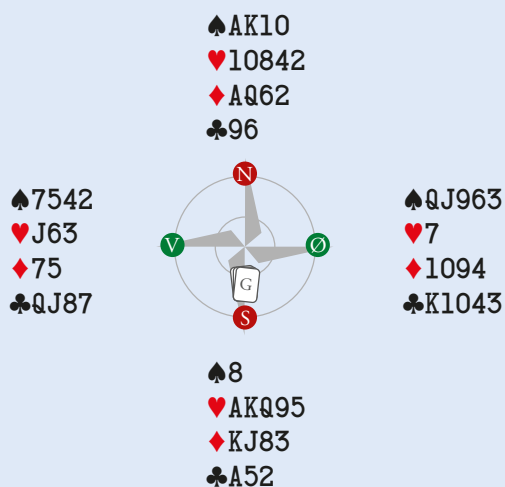
La oss se på et par flotte tilfeller fra grunnspillet. Det første, som skriver seg fra kampen mot Spania, har vi sakset fra Geir Olav Tislevoll's [bridgeblogg](#).

Mange, deriblant Bodil Nyheim Øigarden–Liv Marit Grude, stod på helt til 6 spar. Det er en hard, men sjanserik slem, av typen der man må gjøre noen valg i spilleføringen. Med ruter eller hjerter ut kan to ruter trumfes i nord. Spillefører har overganger nok til å presse ut spar ess, og siden tieren faller går det greit. Med trumf ut får man derimot ikke stjålet mer enn én ruter. Bodil Nyheim Øigarden fikk hjerter ut mot 6 spar, og gjorde veldig rett i å stikke med esset. Så stjal hun en hjerter, tok ruter ess og stjal en ruter. Deretter fortsatte hun med spar knekt, for ikke å bli avhengig av at tieren skulle falle singel eller dobbel. Nå hadde hun bare elleve stikk, så i praksis spilte hun med andre ord på skvis. Det fungerte jo! Da det etter hvert kom en haug med spar i vinden,

var øst helt sjanseløs på å holde alt hun hadde å holde på. Slemmen ble meldt på det andre bordet også, men der gikk spillefører bet, og Norge kunne notere seg for pene 14 IMP i gevinst.

Et enda flottere spill signert samme par var imidlertid følgende, der alt lå i meldingene. Det kunne nok vunnet en pris for mesterskapets best meldte spill, hadde det funnes en slik. Det skriver seg fra kampen mot Brasil.

Øigarden i sør åpnet 1 hjerter, og fikk 2 grand fra Grude, som var Stenberg, altså krav til utgang med minst firekorts hjerterstøtte. Nå meldte Øigarden 3 ruter, som var naturlig med tillegg, og Grude sa 3 hjerter som spørsmål etter singleton hos åpneren. 3 spar fra Øigarden viste singel spar, og Grude fulgte opp med 4 ruter som kontrollmelding. Øigarden hadde kløverkontrollen som Grude manglet, så hun meldte 4 grand, Blackwood. Svaret 5 hjerter viste to ess, og Øigarden fortsatte med 5 grand som invitt til storeslem, innforstått en lovnad om at alle nøkkelkortene må være på plass. Nå kom Grudes geniale bud: 7 ruter! Hun så at kløveren ville bli et stort problem i hjerterkontrakt. I ruterkontrakt derimot, ville Grudes egen kløverfille kunne kastes på makkers femte hjerter!

Så lenge ruterer ikke satt 4–1 eller hjerteren 4–0 på rygg, stod kontrakten som et spett. Den ble ikke kopiert av noen hverken i dameklassen eller åpen klasse. Enkelte stoppet i utgang, de fleste spilte

lilleslem i hjerter, og noen prøvde seg i den dødfødte storeslemmen i hjerter. Nydelig meldt, Liv Marit Grude! Som en velfortjent premie for dette, skal jeg kjefte på deg én gang mindre neste gang vi spiller sammen!

I åttendedelsfinalen fortsatte Norge sin gode spilling. De var i ledelsen hele veien i sin kamp mot Tyskland, og selv om det ble nokså spennende mot slutten, vant Norge til slutt med sifrene 204–173.

I kvartfinalen ventet Skottland. Norge vant det første settet marginalt, men tapte det neste 56–33, og greide aldri å gjenvinne ledelsen i kampen. Med to sett igjen var stillingen vel å merke 165–149 i Skottlands favør, altså alt annet enn betryggende. Men da de to siste settene endte henholdsvis 49–24 og 53–33 til Skottland, var det slutt på moroa for Norges del. Skottland vant med sifrene 267–206. Uansett glimrende innsats av Norges damer!

Som en kuriositet kan det nevnes at også det skotske laget hadde et delvis norsk innslag. Paula Leslie er skotsk og bor i London, men samboeren hennes er den norske bridgespilleren Ingar Kofoed Hansen fra London, og Leslie har spilt mange turneringer i Norge, blant annet med den bergenske damespilleren Sølvi Remen. De to forbløffet forresten en hel verden ved å vinne storturneringa TGR auction pairs i London i januar. I semifinalen i dameklassen i OL ble dessverre Frankrike for sterke for Skottland, og de tapte også bronsefinalen for Kina. USA slo Frankrike i finalen.

Noen ord med Røren om damenes gode OL

Damelandslagssjef Tormod Røren forteller at Grude–Øigarden og Helness–Wennevold har forberedt seg godt med en del spilling gjennom sommeren, blant annet på Norsk Bridgefestival og i Marit Sveaas International Bridge Tournament. Åse Langeland–Gunn Tove Vist er ikke faste makkere, men sistnevnte kom inn som reserve i siste liten da Åses faste makker måtte trekke seg på grunn av sykdom i familien.

Damelandslagssjef Tormod Røren

– Gunn Tove er systemsterk og har satt seg godt inn i systemet til Åse og Lise på forhånd, forteller Røren.

Det norske laget åpnet OL-turneringa med kun to par. Åse og Gunn Tove hadde ikke anledning til å komme til Polen før et godt stykke inn i turneringa. Det innebar at Liv Marit, Bodil, Gunn og Ida måtte spille alle kampene til å begynne med.

– Disse to parene startet turneringa meget sterkt. Men det tar på å være bare to par som får begrenset med hvile. De ble litt slitne mot slutten av kvalifiseringa, og da var det godt å få inn et tredjepar, sier Røren.

De norske damene gjorde det svært godt, spesielt mot de gode lagene i pulja. Blant annet ble det storseier mot Kina, som vant pulja til slutt. Også Nederland ble beseiret. Mot sterke lag som Sverige og England spilte Norge uavgjort. I tidligere mesterskap har Norge ofte slitt med å hente poeng mot de beste lagene. Denne gang var det stor framgang i så måte.

– Faktisk var Norge det laget som gjorde det best i innbyrdes mellom de åtte lagene som gikk videre fra pulja. Det norske laget sanket til sammen 90 poeng på disse kampene, noe som gir et snitt på nesten 13 poeng per kamp. Nærmest på denne statistikken fulgte Tyrkia med 87 poeng og Kina med 82 poeng, forteller tallknuseren Røren.

Ifølge landslagssjefen var det en fordel å bli nummer seks i pulja i stedet for å bli for eksempel nummer fire, med tanke på hvilken motstand man fikk videre i sluttspillet. Det er nemlig slik at de tre beste fra pulja får velge blant nummer fem til åtte i den andre pulja. Blir man nummer fire må man ta til takke med det laget som er igjen. Det som nå skjedde var at Norge fikk møte Tyskland i åttendedelsfinalen. De ble nummer tre i si pulje. Frankrike og USA som endte på plassene foran, hadde kanskje fått med seg Norges gode statistikk mot topplagene, og styrte unna norsk motstand.

Åttendedelsfinalen mot tyskerne var relativt spennende hele veien. Norge startet best, men tyskerne knappet innpå underveis. Heldigvis avsluttet Norge sterkest og gikk videre til kvartfinalen. Målsetninga på forhånd var å nå sluttspillet, så denne var innfridd med glans. Men når man har gått videre til kvartfinale vil man selvsagt gjøre sitt ytterste for å gå enda lenger. Og som kjent, cup er cup.

– *Kampen mot Tyskland var spennende og sto lenge og vippa. Vi hadde sjansen til å avgjøre første dag, men tok ikke vare på den. Det ble mer spennende enn vi kunne like, men heldigvis vant vi til slutt,* forteller Tormod Røren.

Norges motstander i kvartfinalen ble Skottland. De slo noe overraskende ut Nederland etter å ha vært rundt 50 IMP bak etter halvspilt kamp. Det viser at man aldri må gi opp! Dessverre kom Norge aldri helt i gang mot skottene. Selv om det var håp om å ta igjen motstandernes forsprang helt fram til det siste settet, vant Skottland til slutt relativt klart med en margin på 61 IMP.

– *Dessverre økte antallet personlig feil mot Skottland. Spillerne var nok litt slitne, og det kan tenkes at vi nå fikk igjen for å ha vært bare to par innledningsvis. Det tar på å spille så mange dager i strekk på dette nivået, oppsummerer landslagssjefen.*

Uansett har Norges damer gjort en god OL-turnering. Å komme hjem med en femteplass er slettes ikke verst.

– *Jeg er svært godt fornøyd med innsatsen til damene. Spillerne var en sammensveiset gjeng som backet hverandre opp. Stemninga i gruppa var god og det fungerte godt for spillerne å bo sammen i ei stor leilighet, sier Røren. – De norske damene bevdet seg også godt butlermessig. Liv Marit og Bodil hadde et snitt på 0,61 IMP per spill på butleren i grunnspillet, mens Gunn og Ida hadde 0,51. Åse og Gunn Tove spilte ikke mange nok spill til at de kom med på den statistikken. Totalt sett må vi si oss veldig godt fornøyd med mesterskapet. Spesielt debutantene Liv Marit og Bodil imponerte.*

Det neste store mesterskapet for damene er nordisk mesterskap til våren.

– *Flere par enn noen gang er med og kjemper om en plass. Det blir spennende å følge damene i året som kommer,* avslutter Røren.

Skrall turnering av veteranene

Norges lag i veteranklassen i Bridge-OL bestod av følgende parkombinasjoner:

- Roald Mæsel–Helge Mæsel, Kristiansands BK
- Helge Hantveit–Tor Bakke, Bergen Akademiske BK
- Rune Brendeford Anderssen–Peter Marstrander, Tromsø BK

Norge har stilt med et nokså tilsvarende mannskap i alle de største internasjonale veteranturneringene de siste årene. Men dette var nok første gang på en god stund at Helge Hantveit deltok, nå som makker til en annen bergenser, Tor Bakke.

I veteranenes turnering var det bare én stor gruppe i grunnspillet, med 23 lag, hvorav intet mindre enn 16 ville gå videre til sluttspillet. Man kan si at Norge da var en smule uheldige som ble nummer 17. På den annen side bør man kanskje greie å plassere seg blant de 16 beste i grunnspillet, om en

plass i sluttspillet skal være spesielt velfortjent. Det var i grunnen bare noen få tidspunkter i løpet av hele grunnspillet at Norge var inne blant de 16 beste. Begynnelsen deres var skral, og de videre resultatene også ganske skrale, selv om håpet om avansement nok var der helt til siste slutt.

Finalen i veteranklassen ble faktisk identisk med den i dameklassen, USA mot Frankrike. Resultatet ble for så vidt også det samme: USA vant. Men med navn som Zia Mahmood, Bob Hamman og Jeff Meckstroth i oppstillingen, var det vel kanskje ikke annet å vente.

Nordmenn i øvrige turneringer i OL

Det ble også spilt åpne partturneringer i Wrocław, i de samme tre klassene som vi har nevnt over. Alle disse turneringene var organisert slik at man først hadde en innledende kvalifiseringsfase, deretter en semifinale og så en finale.

I åpen klasse nådde kun ett norsk par finalen, det var brødrene Sam Inge Høyland–Sven-Olai Høyland. Det er en sterk prestasjon i seg selv, men i finalen ble det dessverre litt for tungt, og brødrene endte på 29. plass blant 52 par.

Brødrene Sam Inge og Sven-Olai Høyland var de eneste nordmennene som nådde OL-finalen for par. De endte rundt middels

I dameklassen kom to norske par til finalen. Det var Ann Karin Fuglestad–Marianne Harding, som endte på 8. plass blant de 18 parene, og Liv Marit Grude–Bodil Nyheim Øigarden, som endte på 13. plass.

Fire norske damer nådde sin OL-finale for par. Fra venstre Ann Karin Fuglestad, Liv Marit Grude, Bodil Nyheim Øigarden og Marianne Harding. Fuglestad-Harding ble best med en 8. plass

I seniorklassen kom to norske par til finalen. Rune Brendeford Anderssen–Peter Marstrander presterte meget godt med en 4. plass blant de 18 parene, men selvsagt er det alltid litt surt å komme plassen bak medalje. Tor Bakke–Helge Hantveit endte på 11. plass.

Fire norske veteraner nådde sin OL-finale for par. Fra venstre Rune Brendeford Anderssen, Helge Hantveit, Tor Bakke og Peter Marstrander. Marstrander-Anderssen endte på fjerdeplass

Resultat- skandale i OL

Av **Erlend Skjetne**

I etterkant av World Bridge Games har en sak i åpen klasse i parturneringen blitt heftig diskutert på nettet, og det med rette. Vinnere av denne turneringen ble offisielt Sabine Auken–Roy Welland, hun tysk og han amerikansk, skjønt de begge har representert Tyskland i det siste. På sølvplassen fulgte, noe mer overraskende og desto mer gledelig, New Zealands Michael Cornell–Ashley Bach.

Så viser det seg imidlertid, etter at turneringen er avsluttet, alle medaljer delt ut og alle deltakere reist tilbake til sine respektive hjemland, at det underveis i turneringen har skjedd en feilscoreing: Welland–Auken møtte to polakker, og et spill måtte vrís fordi polakkene først hadde satt seg feil og dermed sett den ene sidens kort. Polakkene vant så 4 hjertes i dette spillet, men resultatet ble ført som 4 hjertes i Welland–Aukens retning, og ble dessverre også stående slik. Følgen var at Welland–Auken fikk ren topp på et spill der de egentlig skulle hatt rundt middels. Seiersmarginen deres ble så knapp at hadde spillet vært ført korrekt, ville de ikke vunnet turneringen.

Ved bruk av Bridgемate må det være slik at begge sider i samme grad er ansvarlig for at ført resultat er korrekt: Nord–sør skal skrive, men øst–vest skal verifisere det som blir skrevet, og ikke gjøre det halvhjertet. Her ble det komplikasjoner fordi spillet var vridd, og det er selvsagt rart at turneringsledelsen, som var informert om det

som foregikk, ikke umiddelbart fulgte opp saken og sjekket at riktig resultat havnet i regnskapet. Samtidig må man si at alle spillere med en smule åndsnærværelse, ved et slikt tilfelle bør kunne bruke et milligram ekstra energi på å sjekke i etterkant at spillet faktisk ble scoret som det skulle.

Sabine Auken og Roy Welland

Det ville saktens hjulpet om begge par fikk utdelt scoreslipper etter hver runde, som man får i nesten alle litt større turneringer i Norge. Det gjør at man får fulgt med på egne resultater fortløpende. Det vanlige i utlandet er dessverre at man får et ark med scorer for alle spillene først ved sesjonens slutt. Da vil noen rett og slett ha glemt spillene, andre ha det travelt med å komme seg ut til lunsj eller lignende, og andre, som vet det har gått dårlig med dem, kanskje ikke bryr seg med å sjekke scorene

i det hele tatt. Hvor mange feil som således skjer uten at de noen gang blir oppdaget, kan man jo bare lure på.

Kanskje er det World Bridge Federation, WBF, som må gripe inn og ta en sjefsavgjørelse i denne saken. Men det som diskuteres heftigst for øyeblikket, er hva Welland–Auken selv bør foreta seg. I utgangspunktet er det vel slik at man har en frist etter turneringen på å innrapportere ukorrekte resultat, og skjer det ikke tidnok, blir resultatet stående på tross av senere innsigelser. Men her dreier det seg altså om en feil som det var utrolig vanskelig for sølvmedaljørene Bach–Cornell å oppdage. Skal de virkelig kunne miste OL-gullet på grunn av en feil som er skjedd hos noen helt andre enn dem? Det virker grusomt urettferdig.

I skrivende stund, rett før Norsk Bridge må ferdigstilles, vet ikke undertegnede nok om de faktiske forholdene her til å komme med bastante uttalelser. Men mange mener at Auken–Welland

definitivt bør gi ifra seg gullet, og rent intuitivt er jeg enig. Det er dessverre en faktor i saken at nettopp Auken–Welland er et par med noe frynsete rykte i den internasjonale bridgen. Ingen påstår at de jukser, men mange mener at de har en stil der det hele tiden handler om å skvise mest mulig ut av sitronen, vinne ekstra poeng ved å tilkalle turneringsleder i hytt og vær, utnytte alle smutthull i regelverket til egen vinning. Beholder de denne gullmedaljen som det er høyst diskutabelt om de fortjener, kommer vel ikke akkurat deres anseelse til å øke. I Norge har vi nå for tiden heldigvis et økt fokus på «bridgevett», altså «sportsmanship» eller det å være en vennlig og høflig motspiller med høy etisk standard. Auken–Welland har her en sjanse til å gå foran internasjonalt med et godt eksempel, og bli vinnere i ordets dypeste forstand. Innen dere leser dette, har de forhåpentligvis gjort det rette.

Følg saken videre blant annet på www.bridgewinners.com.

Informasjon fra NBF

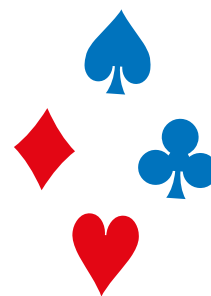
Oppdatér!

Det er en stor fordel både for NBF og en selv at de personlige dataene man står registrert med i NBF sin medlemsdatabase, er fullstendige og oppdaterte. Vi oppfordrer alle til å logge seg inn på sin medlemside og sørge for at alle felter blir korrekt utfyllt.

På forhånd takk!

MP-TREFF

Mandag 5., tirsdag 6., onsdag 7. og torsdag 8. desember arrangeres **MP-treffet**. Turneringen er en landsomfattende parturnering arrangert lokalt i den enkelte klubb eller krets for spillere som er medlemmer i NBF.

Det benyttes forskjellige spillserier hver dag, slik at spillere kan delta alle dager. Kretser/klubber kan gjerne arrangere alle dager. Puljene arrangeres som simultanturneringer med 27 spill. Det kan spilles 3-bords serieturnering med 6 par, 4-bords Howell-turnering med 7-8 par, 5-bords Howell-turnering med svanser med 9-16 par, 9-bords Mitchell-turnering med 17-18 par eller avbrutt serieturnering. Hver arrangør kan arrangere flere puljer samme dag.

Kretspoeng i hver pulje etter skala 5-3 (inntil 8 par), 7-4-2 (9-12 par), 8-6-4-2 (13-16 par) eller 10-7-5-3-2 (17+ par). Klubbpoeng utdeles ikke. Forbunds-poeng utdeles hver dag på landsbasis i henhold til tabell P i "Regler for norske mesterpoeng". Poengene registreres direkte i NBF sin database.

Premiering hver dag til beste 1/10.
Startkontingent fastsettes av arrangøren.
NBF fakturerer arrangøren kr. 120,- pr. par (juniorer halv pris).

Påmelding gjøres via simultanpåmelding eller på epost til ruter@bridge.no

NB! Siden turneringen nå arrangeres som simultanturnering, må klubben enten benytte Ruter som regnskapsprogram og sende inn rapport på samme måte som for simultanturneringene, eller sende inn startliste og slipper på E-post senest dagen etter turneringen. Så registreres det hele inn i Ruter på forbundskontoret.

Startliste og slipper sendes til ruter@bridge.no.
Ruterbrukere sender turneringsfil (*.mc2) til ruter@bridge.no.

Nok et «nesten» i åpen klasse

Av **Erlend Skjetne**
Foto **NBF/EBL**

Norges åpne landslag har ikke vært i VM for nasjonslag, Bermuda Bowl, siden 2009. Med flere «sterke» jukse makere satt på sidelinjen i årets EM, var håpene store om EM-billett. Men som i 2014 ble det bare nesten.

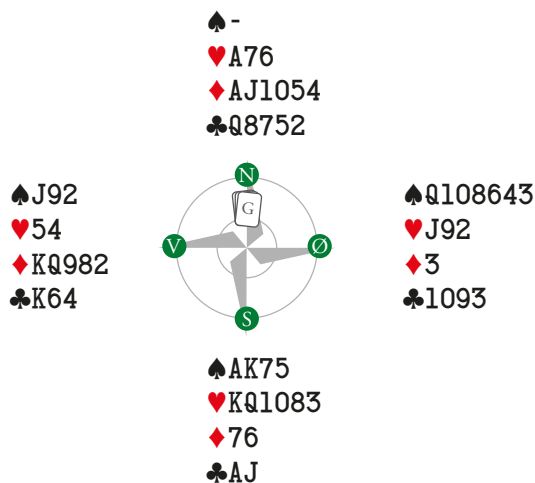
Det norske laget i åpen klasse så slik ut:

- Boye Brogeland, Flekkefjord BK–Espen Lindqvist, Klepp BK
- Thomas Charlsen–Thor Erik Hoftaniska, Bergen Akademiske BK
- Erik Berg–Steffen Fredrik Simonsen, Heimdal BK
- NPC: Christian Vennerød

Det er ingen tvil om at Brogeland–Lindqvist, som toppet butleren da Norge vant EM i Pau i 2008, er og bør være bærebjelken i det norske landslaget. Det var en uttalt plan fra landslagssjef Vennerøds side å la dem spille mer enn de andre parene. Charlsen–Hoftaniska er også et meget rutinert par i landslagssammenheng. Berg–Simonsen, derimot, var her på sitt første representasjonsoppdrag for det norske landslaget.

Årets EM ble spilt som kun Round Robin, alle mot alle. 37 lag stilte på startstreken, og målet for Norges del måtte helt klart være å bli blant de seks beste, noe som gir plass i VM. Norge fikk en

meget god start, og midtveis i turneringen lå laget og vaket rundt den forjettede sjetteplassen. Vi skal se et eksempel på Lindqvist–Brogelands aktuelle bridge, fra den resultatmessig meget hyggelige kampen mot Bulgaria.

Lindqvist i nord åpnet 1 ruter, Brogeland i sør svarte 1 hjerter, og denne løftet Lindqvist et hakk. Det er verdt å merke seg at han ikke sa 2 kløver, for om makker da for eksempel prefererer til 2 ruter, vil det å melde 2 hjerter vise en sterkere hånd. Samtidig må man prioritere å vise

majorstøtte når man har det. Brogeland spurte nå med 2 grand, og Lindqvist viste kløver og kun tre hjerter med 3 kløver. 3 spar fra Brogeland var en kontrollmelding, og med 4 kløver hadde Lindqvist fortalt om hele fordelingen sin. Over 4 ruter, en slags nødmelding eller såkalt «last train», var Lindqvist imidlertid kjapp med å slå av i 4 hjerter. Likevel stod Brogeland på via Blackwood til 6 hjerter. Det er en hard, men spennende kontrakt. Mange IMP stod på spill, for på det andre bordet var resultatet 4 hjerter med elleve stikk.

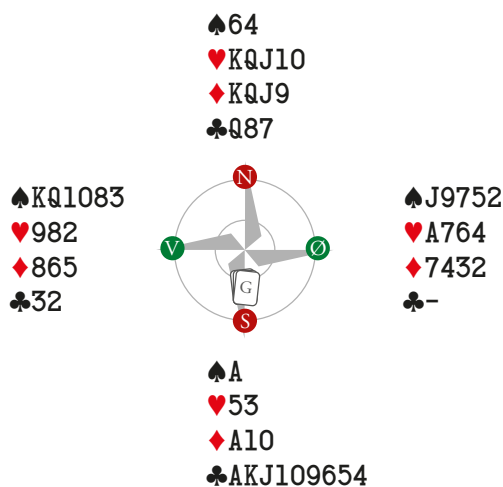
Det det hele kom an på, var i realiteten vests valg av utspill. Velger han ruter konge, får Brogeland forbindelsesproblemer som ikke lar seg løse. Kløver til finesse i andre stikk gir en rask død, men det er like håpløst å satse på å etablere ruter knekt som avkast av kløvertaperen, for man får aldri hentet dette stikket, da øst begynte med singel ruter og i tillegg er utstyrt med tre trumf. Men vest valgte trumf i utspill, som må sies å være nokså fornuftig med så gode minorkort etter dette meldingsforløpet, som har indikert at bordet skal brukes til stjeler. At forsvarer har et ruterstikk, er jo egentlig også lite sannsynlig når nord og øst har ti av ruterne seg imellom. Brogeland stakk utspillet med esset i bordet, for

Thomas Charlson

å dra en kløver til knekten. Står denne, er det meste is og brus. Men vest kunne stikke, og nå kom skiftet til ruter konge, for å få bort et inntak i bordet. Etter å ha stukket med esset, dro Brogeland kløver hjem, og så en spar til stjeling. Nå hadde han ikke annet valg enn å prøve kløver dame for å kaste en ruter, og han trakk nok et lettelsens sukk da øst og vest begge fulgte. På en ruter satte øst i en trumf, overstjølet, før nok en spar gikk til stjeling. Også den neste ruterer satte øst i en trumf på, men Brogeland stjal over igjen, og kunne endelig trekke den siste trumfen ut av øst. Slik ble det tolv stikk, og en pen sving til Norge.

Norge fortsatte å hente gode resultater hele veien. Men mot slutten ble det dessverre også noen store tap. Blant annet kom et kraftig skudd for baugen i runde 31, mot de daværende lederne Frankrike, som til slutt også vant turneringen klart. Franskmennene vant kampen med de maksimale tallene 20–0 i VP. Det var vel en del dårlig bridge av det norske laget i denne runden, men følgende spill viser tydelig hvor små marginene er, og at også flaks og uflaks kan ha stor betydning.

Boye Brogeland og Espen Lindqvist meldte 6 kløver. Riktig nok er det tolv ess også i grand, men 1370 er et komfortabelt resultat. På det andre bordet ble det derimot høydramatisk. Den unge franskmannen Thomas Bessis åpnet med 2 kløver i sør, og i gunstig sone hoppet Thor Erik

Espen Lindqvist

Thor Erik Hoftaniska

Hoftaniska innpå med intet mindre enn 3 spar. På en femkortsfarge kan jo dette virke som galimatias, men risikoen er forsvarlig, målt opp mot det store presset man setter på motparten. Frederick Volcker i nord doblet negativt, og det er et interessant spørsmål hva Thomas Charlsen nå bør melde. Personlig syns jeg 6 spar virker fornuftig, for man tror jo fort at motparten har en slem i kortene, samtidig som hjerter ess gjør det lite sannsynlig at det står storeslem hos dem. Men Charlsen sa bare 5 spar; han håpet vel på å få spille der. Da Bessis nå naturlig nok meldte 6 kløver, før det gikk to passer, måtte nesten Charlsen stampe i 6 spar likevel. Nå sa Bessis pass, som åpenbart er krav, og dermed må være en invitasjon til å melde storeslem. Det bør i denne situasjonen definitivt love førsteteknisk

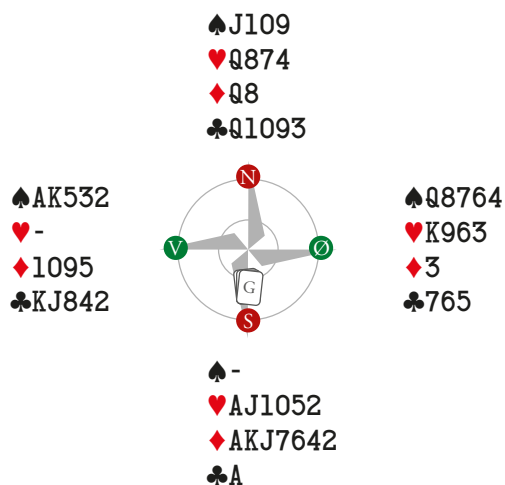
i spar, men spørsmålet er hvor mye mer det lover ... Volcker vurderte det i alle fall dit hen at alle hans honnørpoeng og damen tredje i trumf måtte være nok til å akseptere makkens storeslemsinnett. Han sa altså 7 kløver. Thomas Charlsen var raskt frempå med en dobling, og i siste hånd var Volcker frekk nok til å redoble. Han tenkte vel som så at dette neppe ville gå mer enn én bet, og at han like gjerne kunne ta den ekstra bonusen om nå kontrakten skulle stå, når én bet uansett måtte være et katastroferesultat. Så var alt opp til Hoftaniska. Det er klart at doblingen av 7 kløver i denne situasjonen ber om et unaturlig utspill, altså noe annet enn spar eller trumf. Men hvilken av de røde fargene skal man gå for? For meg ser det ut som et bortimot blindt valg. Dessverre valgte Hoftaniska en ruter, og spillefører kunne umiddelbart kreve hjemgang. Det gav scoren 2660 og 15 IMP til Frankrike, mens hjerter ut ville gitt én bet, 200 til Norge og 18 IMP inn. Slikt svir.

I siste kamp i EM i Budapest skulle Norge møte Monaco. Selv uten deres meget sterke par Fulvio Fantoni og Claudio Nunes, som er domfelt for juks, holder Monaco verdensklasse. De har jo ennå våre gamle landslagsstjerner Geir Helgemo og Tor Helness i stallen. Før den siste kampen lå Norge på åttendeplass, noen få vinnerpoeng bak sjuendeplassen, som man nå visste ville gi VM-billett fordi de sikre EM-vinnerne Frankrike skal arrangere VM neste år, og derfor har fribillett. Norge trengte nok altså minst en middels kamp,

Erik Berg

samt litt hell med resultatene i noen andre kamper. Med bare ett spill igjen lå Norge an til å greie det, men så kom følgende ville spill.

Hva ville du åpnet med i sør? Det er interessant å se at to spillere som begge regnes blant verdens aller ypperste, har ulik praksis på en slik hånd. Geir Helgemo åpnet med 1 ruter. I gunstig sone meldte Fredrik Simonsen inn 1 spar. Tor Helness doblot negativt, og Erik Berg hoppet til 4 spar. Med vissheten om fire hjerter hos makker, og gode avtaler på plass, hadde Helgemo en enkel melding: 5 spar var Exclusion Blackwood, som spør makker om ess med spar ess unntatt. Denne meldingen doblot Fredrik Simonsen. Kanskje var det bare et forsøk på å strø litt sand i maskineriet, undersøke om Helgemo og Helness hadde avtalene i orden. Men det er vel mer nyttig å bruke doblingen som en invitasjon til stamp over en forventet 6 hjerter, så vi får håpe at det var det den betydde. Helness redoblet for å vise null essverdier, og Helgemo la av i 6 hjerter. Simonsen sa disiplinert pass, utvilsomt riktig når makker fort har minst firkorts i motpartens trumffarge. 6 spar er aktuelt en god stamp, men det var dessverre håpløst for Erik Berg å melde noe annet enn pass. Et trumfstikk måtte han få, men resten av kortene stod, 1430 ut.

På det andre bordet valgte Boye Brogeland å åpne 2 kløver, som jeg synes virker litt tungvint når man har to farger man ønsker å få vist frem, men

Brogeland hadde sikkert en plan. Franck Multon i vest meldte inn 2 spar, og Espen Lindqvist sa pass, som viste en positiv hånd, med minst fire greie honnørpoeng. Krzysztof Martens i øst hoppet til 5 spar, i visshet om at han nok uansett ville måtte stampe høyt her. Brogeland sa pass, som krav og en invitasjon til å melde heller enn å doble. Multon løftet friskt til 6 spar, som Lindqvist doblot for å advare makker mot å melde videre, fornuftig med den samlingen lavhonnører han satt på. Likevel valgte Brogeland nå å ta ut i 7 ruter. Det er ikke helt usaklig, makker kan jo godt ha noen små ruter og hjerter konge, og da blir det fort hjemgang. Men Brogeland innrømte etterpå at han meldte som han gjorde delvis fordi han trodde Norge trengte et godt spill. Det hadde han for så vidt rett i: Så lenge Multon og Martens fant stampen, var spillet uansett tapt for Norge, og aktuelt hadde det heller ikke holdt med uavgjort spill, da disse dramatiske kortene jo gav store utslag også i flere andre kamper. Nå kunne ikke 7 ruter vinnes, med bare ett inntak i bordet lot ikke hele hjerteren seg sage opp. En bet gav 17 IMP til Monaco, som dermed vant kampen 14,60–5,40 i VP. Dermed var det over og ut for Norge.

Sluttresultat for de ti beste lagene i turneringen:

1.	Frankrike	489,77
2.	Sverige	474,92
3.	Nederland	471,07
4.	Monaco	464,92
5.	Tyskland	446,16
6.	Italia	432,70
7.	Bulgaria	432,06
8.	Polen	428,68
9.	Norge	425,12
10.	England	424,89

Kapteinens evaluering

Undertegnede fulgte ikke godt nok med på mesterskapet til at jeg på noen måte kan vurdere den samlede innsatsen. Men kaptein Christian Vennerød har gitt innsyn i rapporten han har levert til NBF fra mesterskapet, og vi kan sakse derifra for å få hans syn på saken. Under avsnittet «Mer om parenes prestasjoner», skriver han følgende:

«Når man sitter og følger med på nesten hvert eneste kort som blir lagt i et så langt mesterskap, setter det seg fast en følelse i brystet om kvaliteten på laget. Stadig vekk så jeg at de norske spillerne valgte riktig i uoversiktlige situasjoner. Sten og jeg holdt pusten: De kan vel ikke greie å komme ned på bena her også? spurte vi oss selv engstelig.

Men normalt greide de nettopp det. Vi ble som lagledere sittende med en følelse av at spillerne våre i det store og hele var bedre enn de andre. Av og til så vi vakre meldinger og spilleføringer som kanskje ikke ga direkte uttelling, men som likevel viste at våre spillere lå på et nivå helt i verdenstoppen. Den slags opplevelser ga både selvtillit til laget, en indre ro og sikkerhet, samt tro på at det denne gangen ville gå veien!

Butlerresultatet fra finalen er tydelig, selv om det som vanlig ikke forteller hele historien: Espen og Boye kom på 5. plass blant dem som har spilt minst 100 spill med pluss 0,62. Det var en hundredel bedre enn i

Boye Brogeland

Opatija i 2014, og bekrefter at dette paret tilhører den absolutte verdenseliten. Når man ser alle kortene og vet at det er mulig å få kontrakten, er det ingen grunn til å bekymre seg. Boye eller Espen vil finne veien frem hvis det overhodet er mulig å finne den.

Thomas og Thor Erik endte på 28. plass med pluss 0,23. Dette var mye bedre enn i Opatija, der de kom på en klar minus sammen med vårt tredje par den gangen. I år lå lenge Thomas og Thor Erik høyt på listene, men som i Opatija mistet de noe av de gode prestasjonene mot slutten av mesterskapet. Om dette er tilfeldig eller en konsekvens av parets noe brutale diskusjonsteknikk overfor hverandre, er det vanskelig å si sikkert. Men personlig tror jeg at de vil komme enda lenger med et noe mer dempet konversasjonsmønster.

Fredrik og Erik fikk altså en litt mindre flatterende plassering på butleren: 88. plass med minus 0,29. Min opplevelse er at dette tallet ikke forteller sannheten om hvordan de spilte. Når man samtidig tar med i betraktning av dette var førstereisgutter i EM, vil jeg si at deres innsats var klart godkjent, og at de trolig kommer sterkere tilbake ved neste korsvei.»

En oversikt i rapporten viser at Brogeland–Lindqvist spilte 512 spel, tilsvarende 89 prosent av den totale mengden, Charlsen–Hoftaniska 416 spill, tilsvarende 72 prosent, og Berg–Simonsen 224 spill, tilsvarende 39 prosent. Diverse kritiske røster har stilt spørsmåltegn ved disponeringen av spillerne, underveis i mesterskapet og kanskje særlig i den siste og avgjørende kampen mot Monaco. Vi lar Vennerøds ord i rapporten være hans kommentar også til dette.

«Debutantene Fredrik og Erik likte dårlig at de ofte ikke fikk spille. Det er selvsagt et godt tegn at spillerne er spillesugne, og det var en hard og ubehagelig beslutning å la dem stå over så mye som jeg gjorde.

Det var imidlertid ikke til å komme fra at de i utgangspunktet ble matchet litt forsiktig i

betydningen at de fikk antatt lettere matcher enn de to andre parene. Det var nok en riktig beslutning, for det er viktig at debutanter får følelsen av å beherske motstanden. Likevel var det en markant forskjell i parenes butlerscore. Fredrik og Erik lå på minus, mens de andre to parene begge lenge lå på et nivå blant mesterskapets tetpar.

Selv om butleren ikke forteller hele historien, og det helt klart var en god del spill der Fredrik og Erik ble straffet urettferdig på butleren, enda de ikke hadde gjort noe feil, var tallenes tale så tydelig at det ville vært feil av meg som kaptein å ikke ta hensyn til de faktiske resultatene. Vi kjørte derfor en lang periode med de to andre parene som vår hovedoppstilling mot gode lag.

Mot slutten av turneringen kunne det imidlertid se ut som om Thomas og Thor Erik begynte å bli slitne. De ble for eksempel uenige om motspillssignalene i en svært vanskelig situasjon, og dette hadde ikke noen god innvirkning på deres flyt.

I den aller siste kampen mot Monaco, stod både prestisje og VM-plass på spill. Det var en lett beslutning å la Fredrik og Erik spille denne kampen sammen med Boye og Espen. Det ble en svært tett og velspilt match, og det er neppe en overdrivelse når jeg sier at vi ville vunnet matchen hvis kortgutene hadde vært på vår side i stedet for på Monacos.

Sluttresultatet var hardt å svelge. Satt på spissen kan vi si at vi spilte 576 spill. Da vi hadde spilt 575 var vi kvalifisert til Bermuda Bowl. Etter 576 var vi det ikke.»

Veien videre

Som avslutning på Vennerøds rapport, leser vi følgende:

«Jeg reiste hjem fra Budapest med en god følelse for det norske laget. Vi hadde satt et kraftig preg på mesterskapet. Vi slo gode land som Italia, Nederland, Sverige og Bulgaria i innbyrdes oppgjør. Det vil si at vi vant over halvparten av de lagene som kom foran

Norges landslag i åpen klasse i Budapest. Fra venstre Boye Brogeland, Thor Erik Hoftaniska, kaptein Christian Vennerød, Thomas Charlsen, Espen Lindqvist, Erik Berg, Fredrik Simonsen og coach Sten Bjertnes

oss på resultatlisten. Vi hadde spilt veldig godt, særlig i den første halvdel av mesterskapet, da vi møtte antatt bedre lag enn våre hardeste motstandere.

Likevel glapp det da det gjaldt, og det er klart at det kan være nærliggende å si at vi gjentok mønsteret fra Opatija i 2014. Til en viss grad ligner det, men vi hadde ikke samme følelsen av kollaps som den gang. Laget holdt sammen, og vi lå i posisjon helt til slutt.»

Hva så med veien videre for Norges landslag i åpen klasse? Laget er vel å merke ikke noen absolutt størrelse, sammensetningen vil alltid komme an på hvilke spillere som satser sammen, og ikke minst hvilke som har anledning til å legge ned det arbeidet som kreves for å spille på landslaget. Men

Fredrik Simonsen

på generelt grunnlag sier Vennerød, i en e-post til undertegnede, at problemet er penger, ikke ideer.

«Med penger kunne vi for eksempel lagt oss i treningsleir, og reist rundt. Nå er det mer eller mindre opplest og vedtatt at det å være OL-deltaker i vanlige idretter, er det samme som å være helprofesjonell, det vil si å både bli betalt lønn og å ha et apparat i ryggen, samt råd til å reise verden rundt og konkurrere. Her er vi veldig langt unna idealet, men det ville jo være fantastisk om vi hadde et merkbart større budsjett.

Realistisk sett innebærer det å skaffe en eller flere sponsorer. I min tid som landslagssjef har jeg greid å få tak i tre sponsorer for laget i åpen klasse: Skoda, Abax (Jan Tore Berg) og Vennerød Forlag (meg selv). Det har ikke dreid seg om store summer, og det er en svært vanskelig jobb å reise penger for landslagene. Jeg er jo ikke sponsorsjef, og det burde NBF nok ha, kanskje på provisjon?

Konkret har jeg fire forslag for å forbedre laget. Det er ikke gratis, men heller ikke dyrere enn at det kan passe inn i et økt, men noe begrenset budsjett:

1) Vi fortsetter med en bruttotropp. Jeg antar seks par. De er stammen i det som skal bli det nye landslaget. Disse spillerne skal jobbe med å gjøre hverandre gode. Det er disse spillerne som er Norges beste bridgehoder, og ingen andre kan lære dem noe av betydning, men de kan lære av hverandre.

2) Vi sender de seks parene til en turnering i Øst-Europa, der vi får subsidiert opphold av arrangørene. Vi danner tre lag, og hensikten er ikke å vinne, men å drøfte det som skjer. Hver kveld bruker vi tid på å se på hva som har skjedd i løpet av dagen og ta opp dilemmaer vi var i. Så drøfter vi ikke bare hva som er beste løsning på dette spillet, men hva som generelt bør gjelde i slike situasjoner. Hvilke par har den beste løsningen på denne typen dilemmaer?

3) NBF kjøper inn bøker som vi mener har nye tanker som kan være verdt å diskutere. Hver spiller får sitt eksemplar, som må leses. Vi diskuterer per e-post.

4) Vi stiller i 2017 med vårt beste lag i Nordisk, og satser på å vinne! I neste EM i 2018 kvalifiserer vi oss til Bermuda Bowl.»

Scene fra en sammenligning i Budapest

Norges damelag i Budapest. Fra venstre Ann Karin Fuglestad, Pernille Lindaas, Marianne Harding, kaptein Tormod Røren, Gunn Tove Vist, Torild Heskje og Maja Rom Anjer

Forbedring for damene - men fortsatt ingen VM-plass

Av **Erlend Skjetne**
Foto **NBF/EBL**

Det ble ingen stor EM-suksess for det norske damelaget denne gangen heller.

Norge stilte med følgende mannskap (eller finnes ordet «kvinnskap»?) i EM denne gangen.

- Ann Karin Fuglestad–
Marianne Harding, Farsund BK
- Maja Rom Anjer, TopBridge BC–
Pernille Lindaas, Fløde BK
- Torild Heskje–
Gunn Tove Vist, Klepp BK
- NPC: Tormod Røren

Av disse parene var kun Fuglestad–Harding med under EM for to år siden, da Norge skuffet med en 13. plass. Det virket imidlertid rimelig at Anjer–Lindaas fikk prøve seg nå, som et par med meget sterke resultatet i norske mesterskap for damer,

både for par og lag. Torild Heskje er også en meget durkdreven spiller, med mange glimrende resultater både i dameturneringer og åpne turneringer, og Gunn Tove Vist har landslags erfaring fra tidligere. Formatet på turneringen var det samme som for mennene, full Round Robin og intet sluttspill. Dog deltok kun 23 lag i denne klassen, ikke 37 som hos mennene. Men målet var det samme, å bli blant de seks beste og dermed få VM-billett. I praksis hadde det holdt med sjuendeplass her også, da neste års VM-arrangør Frankrike vant sølvmedalje, enda de som arrangør likevel har fribillett.

Men det ble altså ikke noen VM-billett for damene denne gangen heller. Norge endte på 10. plass. Kun i en kort periode tidlig i turneringen var de inne blant de sju beste. Helt til det siste var det

muligheter, men et stort tap mot Israel i nest siste kamp forseglet lagets skjebne.

De ti beste hos damene:

1. England	313,35
2. Frankrike	308,78
3. Polen	303,09
4. Russland	284,48
5. Israel	278,91
6. Nederland	275,73
7. Sverige	272,17
8. Italia	267,08
9. Danmark	258,93
10. Norge	257,71

Kapteinens evaluering

Fra kaptein Tormod Rørens rapport sakser vi følgende angående de sportslige resultatene:

«Sammenlignet med EM i 2014 har vi gjort store fremskritt. Scoren økte fra 47,6 prosent til 56 prosent.

Vi klarte nå å slå de fleste av lagene nederst og på midten av tabellen, samtidig som vi følte at topplagene ikke lenger var uoverkommelig motstand. Vi reiste oss flott etter tunge kamper og dager flere ganger i løpet av turneringen, og hadde realistiske muligheter til å kapre en VM-plass helt til nest siste kamp. Stemningen i troppen var bra hele veien.»

På butleren var Fuglestad–Harding best, med 0,50 pluss. Lindaas–Anjer hadde 0,41 pluss, Heskje–Vist 0,18. Men om man justerer tallene i forhold til en estimert kvalitet på motstanderne, ser bildet litt annerledes ut: Da ender Fuglestad–Harding på 0,28, Lindaas–Anjer på 0,29, Heskje–Vist på 0,34.

«Normalt burde dette vært godt nok til VM billett,» fortsetter Røren. «Men vi må fortsatt ned med feilprosenten spesielt mot de bedre lagene, hvor det er svært lite å få tilbake.»

I en e-post sier Røren litt om ønsker for fremtiden.

«Når det gjelder veien videre, ser jeg frem til å diskutere det med vår nyansatte sportssjef de nærmeste ukene. Jeg håper og tror at vi kan få til enda bedre arenaer for trening sammen med de andre landslagene, slik at alle kan utvikle seg videre, og forhåpentligvis skaffe oss én eller flere VM-plasser ved neste korsvei.»

Fra en sammenligning i Budapest

Skuffende EM for veteranene

Av **Erlend Skjetne**

Foto **NBF/EBL**

Etter at det norske veteranlaget var det eneste som kvalifiserte seg fra forrige EM til VM, var det visse forventninger til dem denne gangen også. Men disse ble dessverre ikke innfridd.

Laget var nøyaktig det samme denne gangen som i forrige EM.

- Rune Brendeford Anderssen– Peter Marstrander, Tromsø BK
- Tor Bakke, Bergen Akademiske BK– Arve Farstad, TopBridge BC
- Helge Mæsel, Farsund BK– Roald Mæsel, Kristiansands BK

Etter som veteranene deltar så å si i egen regi, altså uten vesentlig innblanding fra NBF sin side, har de ingen kaptein eller coach.

Peter Marstrander

Arve Farstad og Tor Bakke

Rune Brendeford Anderssen

Helge Mæsel

Roald Mæsel

Formatet var akkurat det samme som i åpen klasse og dameklassen. I veteranklassen deltok 24 lag. Også her hadde sjuendeplass holdt til VM-plass, for VM-arrangør Frankrike kom på sjetteplass.

Norge fikk dessverre en tung start. Under 25 VP på de fire første kampene gir ingen god følelse. Etter dette kom noen greie seire, men så ble det to klare tap igjen. Midtveis lå laget på 14. plass, et godt stykke bak skjema. Selv da var det håp, men resultatene videre ble også for ujevne. Det endte med en skuffende 13. plass.

Ser man på butleren, ble Anderssen–Marstrander Norges beste par, men heller ikke de hadde mer enn 0,25 pluss i snitt. Brødrene Mæsel spilte en ørliten pluss, 0,01. Bakke–Farstad gjorde ingen glimrende turnering, med 0,54 i minus.

De ti beste i veteranklassen, sett i forhold til Norge:

1.	Israel	289,67
2.	Sverige	287,58
3.	Polen	277,32
4.	Tyrkia	277,21
5.	Italia	270,57
6.	Frankrike	264,58
7.	Østerrike	264,12
8.	Irland	258,79
9.	Nederland	249,03
10.	England	248,59
13.	Norge	237,25

Norges veteranlandslag i Budapest. Fra venstre Helge Mæsel, Arve Farstad, Tor Bakke, coach Leif Erik Stabell, Peter Marstrander, Rune Brendeford Anderssen og Roald Mæsel

Bronse til Helness-Blågestad i EM damepar

Av **Erlend Skjetne**
Foto **NBF/EBL**

Et lyspunkt for Norge i et resultatmessig ganske begredelig EM, var det at Gunn Helness-Lise Blågestad vant bronse i den åpne turneringen EM damepar.

Gunn Helness og Lise Blågestad

Fire norske par deltok blant de 61 parene i grunnspillet i denne turneringen. Virginia Chediak-Ranja Sivertsvik ble der nr. 11, Helness-Blågestad nr. 12, Marianne Homme-Åse Biribakken nr. 13, Astrid Steen Lybæk-Ann-Elin Danielsen nr. 43. De tre førstnevnte parene gikk dermed til finalen, der 24 par fikk plass.

I finalen ble det klar seier til de israelske damene Hila Levi-Adi Asulin, like klar sølvmedalje til polske Justyna Zmuda-Katarzyna Dufurat, før Helness-Blågestad altså tok en fin bronsemedalje. Chediak-Sivertsvik måtte nøye seg med den sure fjerdeplassen, mens Homme-Biribakken ble nr. 10, litt over middels.

Ungdoms-VM i Italia: Bronse til Norges jenter!

Av **Kristian Barstad Ellingsen**
Foto **NBF/WBF**

Ungdoms-VM for nasjonslag ble arrangert i italienske Salsomaggiore i perioden 3. til 13. august. Norge var kvalifisert i klassene U26 og Jenter U26. På forhånd var det knyttet størst forventninger til U26-laget, som stilte som tittelforsvarere etter å ha tatt gullet i Istanbul i 2014. Jentene mønstret et ungt, men stadig mer erfarent lag. Kanskje kunne de overraske?

Norges jentelag i finstasen. Fra venstre Sofie Græsholt Sjødal, Thea Lucia Indrebø, Agnethe Hansen Kjensli, Katarina Ekren og Thea Hove Hauge. Bak står coach Elisabeth Græsholt Sjødal og kaptein Sven-Olai Høyland

Det norske U26-laget så slik ut:

- Tor Eivind Grude–Anders Holmen Gundersen, Sømna BK/Inderøy BK
- Harald Eide–Christian Bakke, Hamar BK/Bergen Akademiske BK
- Marcus Andreas Scheie, BK Nørrøna
- Kaptein: Lars Erik Eide
- Coach: Lars Arthur Johansen

Det norske jentelaget så slik ut:

- Thea Hove Hauge–Katarina Ekren, Os BK/Bergen Akademiske BK
- Sofie Græsholt Sjødal–Thea Lucia Indrebø, Nesodden BK/KGB Klyve–Gulset BK
- Agnethe Hansen Kjensli, Nesodden BK
- Kaptein: Sven-Olai Høyland
- Coach: Elisabeth Græsholt Sjødal

Årets VM ble spilt i idylliske Salsomaggiore, nord i Italia. Rapportene sier at fasilitetene var gode. Den norske troppen bodde på et koselig hotell hvor de fikk servert velsmakende retter fra det italienske kjøkken. Dermed skulle forholdene ligge til rette slik at vi kunne håpe på norsk suksess. Men man kan ikke ta noe for gitt. Det er mange om beinet, også i juniorbridge.

I begge klassene stilte Norge denne gang med fem spillere. For jentene var Agnethe Hansen Kjensli med som reserve, mens Marcus Andreas Scheie hadde samme rolle blant gutta. Disse to visste på forhånd at de kunne forvente begrenset spilletid. Det er likevel viktig å være mer enn fire spillere, slik at man ikke risikerer å måtte trekke laget for eksempel ved sykdom. Dermed hadde de to nevnte spillerne viktige roller for hver sine lag. Når man sitter på innbytterbenken er det viktig å være mentalt klar for å gå inn å gjøre en innsats for laget.

God norsk start

Begge de to norske lagene startet mesterskapet bra. Jentene åpnet med to storeseire mot henholdsvis Taiwan og Indonesia, samt en knepen seier mot Ungarn innimellom disse to kampene. Det er alltid godt med en god start. Det kan bidra til at godfølelsen setter seg i kroppen og spillernes selvtillit øker. Lagets målsetning på forhånd var å gå videre til sluttspill. For å klare det måtte de bli nummer åtte eller bedre blant de 13 deltagende lagene.

U26-laget hadde ambisjoner om medalje. Selv om tre av spillerne fra gullaget i 2014 var pensjonert fra juniorbridgen, mønstret Norge et rutinert og sterkt mannskap. VM innledes med grunnspill der alle møter alle før man går over i et sluttspill der det er vinn eller forsvinn. Dermed gjelder det å ta én ting av gangen. Først er det om å gjøre å være innenfor topp åtte blant de 22 lagene. Om man klarer det kan alt skje i sluttspillet. Hver kamp lever sitt eget liv.

Den første spilledagen hadde Norge komfortable seire mot Ungarn, Japan og Egypt, mens det ble tap mot naboene fra Sverige. Etter omtrent halvspilt grunnserie ledet Norge U26-klassen.

Vi skal se på et par gladspill fra jentenes grunnspill.

Det første spillet er hentet fra jentenes første kamp, da motstanderen var Taiwan. Sofie Græsholt Sjødal meldte seg opp i storeslem i hjerter etter meldingsforløpet du ser under.

<p>♠A Q 1 0 9 ♥A K Q 9 7 6 2 ♦K 5 ♣-</p>		<p>♠K 4 ♥1 0 8 ♦Q J 9 8 3 ♣7 6 5 2</p>
<p>♠J 8 7 6 ♥5 3 ♦7 4 ♣Q J 1 0 8 4</p>	<p>♠5 3 2 ♥J 4 ♦A 1 0 6 2 ♣A K 9 3</p>	

Vest	Nord	Øst	Syd
	Sjødal		Indrebø
			1 ♣
pass	1 ♦ ¹⁾	pass	1 NT ²⁾
pass	2 ♦ ³⁾	pass	3 ♦
pass	3 ♥	pass	4 ♥
pass	4 NT ⁴⁾	pass	5 ♥ ⁵⁾
pass	5 NT ⁶⁾	pass	6 ♣ ⁷⁾
pass	7 ♥	pass	pass
pass			

¹⁾ Minst 4 hjerter

²⁾ 12–14 hp, benekter 3+ hjerter

³⁾ Kunstig utgangskrav

⁴⁾ Spørsmål etter ess

⁵⁾ To av fem ess uten trumfdama

⁶⁾ Storeslemsin vitt (spørsmål etter konger)

⁷⁾ Kløver konge

Som vi ser er det ikke mer enn tolv toppstikk i kontrakten, men Sofie har gitt en begrunnelse for hvorfor hun valgte å satse på storeslem:

– Når jeg får 6 kløver, ser jeg at jeg trenger enten ruter dame, kløver dame eller spar konge. Hvis makker ikke har noen av disse kortene, er det en tilleggssjansje at spar konge sitter i kutt. Jeg tenkte at det var en god sjansje for at hun kunne ha ett av de nevnte kortene, fordi hun kan ha helt opp til 14 honnørpoeng, og foreløpig har hun kun vist frem elleve.

Som dere ser hadde ikke Thea Lucia noen av de nevnte kortene som Sofie håpet på, og sparkutten gikk heller ikke. Likevel fikk Sofie hjem slemmen, etter at øst spilte ut ruter dame. Nå kunne hun kutte opp knekten ved å spille ruter til tieren etter at trumfen var tatt ut. Deretter kunne hun kaste tre spar på ess, konge i kløver og ruter ess.

Moraleen får være at trumf ut mot storeslem er en veldig god regel. Argumentet er at man ikke skal gi spillefører favør i noen farge. Når motparten har meldt storeslem har de som oftest kontroll på trumfen. La spillefører få jobbe med sidefargene selv. Gi ikke ved dørene!

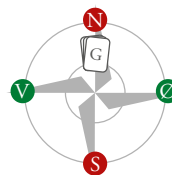
Med åpne kort står kontrakten selv uten ruter ut, fordi øst blir skvist i spar og ruter. Hun må gå ned på singel spar konge for å holde ruterens gardert. I praksis spiller man vel heller på finessen i spar og går beit.

Når det er sagt, syns jeg det var en fin sats av Sofie. Hun kunne telle tolv sikre stikk, og så flere muligheter for det trettende stikket. Det hender seg at man får belønning for å være offensiv. Denne gang ble det 13 IMP inn, etter at motparten stoppet i lilleslem på det andre bordet.

Det neste spillet er hentet fra jentenes åttende runde, da Norge møtte Australia. Thea Lucia Indrebø ble spillefører i 6 spar etter meldingsforløpet under.

♠ –
♥ K87
♦ QJ108643
♣ A107

♠ 54
♥ 10542
♦ 52
♣ K9852

♠ 862
♥ Q963
♦ K9
♣ QJ64

♠ AKQJ10973
♥ AJ
♦ A7
♣ 3

Vest	Nord	Øst	Syd
	Sjødal		Indrebø
	1 ♦	pass	1 ♠
pass	2 ♦	pass	4 ♣ ¹⁾
pass	4 ♥ ²⁾	pass	4 NT ³⁾
pass	5 ♦ ⁴⁾	pass	6 ♠
pass	pass	pass	

¹⁾ Kortfarge, normalt med ruterstøtte

²⁾ Kontrollmelding

³⁾ Spørsmål etter ess

⁴⁾ Ett eller fire av fem ess med ruter som trumf

Merk Thea Lucias valg om å spørre etter ess med ruter som trumf. Her forteller Thea hvordan hun tenkte:

– Grunnen til at jeg meldte 4 kløver og satte ruter som trumf, var at jeg var interessert i å vite om Sofie hadde ruter konge når jeg spurte i 4 grand, i tilfelle det stod 7 spar.

Da Thea Lucia fant ut at enten kløvereset eller ruterkongen manglet, gikk hun ned i 6 spar. Jeg vil berømme det kreative valget om å spørre etter ess med ruter som trumf, selv om det kunne stått storeslem selv uten ruter konge hos makker. Om makker har for eksempel ess, konge i kløver og hjerter konge, eller kløver ess og konge, dame i hjerter, står det tretten stikk. Likevel er det viktig

å ha evnen til å tenke «utenfor boksen» når man spiller bridge.

Thea Lucia fikk kløver ut mot 6 spar. Det var tolv toppstikk i kontrakten, men da hun dro trumfen til bunns ble øst pølseskvist. Aktuelt kastet hun ruterholdet for å holde på kløveren. Da ble det et overstikk og 13 IMP til Norge, etter at Australia stoppet i 5 ruter på det andre bordet.

Norge trygt videre i begge klassene

Både i U26- og jenteklassen lå Norge komfortabelt plassert innenfor topp åtte gjennom hele grunnspillet, og da alle kampene var spilt gikk begge lagene videre til sluttspillet. U26-laget ble nr. 5, mens jentelaget endte på 6. plass. I den førstnevnte klassen var det veldig jevnt om toppllasseringene. Norge var mindre enn 0,5 VP bak USA på plassen foran. Avstanden opp til Sverige på andreplass var ikke mer enn 4 VP, og opp til Polen som vant grunnspillet var det heller ikke mer enn 15 VP. En plassering innenfor topp fire ville gitt enklere motstand i kvartfinalen. Da ville man møtt et lag som endte på en plassering fra fem til åtte i stedet for å møte et lag innenfor topp fire. De fire beste lagene får nemlig velge motstander blant lagene på femte- til åttendeplass.

Men nå er det en gang sånn at man må ta til takke med den motstanderen man får, og gjøre sitt beste for å vinne kampen. I U26-klassen valgte Sverige noe overraskende Norge som motstander i kvartfinalen. Dermed var det klart at det ble nordisk prestisjeoppgjør allerede i første utslagsrunde. Samtidig kunne vi konstatere at vi ikke kom til å få se både Norge og Sverige på pallen.

I jenteklassen ble USA Norges kvartfinalemotstander. Alt lå til rette for et spennende oppgjør. Norge hadde nemlig spilt jevnt med amerikanerne i grunnspillet.

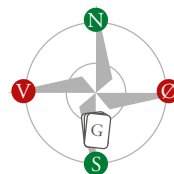
Tøft mot Sverige

I U26-klassen havnet de norske gutta dessverre

bakpå fra start i kampen mot svenskene. Norge tok seg inn igjen og lå ikke mer enn 12 IMP bak ved halvspilt kamp. Dette var det mulig å snu. I et av spillene som bidro til å sende Norge tilbake i kampen fant Christian Bakke et flott motspill. Spillet skriver seg fra andre sett.

♠K108
♥10752
♦975
♣J105

♠Q643
♥KJ64
♦K6
♣876

Vest	Nord	Øst	Syd
Bakke	Sverige	Eide	Sverige 1 ♦ ¹⁾
pass	1 ♥	pass	2 NT
pass	3 ♦	pass	3 NT
pass	pass	pass	

¹⁾ Minst fire ruter, ubalansert

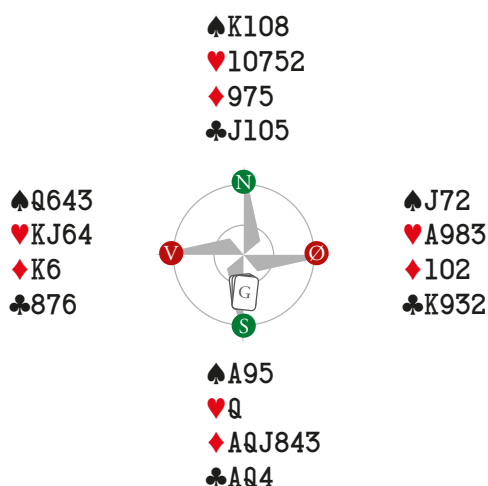
Christian Bakke i vest spilte ut spar tre, fjerde høyeste, til makkers knekt og spilleførers ess. Deretter fortsatte spillefører med spar til finesse med tieren. I stikk tre spilte han ruter til knekten, og Bakke kom inn på kongen.

Ser du noen beitevariant nå?

Spillefører har vist en sterk semibalansert hånd med langfarge i ruter. Om spillefører har kløver ess og sekskorts ruter, haster det. Så fort han kommer inn kan han forsyne seg med ni stikk (3+0+5+1).

Christian Bakke fant den geniale fortsettelsen av hjerter konge, som felte spilleførers single dame. Deretter kunne han ta for knekten, før han fortsatte med hjerter gjennom bordets tier. Makker Harald Eide kunne ta beita på ess, ni i hjerter.

Hele spillet så slik ut:

Som vi ser er hjerter konge det eneste kortet som beiter kontrakten. Godt motspill av unge Bakke. Det bor mye bridge i den gutten!

Vi norske som fulgte kampen direkte på BBO håpet på en ønskerpriise fra VM i Istanbul for to år siden. Der kom Norge tilbake etter å ha ligget under med store sifre i både kvart- og semifinalen.

Christian Bakke-Tor Eivind Grude var det ene av de norske parene i Ungdoms-VM

Harald Eide-Anders Holmen Gundersen var det andre

Dessverre fikk vi ikke våre ønsker oppfylt. Det ble nemlig storseier til et velspillende svensk lag i kampens tredje sett. De vant hele 71–20, og kampen var i realiteten avgjort før de siste 14 spillene. Også siste settet ble vunnet av Sverige, og dermed vant de kampen med hele 80 IMP. Norge var dessverre ute av mesterskapet. På mange måter er kvartfinalen den verste kampen å tape. Hvis man klarer å karre seg videre fra denne, kampen venter nemlig to medaljesjanser. Om man taper semifinalen har man en siste sjanse til medalje i bronsefinalen.

Jentene til semifinale

Jentenes målsetning om plass i sluttspillet var allerede innfridd. Men i et sluttspill kan jo som sagt alt skje. Hvor langt kunne dette holde?

Det norske laget tok tidlig kommandoen i sin kvartfinale mot USA. Førstesettet ble vunnet med 28 IMP. I andre sett knappet amerikanerne innpå 11 IMP, før Norge vant tredje sett med 21 IMP. Dermed hadde de et meget godt utgangspunkt før det siste og avgjørende settet. De norske jentene trygget seieren ved å vinne også det siste settet. Norge var videre til semifinale i VM! Da gutta sviktet, stod jentene frem og forsvarte Norges ære. Veldig gledelig at et norsk lag fortsatt var med i kampen om edelt metall.

I semifinalen var Norges motstander en av de store forhåndsfavorittene, Nederland. Dette var ventet å bli en tøff kamp, hvor Norge måtte betegnes som underdogs. Nederlenderne tok initiativet fra start og så seg aldri tilbake. Etter tre sett ledet de med over 100 IMP. Den norske lagledelsen besluttet derfor at

Marcus Andreas Scheie var med som femtemann

man skulle trekke seg før det siste settet, for å få litt hvile og stille best mulig forberedt i bronsefinalen.

Bronsefinale mot Indonesia

Norges motstander i bronsefinalen ble Indonesia, som ble slått relativt klart i grunnspillet. Norge stilte dermed med en såkalt carry-over på 11 IMP i bronsefinalen, og muligens også et lite psykologisk overtak.

Kampen startet veldig bra sett med norske øyne. IMP-sifrene var 56–12 etter det første settet. Vi var mange som fulgte jentenes kamp om VM-medalje og heiet fra sofaen der vi satt og nøt fredagstacoen. Jentene roet nervene våre litt ved å vinne både andre- og tredjesettet, riktignok med moderat margin.

Før det siste og avgjørende settet hadde de norske jentene skaffet seg et meget godt utgangspunkt. De ledet med hele 57 IMP. Dette kunne vel ikke gå galt? Eller var det mulig for Indonesia å hente inn så mange IMP på bare 14 spill?

Den som har spilt bridge ei stund, vet at det man ikke kan ta noen ting for gitt. Lite er avgjort før siste kort er lagt. Derfor er det viktig å holde konsentrasjonsnivået på topp hele veien inn, også når man har en solid ledelse.

Det var sving i kortene, og Indonesia fikk inn mange IMP fra start. Etter halvspilt sett ledet de 49–11, og Norges forsprang var skrumpet inn til 18 IMP. Vi som fulgte med hadde hjertet i halsen. Skulle det nesten umulige skje likevel? Vi unnet jo de norske jentene disse bronsemedaljene så til de grader. Måtte de få til ei god avslutning på kampen!

Et par flate spill fulgte, før indoneserne fikk inn 11 IMP til. Dermed var forspranget nede på fattige 7 IMP. Etter to buttspill til fikk Norge inn 9 IMP på det nest siste spillet. Nå måtte det vel være avgjort? Dramatikken var ikke helt over, da Indonesia meldte og vant slem på det siste spillet. Norge stoppa i utgang, men det ble heldigvis ikke mer enn 12 IMP ut. Dermed vant Norge kampen om bronzen med 4 IMP.

Bronse til Norge!

Etter en høydramatisk avslutning kunne de norske jentene krone et solid mesterskap med bronsemedaljer. Dette var en gledelig overraskelse både for jentene selv, lagledelsen og oss som fulgte mesterskapet hjemmefra.

Scene fra de lykksalige øyeblikkene da det ble klart at Norges jenter hadde vunnet bronsemedalje

Gratulerer til spillerne Sofie Græsholt Sjødal, Thea Lucia Indrebø, Katarina Ekren, Thea Hove Hauge og Agnethe Hansen Kjensli, samt kaptein Sven-Olai Høyland og coach Elisabeth Græsholt Sjødal!

Sofie Græsholt Sjødal (14) er den yngste spilleren på laget, men likevel ei av jentene som har vært med lengst. Tross sin unge alder har hun høstet mye internasjonal erfaring, og kan nå smykke seg med en VM-bronse. Jeg snakket med Sofie kort tid etter at bronzen var vunnet, og hun fortalte da om dramatiske minutter etter at siste sett var ferdig:

– Det var helt sykt, vi satt i lukket rom så vi gikk forbi de andre og så de var ferdige, og jeg følte vi hadde en dårlig liste. Da ingen kom og møtte oss ble jeg sykt stresset. Da vi endelig så resultatet ble vi uendelig glade. Da ble vi intervjuet og greier. Plutselig begynte Indonesia å juble, og vi lurte da på om det var tastet feil, for vi hadde ikke sammenlignet. Derfor bestemte vi oss for å sammenligne. Jeg var så stresset at jeg så vidt greide å holde penna. Da vi omsider skjønnte at vi hadde vunnet, ble jeg så glad og hadde vært så sliten at jeg knapt greide å gå tilbake til hotellet!

– Hva føler du nå?

– Jeg tenker at dette er helt sykt! Jeg skjelver fortsatt litt, selv om det er tre timer siden vi var ferdige med å spille.

– Hva er det beste med å vinne bronsemedalje i VM?

– Jeg synes det beste med å ta medalje er at selv om det er flere lag som blir ansett som bedre enn oss, så har vi et godt samhold og blir ikke sure på hverandre hvis det går dårlig. Det er viktig å se at det teller minst like mye. Jeg har drømt om å ta medalje sammen med disse jentene, men hadde nesten ikke turt å håpe at det skulle skje allerede i år, kanskje først om to, tre år. Utenfor rommet vårt sto det «If you can dream it, you can do it», og det føles som det perfekte ordtaket akkurat nå.

Ingenting er bedre for bridgen enn at jenter verden over begynner å spille. Her er det stilige indonesiske jentelaget, som måtte gi tapt for Norge i bronsefinalen

Også jentenes kaptein, Sven-Olai Høyland, er både overrasket og glad over bronsemedaljen.

– Målet vårt var å gå til sluttspill, så dette var egentlig over all forventning. Samtidig følte jeg at laget viste i grunnspillet at vi kunne kjempe jevnt med de fleste lagene, med unntak av Kina og Nederland, som var i en klasse for seg. Derfor mente jeg vi hadde en fair sjanse i kvartfinalen, da vi unngikk et av de sterkeste lagene.

– Da vi først trakk Nederland i semifinalen visste vi at det ville bli veldig tøft. Da vi lå veldig langt

bak etter tre av fire sett, besluttet vi å trekke oss fra kampen. Siden vi hadde fire spillere som spilte det meste av tida, var det kjærkomment med hvile. Også i bronsefinalen kunne vi ha en fair sjanse hvis vi spilte opp mot vårt beste. Vi startet veldig bra, men mot slutten ble det mer spennende enn vi har godt av. Det var godt det holdt til slutt.

Landslagskapteinen framhever at Norge stilte et ungt lag, som fortsatt har mange år foran seg i juniorbridgen.

– Ingen av spillerne er fylt tjue år. Det betyr at alle kan være med i tre EM og tre VM til. Hvis alle fortsatt har like stor interesse i årene som kommer, er det mulig å utvikle seg ytterligere. Jeg ønsker også å berømme innsatsen til Agnethe Hansen Kjensli, som steppet inn i kampen mot Frankrike da ei av de andre jentene var syk. Hun gjorde en imponerende figur, spesielt tatt i betraktning at hun har spilt mindre enn ett år. Vi vant for øvrig denne kampen med 5 IMP. En absolutt godkjent debut mot en habil motstander.

Avslutningsvis forteller Sven-Olai Høyland at han er glad for å se en positiv utvikling i antall unge jenter som spiller bridge.

– På årets juniorleir var det 56 deltakere, og omtrent halvparten av dem var jenter. Jeg tror det at vi stiller med jentelag i de internasjonale mesterskapene har en positiv effekt på bridgeinteressen blant jenter. Når vi nå tok medalje i VM, blir det kanskje enda mer attraktivt å starte med bridge.

Gruppebilde av alle deltakere og medarbeidere under Ungdoms-VM

SERIEMESTERSKAPET 2017

Spiller du på et lag i seriemesterskapet?

Alle kan stille med sitt eget lag i en 4. divisjonspulje i nærheten av sitt eget bosted. 4. divisjon spilles over to helger; 5.-6. november 2016 og 4.-5. februar 2017. (Et par kretser arrangerer på avvikende tidspunkt.) Spør makker og hyggelige lagkamerater og bli med da vel!

Kretsene skal melde sine lag til NBF innen 1. oktober 2016. Lagene bør derfor melde seg på til kretsene **innen 25. september**. (Etteranmelding godtas helt opptil turneringsstart hvis det finnes ledige plasser i en lokal pulje.) For lag i 1.-3. divisjon som ikke er komplette (minst halvparten av spillere tilbake) er det viktig å informere kretsen på et tidlig tidspunkt, slik at kretsstyret får tid til å avgjøre hva som skal skje med de(n) ledige plasser(e).

I 4. divisjon er det fri påmelding, og kretsene har ofte egen påmelding via Turneringsoversikt på hjemmesiden til NBF. Puljene arrangeres lokalt, med økende reiseavstander oppover i divisjonene. Lagene i 1.-3. divisjon består av 4-8 spillere, i 4. divisjon er det ingen begrensning.

Alle spillerne på et lag må være medlem i 2017 av en klubb i kretsen de representerer. Spillere som skal spille på et lag i en krets de ikke er medlem av fra før, må melde seg inn i en klubb i kretsen innen 31. desember 2016, men fortrinnsvis før første spillehelg.

Det er krav om årslisens i 1.-2. divisjon. Betal inn årslisensen (til hovedklubben) sammen med medlemskontingenten. Årslisensen er på kr. 550 for standardmedlemmer, mens juniorer og l-medlemmer er fritatt fra lisens. Spillere født i 1992 eller senere er junior i 2017.

Startkontingentene er:

- 1. divisjon: kr 800,- pr. spiller pr. helg
- 2. divisjon: kr 700,- pr. spiller pr. helg
- 3. divisjon: kr 500,- pr. spiller pr. helg
- 4. divisjon: kr 2.400,- pr. lag

Juniorer betaler halv pris.

Startkontingenten betales inn til kretsen innen 25. september 2016.

Spilledatoer 2016-17:

1. spillehelg 1.-2. divisjon
28.-30. nov. 2016

1. spillehelg 3.-4. divisjon
5.-6. nov. 2016

2. spillehelg 3.-4. divisjon
4.-5. feb. 2017

2. spillehelg 1.-2. divisjon
11.-12. feb. 2017

Åpent Ungdoms-EM:

Bra norsk deltakelse

- ikke minst blant de aller yngste

Av **Turid Bones og Kristian Barstad Ellingsen**

Åpent Ungdoms-EM for par ble arrangert i Liepaja, Latvia, i midten av juli. Norge var representert i klassene U26, U16 og mix. Spesielt gledelig er det at fire norske spillere deltok i den yngste klassen.

Norges spillere i U16-klassen i Åpent Ungdoms-EM. Fra venstre Christian Fredrik Johnsen, Kaja Brekke, Marius Dalemark Austad og Sanna Emilie Dybvik Dybdahl

Kaja Brekke (12), Christian Fredrik Johnsen (12), Marius Dalemark Austad (13) og Sanna Emilie Dybvik Dybdahl (14) har alle spilt bridge i omtrent tre år, og representerte i fjor Norge både i nordisk mesterskap og EM. Denne gang var de klare for å delta i det åpne europamesterskapet for juniorpar. Før avreise ble det holdt en liten precamp hjemme hos foreldrene til Kaja, Vegard Brekke og Turid Bones.

Mesterskapet åpnet med mixturnering som gikk over to dager. Kaja spilte sammen med Christian Fredrik, mens Sanna Emilie og Marius dannet det andre norske kidsparet i denne turneringa.

Øving hjemme hos familien Brekke i forkant av mesterskapet

I mixturneringa spilte alle deltakerne opp til 25 år mot hverandre. Christian Bakke (20) og Sofie Græsholt Sjødal (14) var det tredje norske paret som deltok i denne turneringa. Begge to er tross sin unge alder meget erfarne og dyktige spillere. Selv om de ikke er så samspilte var det realistisk å håpe på ei topplassering.

Vi skal se på et spill som dukket opp ganske tidlig i mixen. Meldestil er temaet.

Det er ikke lov å ha 4-korts sidefarge i major når man sperreåpner! Er dette en regel folk flest etterlever den dag i dag? Eller der den rett og slett blitt for gammeldags? De som satt øst i andre sesjon av mixturneringa i Ungdoms-EM måtte ta stilling til disse spørsmålene da hånda under dukket opp. Du sitter i andrehånd med alle i sonen, og hører pass foran deg.

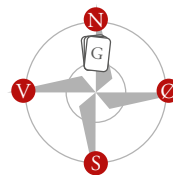
♠KQ9763
♥K765
♦J
♣94

Ville du åpnet, eller ville du lagt deg på lur i busken?

Christian Fredrik valgte å åpne med svake 2 spar. Hans makker Kaja meldte deretter majorutgangen direkte. Hele spillet så slik ut:

♠1052
♥J
♦Q9875
♣8763

♠J8
♥1093
♦AK10
♣AKQJ10

♠KQ9763
♥K765
♦J
♣94

♠A4
♥AQ842
♦6432
♣52

Etter kløverutspill ble det ti stikk og vunnet utgang. Nord-Syd fikk for sine to majoress, samt ei hjerterstjeling. Christian Fredrik fikk skryt i bulletinen for at han valgte å åpne. Artikkelforfatteren Brian Senior er hellig overbevisst om at det er for gammeldags å måtte passe når man har firekorts sidefarge i major.

Selv er jeg ikke like kategorisk. Med solid sekskortsfarge er det uproblematisk med

firekortsfarge på si. Har man derimot en relativt tynn primærfarge, mener jeg det er bedre å passe i første omgang. Om jeg for eksempel har kongen tynt sjette i spar og dame, knekt, ti, liten i hjerter, vil jeg foretrekke pass framfor svake 2 i spar. Årsaken er at man risikerer å låse seg til sparen de gangene makker har for eksempel singleton spar og ess, konge femte i hjerter, men ikke er sterk nok til å melde over 2 spar. Selv om man ikke åpner er ikke alle tog gått. Sjansen for å melde igjen vil som oftest by seg, særlig når man har en av de to høyeste fargene.

Det ble munter stemning ved det norske frokostbordet da vi tok opp dette spillet dagen derpå. Dialogen gikk omtrent slik:

Kristian Barstad Ellingsen (coach): Vi har terpet på at vi i de fleste tilfeller ikke får ha firekorts sidefarge i major når vi sperreåpner.

Kaja Brekke: Ja, det husker jeg!

Christian Fredrik Johnsen: Det må være en sånn Ellingsen-regel.

Kristian Barstad Ellingsen (coach): Vel, vel. Det er mulig. Men Ellingsen-reglene holdt da til VM-gull for bare to år siden!

Christian og Sofie startet mixturneringa meget lovende, men etter hvert gikk det litt tynge. Til slutt endte de på 11. plass med 55 prosent score. Turneringa ble vunnet av Jun Nakamura-Pinder og Olivia Bailey. Kaja og Christian Fredrik ble for øvrig nummer 43, mens Sanna Emilie og Marius ble nummer 46 i feltet som telte totalt 53 par. Høyst akseptabel innsats av de unge spillerne.

Etter mixen var det tid for hovedturnering som gikk over tre dager. Det ble konkurrert i klassene U26, U21, U16 og Jenter (U26). Fra Norge stilte Harald Eide (24)–Christian Bakke (20) og Tor Eivind Grude (24)–Anders Holmen Gundersen (23) i den eldste klassen. I U16-klassen var det makkerbytter for de norske etter mixturneringa. I hovedturneringa spilte Christian Fredrik Johnsen sammen med Marius Dalemark Austad, mens Kaja Brekke og Sanna Emilie Dybvik Dybdahl dannet det siste norske paret.

I U26-klassen gikk de 26 beste parene til finale etter to dagers kvalifisering. Tor Eivind og Anders endte som nummer 15 i kvalifiseringa, og gikk komfortabelt videre til finalen. Dessverre gikk det tungt for Harald og Christian. De røk ut etter at ha blitt nummer 35 blant de 61 parene.

I finalen hang Tor Eivind og Anders brukbart med. Til slutt endte de på 10. plass. Turneringa ble vunnet suverent av svenskene Simon Hult og Adam Stokka. De hadde 63 prosent score, over dobbelt så mye pluss som sølvvinnerne Janis Ilzins og Nauris Pelsis fra vertsnaasjonen Latvia. Signe Buus Thomsen og Peter Jepsen fra Danmark kapret bronsemedaljene.

Kidsspillerne var spente på hvordan de ville hevde seg da de skulle spille mot jevngamle konkurrenter. Det deltok totalt 23 par i den yngste klassen, men det var vanskelig å vite på forhånd hvor mye erfaring de utenlandske spillerne hadde.

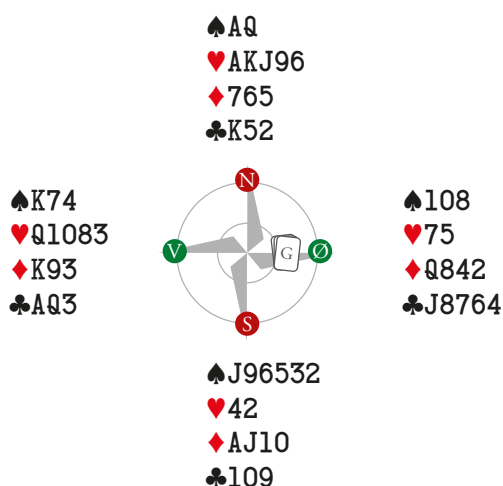

Anders Holmen Gundersen og Tor Eivind Grude kom seg til parfinalen i U26

Før vi avslører hvordan det endte, skal vi se på et fint motspill utført av Marius. Han og makker Christian Fredrik spilte mot 3 grand. Meldingsforløpet er ikke kjent. Etter at Marius i vest hadde åpnet med 1 kløver, meldte nord hjerter og syd spar. Til slutt endte det med at nord tok på seg oppgaven med å prøve å ta ni stikk uten trumf.

Spillet så slik ut:

Utspillet fra Christian Fredrik var en inviterende liten kløver. Marius vant med esset i vest. Han fortsatte så med kløver dame som han også fikk beholde før. Ny kløver, og nord var inne på kongen.

Han gikk direkte på sparen ved å spille esset fulgt av dama. Marius tenkte seg litt om før han elegant lasjerte. Om han hadde stukket, ville det vært minst ni enkle stikk til spillefører (5+2+1+1). Med kun ett raskt inntak i bordet, var det ikke lenger like enkelt å nyttiggjøre seg sparen. Aktuelt fortsatte spillefører med ruter til esset og hjerter til kapp. Da hjerteren satt 4–2, måtte han gå to beit.

Som du kanskje har lagt merke til, hadde det fungert bedre å spille på dobbeltfinnisen i ruter. Det gir et ekstra inntak i bordet dersom en av ruterhonnørene er plassert hos vest. Så kan du si at det kanskje er bedre å ta en finesse gjennom den som har åpna, altså hjerterfinnisen gjennom vest. Men her er det mange faktorer å ta i betraktning. For det første er det ikke nok at hjerter dame sitter i kutt. Fargen må også sitte 3–3. Sannsynligheten for at begge premissene inntreffer, er kun 18 prosent.

Dessuten er vest allerede markert med ni honnørpoeng (spar konge og ess, dame i kløver). Om vest også har hjerter dame, er det svært

sannsynlig at øst har en av ruterhonnørene. Med denne begrunnelsen mener jeg det er bedre å spille på dobbeltfinnisen i ruter, noe som også holder den farlige hånda øst ute. Uansett var det et fint motspill av Marius, som satte spillefører på en prøve han ikke bestod.

Marius og Christian Fredrik hevdet seg godt i mesterskapet. De slo blant annet til med en kjempescore i tredje sesjon. Da sanket de nok poeng til å føre hele 71,3 prosent opp i privatprotokollen. Etter denne sesjonen var de også på førsteplass totalt.

Christian Fredrik Johnsen og Markus Dalemark Austad slo til med en formidabel sesjonsscore i parturneringa

Etter hvert gikk det litt mer opp og ned. Til slutt ble de nummer åtte, og sørget med det for den beste norske plasseringa i mesterskapet. Polen er kjent som en sterk bridgenasjon, og tapetserte pallen. Kacper Kopka og Michal Maszenda ble europamestere i U16-klassen. Hvis de norske gutta beholder interessen og iveren, er de kanskje klare for å ta opp kampen med polakkene om et år eller to. Også Kaja og Sannas innsats var bra. De endte på 16. plass blant de 23 parene som deltok.

Min erfaring er at det alltid er gøy å være på bridgereise. Nå ser det ut som også våre yngste håpefulle har fått smaken på dette. Forhåpentligvis blir det mange norske framganger å glede seg over i årene som kommer.

Jon-Egil Furunes er NBF sin nye sportssjef. Her er han flankert av visepresident Astrid Steen Lybæk og president Kari-Anne Opsal

Jon-Egil Furunes er ny sportssjef

Tekst
Erlend Skjetne

For å styrke satsningen på landslagene, har Norsk Bridgeforbund tilsatt Jon-Egil Furunes som ny sportssjef.

Furunes, bedre kjent under tilnavnet «Turbo», er født i 1957 i Trondheim. Han bodde sine ti første år på Ørlandet, men siden den gang har han hatt tilholdssted i Oslo. Vi har spurt Furunes litt mer om hans bakgrunn, og om hvordan han ser på den nye stillingen sin.

– *Hva slags utdannings- og yrkesbakgrunn har du, Furunes?*

– Jeg studerte matematikk – flervariabel kompleks analyse! – på Universitetet i Oslo. Etter studiene var alternativene å begynne som lærer eller forsker. Jeg bestemte meg i stedet for å få meg

jobb innen IT, og begynte i min første jobb i Statistisk sentralbyrå i 1983. Siden den gang har jeg hatt flere jobber, alle relaterte til IT. For tida lever jeg på en generøs pakke fra siste arbeidsgiver, og har ingen jobb, bortsett nå fra stillingen som sportssjef.

– *Hva med karrieren som bridgespiller?*

– I studietida var vi en gjeng fra området jeg vokste opp i som spilte bridge. Etter hvert, omkring 1981, begynte jeg å spille i Akademisk bridgeklubb, og ble bitt av bridgebasillen. Med tiden har det blitt 19 norske titler. Jeg spilte på landslaget fra 1999 til 2004, og var også med på Nordisk mesterskap to ganger etter den tid. Det har blitt to gull i Nordisk mesterskap, en seier i Rottneros cup, en bronse i EM i 1999 og en fjerdeplass i Bermuda Bowl i 2000, og en del andre bra plasseringer internasjonalt.

– *Hvordan gikk det til at du ble ny sportssjef i NBF?*

– Første gang jeg hørte om denne stillingen var under påsketurneringa i Hurdal. Tulla Steen Lybæk kontaktet meg og lurte, helt uformelt, på om jeg kunne være interessert i den. Jeg svarte at det hørtes spennende ut, og at jeg var interessert. I august fikk jeg så en mer formell henvendelse om hvorvidt jeg fortsatt var interessert. Det var jeg, og etter et møte hos NBF fikk jeg jobben.

– *Hvilke tanker gjør du deg om arbeidet som sportssjef? Hva blir dine viktigste arbeidsoppgaver?*

– Hovedfokus vil være mot åpent landslag og damelandslaget. Vi jobber fortsatt med å definere arbeidsoppgavene, men som også NBF har bekjentgjort, vil hovedsatsningsområdene være følgende:

- å definere mål for landslagene og hvordan disse målene skal nåes (eksempelvis trening, internasjonal matching og landslagssamlinger) i samarbeid med kapteinene.

- å sette opp retningslinjer for ansettelse av landslagskapteiner.
- å utarbeide prosesser for hvordan landslagskapteinene skal evalueres.
- å være med på å definere hvordan uttakene til landslagene skal skje.
- å gå gjennom budsjettet for internasjonal representasjon og finne ut hvordan dette skal brukes på en best mulig måte, for å heve nivået på landslagsaktuelle spillere.

I og med at vi er i en prosess hvor arbeidsoppgaver og retningslinjer skal defineres, er nok ikke listen over fullstendig.

– *Tror du at all erfaringen du har som spiller på høyt nivå, ikke minst på Norges landslag, kan være et pluss i denne jobben?*

– Ja, det tror jeg. Sportssjefen skal jo også være en sparringspartner for landslagskapteinene under mesterskap. Jeg tror at det at jeg har spilt i mange internasjonale mesterskap, er en stor fordel både når det gjelder trening/matching i oppkjøring til mesterskap, og råd under mesterskapene. At jeg er bridgespiller på et høyt nivå gjør at jeg – håper jeg – skjønner hvorfor resultatene ikke alltid blir som ønsket, og at jeg kan evaluere prestasjonen til enkeltspillere og par. La meg avslutte med å si at jeg går med ydmykhet inn i denne jobben, og vil sette pris på alle innspill og synspunkter som kan bidra til å gjøre resultatet best mulig.

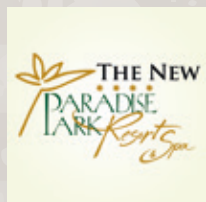

Som medlem av Norsk Bridgeforbund har du mulighet til å sikre deg flere lønnsomme medlemsfordeler. Per i dag har vi inngått avtaler med følgende samarbeidspartnere:

CODAN FORSIKRING

CODAN:

Alle medlemmer av NBF får 5 % rabatt på forsikringer hos Codan. I tillegg oppnår man inntil 15 % samlrabatt ved å samle minst fem forsikringer. Alle medlemmer av NBF får i tillegg fastpris på innboforsikring.

PARADISE PARK:

Reis på ferie til Tenerife og den sjarmerende byen Los Cristianos, og bo på NBF sitt Bridge for alle-hotell, Hotel Paradise Park. Alle medlemmer av NBF får samme gunstige pris på overnatting som deltakere på Bridge for alle-arrangementene.

NORDIC CHOICE HOTELS™

NORDIC CHOICE:

Alle medlemmer i NBF får spesialpris på overnatting hos alle Nordic choice-hoteller. Dette gjelder også under NBF sine arrangementer.

BRIDGETUR:

Bridgetur er et reisebyrå som fokuserer på å lage tilpassede reiser for bridgeklubber og bridgespillere. Vi vil i 2015 og 2016 være NBF sin samarbeidspartner på reiserelaterte produkter, og deler av vårt overskudd vil bli tildelt NBF. Bestill din bridgetur hos oss!

norwegian

NORWEGIAN:

Norwegian og Norsk Bridgeforbund har inngått en avtale som gir alle medlemmer 6 % rabatt på flyreiser med Norwegian i Europa. Logg inn på din medlemsprofil under fanen "Medlemsfordeler" for å få rabattkoden.

Bridge i syden

Norsk Bridgeforbund
arrangerer bridge i
Los Cristianos på Tenerife
i november og januar.

For hvem: Alle kan delta

Det gjelder selvsagt du som er medlem i Norsk Bridgeforbund, men arrangementene er også åpne for alle andre som kan spille bridge og alle som har lyst til å lære bridge

Se nærmere informasjon om arrangementene på de neste sidene!

Sol og sommer

Bridge på ettermiddagen

God mat og drikke

BRIDGE FOR ALLE TENERIFE ARRANGERER BRIDGETURNERINGER DAGLIG I PERIODEN MANDAG 14.– LØRDAG 26. NOVEMBER 2016

- Kveldsturneringer i fine spillelokaler daglig kl. 16.00 til ca. kl. 19.30 (spillefri søndag).
- Bridgeavgifter kr. 690 for én uke og kr. 890 for to uker. Deltakere som ikke bor på hotellet eller bestiller utenom Norsk Bridgeforbunds rutiner, betaler kr.1090 for én uke og 1390 for to uker.
- Mulighet for bridgespilling også etter middag.

BRIDGE FOR ALLE TENERIFE HOLDER BRIDGEKURS HVER DAG I PERIODEN MANDAG 14.– LØRDAG 26. NOVEMBER 2016

- Det blir holdt kurs på to nivåer – nybegynnere og litt videregående (gjennomført begynnerkurs).
- Kursene gjennomføres daglig kl. 16.00 til ca. kl. 19.00 med teori og mye spilling. Ingen undervisning søndag 20. november.
- Kursavgift som dekker all undervisning, materiell og medlemskap i NBF 2017 kr. 1950.
- Deltakelse kun uken 14.–20. november koster kr. 1200.

Reis alene, sammen med venner eller andre fra klubben til vakre og varme Tenerife i november for å lære eller spille bridge!

Velkommen til Paradise Park Fun Lifestyle Hotel i Los Cristianos på Tenerife – det samme hotellet som vi har brukt i januar de sju siste årene, og som også skal brukes i januar 2017.

I hotellet ble det sommeren 2015 foretatt en total endring/oppussing av restauranten i underetasjen, kafé og terrasse i 1. etg. og resepsjonsområdet med Paradise Salón i 2.etg. Alle rom i hovedbygningen ble totalrenoveret. Noen rom i 2. etg. (inngangsetasjen) er tilpasset for handikappede. Rommene i de andre bygningene (1-soveroms leiligheter og juniorsuitene) gjennomgår en oppussing våren 2016.

Gratis internett over hele hotellet, inkl. alle rom. NRK og TV2 på alle rom.

Grunnet de store endringene, blir prisene økt, men NBF har oppnådd å få en akseptabel prisstigning per person per døgn. Noen priser er faktisk også uendret. Prisendringen for enkeltrom og suiteene er dessverre noe høyere.

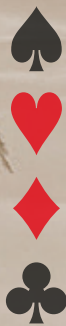
- Som i 2015 må flyreisen bestilles selv
- Hotellpriser for bed & breakfast
  - Per person i dobbeltrom mot fjellene 51€
  - Per person i dobbelt rom mot bassenget 58€
  - Per person i enkeltrom mot fjellene 74€
  - Per person i enkeltrom mot bassenget 81€
  - Per person i 1-soveroms leilighet (Premium Salon) 66€
  - Per person i 1-soveroms Premium junior suite 73€
  - Per person i 1-soveroms Colonial suite 96€
  - Per person i Premium Family rom (beregnet for tre personer) 66€
- Tillegg for halvpensjon 7€ per person per døgn, og 16€ for full pensjon

Bestillinger sendes til Per Bryde Sundseth – perbryde@gmail.com. Jo tidligere du bestiller – gjerne før 1. september – desto større mulighet har du for å få den romtypen du ønsker.

Spørsmål til Per Bryde Sundseth (911 47 378), Knut Kjærnsrød (907 88 780) eller til Norsk Bridgeforbund (47 47 94 00). NBF kan også kontaktes via kontakt-skjema på www.bridge.no.

BRIDGE FOR ALLE TENERIFE ARRANGERER BRIDGETURNERINGER DAGLIG I PERIODEN MANDAG 9.–LØRDAG 28. JANUAR 2017.

Norsk Bridgeforbund arrangerer for åttende gang bridgefestival i Los Cristianos på Tenerife med stor og økende deltakelse. I 2016 hadde vi rundt 300 spillere i aksjon i løpet av den tre uker lange festivalen.

- Kveldsturneringer i fine spillelokaler daglig kl. 16.00 til ca. kl. 19.30 (spillefri søndagene) Det spilles i flere puljer etter behov. De siste årene har det vært en miksturnering i hver av ukene. Bridge for alle Tenerife har også deltatt i NBF sine ukentlige simultanturneringer. Hovedturnering spilles fredag/lørdag hver uke.
- Bridgeavgifter kr. 690 for én uke, kr. 890 for to uker og kr. 1090 for tre uker. Deltakere som ikke bor på hotellet, eller som bestiller utenom NBF sine rutiner, betaler kr. 1090 for én uke, kr. 1390 for to uker og kr. 1690 for tre uker.
- Deltakere som også har deltatt i november 2016, betaler kr. 200 (300 for ikke-boende) per uke.
- Bridgepub med fasitspill på takterrassen hver kveld kl. 21.00–24.00.
- Det blir temabasert undervisning 3–5 ganger per uke.
- Ukentlig hjernetrim og quiz.
- Det lages tre bulletiner – en velkomstbulletin, en bulletin under oppholdet, samt en avsluttende bulletin etter avsluttet festival. Alle sendes ut elektronisk på e-post.

Velkommen til Paradise Park Fun Lifestyle Hotel i Los Cristianos på Tenerife – det samme hotellet som vi har brukt i januar de sju siste årene, og som også skal brukes i januar 2017.

I hotellet ble det sommeren 2015 foretatt en total endring/oppussing av restauranten i underetasjen, kafé og terrasse i 1. etg. og resepsjonsområdet med Paradise Salón i 2.etg. Alle rom i hovedbygningen ble totalrenovert. Noen rom i 2. etg. (inngangsetasjen) er tilpasset for handikappede. Rommene i de andre bygningene (1-soveroms leiligheter og juniorsuitene) gjennomgår en oppussing våren 2016.

Gratis internett over hele hotellet, inkl. alle rom. NRK og TV2 på alle rom.

Grunnet de store endringene, blir prisene økt, men NBF har oppnådd å få en akseptabel prisstigning per person per døgn. Noen priser er faktisk også uendret. Prisendringen for enkeltrom og suitene er dessverre noe høyere.

- Som i 2016 må flyreisen bestilles selv
- Hotellpriser for bed & breakfast
  - Per person i dobbeltrom mot fjellene 51€
  - Per person i dobbelt rom mot bassenget 58€
  - Per person i enkeltrom mot fjellene 74€ i den første og siste uken/76€ i den andre uken
  - Per person i enkeltrom mot bassenget 81€
  - Per person i 1-soveroms leilighet (Premium Salon) 66€
  - Per person i 1-soveroms Premium junior suite 73€
  - Per person i 1-soveroms Colonial suite 96€
  - Per person i Premium Family rom (beregnet for 3 personer) 66€
- Tillegg for halvpensjon 7€ per person per døgn, og 16€ for full pensjon

Bestillinger sendes til Per Bryde Sundseth – perbryde@gmail.com. Jo tidligere du bestiller – gjerne før 1. september – desto større mulighet har du for å få den romtypen du ønsker.

Spørsmål til Per Bryde Sundseth (911 47 378), Knut Kjærnsrød (907 88 780) eller til Norsk Bridgeforbund (47 47 94 00). NBF kan også kontaktes via kontaktskjema på www.bridge.no.

Jo-Arne Ovesen–Kristoffer Hegge ble beste par sammenlagt under FOSS 2016

Spenning i FOSS- turneringene 2016

Av **Tore Farbrot**
Foto: **Jan P. Johannessen**

Årets turneringer på Musikkhuset i Greåker var lagt opp med flere endringer. Før er storturneringene blitt kjørt med to likeverdige Monrad parturneringer om forbundspoeng, men i år bestemte arrangørene seg for å tilby Monrad par lørdagen og «IMPs across the field» med kun kretsopoeng på søndagen.

Siden kretsserien for lag, Seriemesterskapet og NM for klubb lag er snarlig forestående, antok vi at det kunne trekke flere av kretsens spillere. For ytterligere å motivere for deltakelse, kjørte hver av de to klubbene, Sarpsborg BK og Fredrikstad BK, fire runder «free card»-turneringer der vinnerne kunne skaffe seg gratis adgang, altså slik at førstepremien ble byttet mot gratis deltakelse én dag under FOSS. Det ble gitt rabatt for tidlig påmelding, og det samme for spillere som deltok begge dagene.

De siste to årene har vi sett en merkbar tilbakegang i oppslutning, fortsatt nok for å kjøre kvalitetsmessig gode arrangementer, men håpet var å trekke «stinn brakke», rundt 50 par per dag. Til tross for personlige invitasjoner og annonsering ble dessverre ikke økt oppslutning oppnådd, men vi satser på at trenden vil snu. Neste år må alle huske på å reservere første weekend i september for FOSS 2017! Og vi er selvsagt glade for alle som kom også i år!

En håndfull svenske par har før deltatt, men i år kom bare Johan Wedeen–Kent Karlsson, som likevel er et pluss å ha i puljen. Kent er faktisk svensk seriemester av året i både senior lag og par, ikke dårlig.

Som alltid ble turneringene de to dagene, i hvert fall i sluttrundene, preget av de antatt sterkeste parene. Men noen outsiders klarte å hevde seg bra. I Monrad-turneringen lørdag kom kretsens

Arild Olsen–Per Willy Watz på 4. plass og Atle Evensen–Arild Simensen på 6. plass. Vi tok også 7., 8. og 9. premie. Så selv om 1. plass gikk til Bjørn Buer–Kurt Edgar Strand, 2. plass til Kristoffer Hegge–Jo-Arne Ovesen og 3. plass til Jan Petter Svendsen–Lasse Aaseng, er det jo bare god gjestfrihet å la gjestene få de beste stykkene! Det ble jevnt, vinnerne klarte seg med +192.

Søndag var det altså IMP-turnering, og «IMPs across the field» skaper jo ofte store utslag, men det ble likevel ganske jevnt. Vinnerne hadde stort forsprang, men ellers var det fra +1200 på 2. plass til +600 på 11. og siste premieplass. Det var i løpet av dagen ganske mange spill med potensiale for sving, og derfor forekom flere tilfeller av utslag på opp mot 500 IMP på ett enkelt spill. Likevel var de fleste godt fortrolige med IMP-beregning, og satset vel litt ekstra på sikkerhet. Datasystemet hadde dessverre underveis et regneavvik med flere påviste avvik i scoresum, men når vi ved slutten logget av for å ta frem turneringsresultatene igjen, viste det seg at systemet var oppdatert og at alt stemte bra. Vi varslet om dette, og sluttresultat ble godtatt. Jon Aabye–Øyvind Saur vant klart på søndag, Siv Thoresen–Terje Lie fikk en grei 2. plass, og noe bak kom Stian Sørli Helgeby–Bjørn Helgeby.

1. plass sammenlagt, altså for par som spilte sammen begge dagene, gikk til Kristoffer Hegge–Jo-Arne Ovesen. 2. plassen ble delt mellom Arild Simonsen–Atle Evensen og Jan Petter Svendsen–Lasse Aaseng. Små ekstra premier gikk til beste junior og beste par med henholdsvis kløver- og ruternål, og mange fikk spurtpriser underveis.

For øvrig var det klubbliderne, Arne Marthinussen og Gorm Norstad, som ønsket velkommen på henholdsvis lørdag og søndag. De deltok på premieutdelingen og spilte også selv. Jan P. Johannesen var også i år turneringsleder, og klarte seg utmerket.

Så noen få spilleksempler fra hver av dagene. Vi har vektlagt spill med litt ekstra action.

Kurt Edgar Strand–Bjørn Buer, her med arrangørens representant til venstre, vant på lørdag

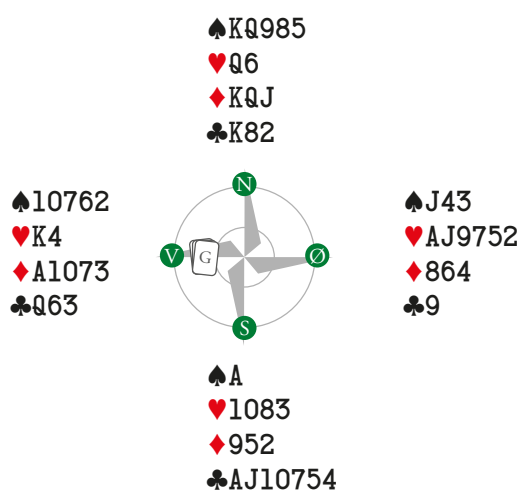

Arild Simonsen-Atle Evensen og Lasse Aaseng-Jan Petter Svendsen delte andreplassen sammenlagt

Systemgevinst

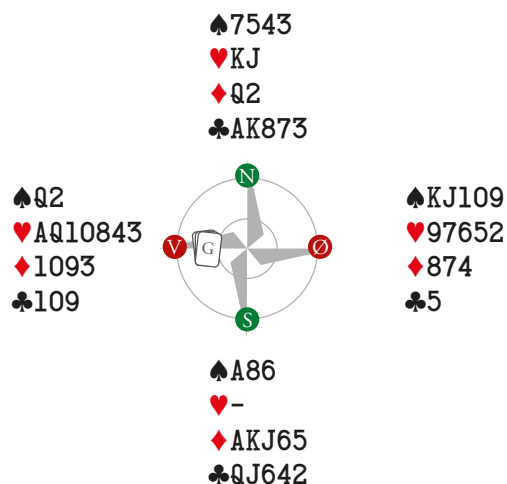
Her er et spill som gav 100 prosent score for Buer-Strand. Bjørn påpeker at systemet, der de ikke kan åpne 1 grand med femkorts major, aktuelt var heldig.

Kurt Edgar Strand åpnet med 1 spar i nord, fikk svar svaret 1 grand av Bjørn Buer, og etter to ganger pass kom Øst innpå med 2 hjerter. Dermed kunne Bjørn melde 3 kløver, som ble kontrakten. Etter hjerter konge, ut og mer hjerter til esset fulgt av hjerter knekt, klarte Buer å kappe opp kløver dame i Vest for ti stikk og +17. Standard kontrakt var 3 grand av Nord, da de fleste åpnet med 1 grand. Hjerter ut gir motparten enkelt spill for tre betet, og -10 etter «maks uflaks»!

Jørn Johansen får en utspillsprøve

Effektive utspill kan gi stor uttelling. Det gjelder å lytte til meldingsforløp og hva som der er avslørt når man velger.

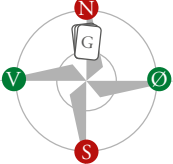
I dette spillet satt Jørn Johansen i øst. Makker Egil Hansen hadde åpnet med 2 hjerter, svake, og det gikk pass til fjerde hånd som doblet opplysende. Etter flere melderunder avsluttet Nord med 6 grand. Underveis hadde Syd vist en minorpreget hånd, og på cuebid i hjerter fra Syd hadde Egil passet, det var avtalt som ønske om utspill i hjerter. Hva ville du spilt ut? Jørn trakk den slutningen at Nord kunne ha kongen dobbel i hjerter, og Syd må jo være renons. Da ville et nøytralt utspill være sikrest, altså ruter ut!

Utspill i hjerter, som mange automatisk velger, vil gi Nord stikk for hjerter konge, og tolv stikk vinnes enkelt. Ruter ut gir ikke Nord noe som helst, og det er ikke mulig å få mer enn elleve stikk, noe som ga én bet og topp, +17 til Øst–Vest. Tre par meldte og vant 7 kløver, som gav +15, mens ni par var i 6 kløver, som gav +1.

Rundspilt av ungdommer!

Noen ganger får motparten draget på motspill i den grad at men føler seg helt maktesløs. Det skjedde for undertegnede og makker Jon Jansen i møtet mot Didrik Ueland–Ove Gundersen.

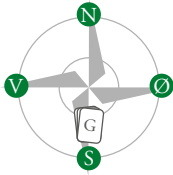
	♠54	
	♥AK974	
	♦AQ82	
	♣Q8	
♠AQ		♠9876
♥QJ62		♥1053
♦1054		♦J963
♣10942		♣A6
	♠KJ1032	
	♥8	
	♦K7	
	♣KJ753	

Jeg åpnet med 1 hjerter i nord, Jon svarte 1 spar, og jeg gjenmeldte 2 ruter. Da Jon meldte 3 kløver måtte jeg bøye av i hjerter, og makker fikk avslutte med 3 grand. 16 bord var i samme kontrakt, litt under halvparten vant den, to av dem med overstikk, mens ti spilleførere gikk bet. Vi fikk bunn for tre bet! Didrik spilte ut ruter ti, som løp til kongen. Kløver til damen slapp Ove, og det gikk så en spar til knekten og damen. Kløver to tilbake vant Gundersen med esset, og spar i retur gikk til tieren og ess. Dermed var sørs hånd full av svarte stikk, men helt uten inntak. Da Didrik fortsatte med ruter fem ble det tre tapere til i rødt, og kun seks stikk til oss.

Retten tenkt av Bjørn Helgeby

Her er et krevende spill fra søndag. De aller fleste

kom i 3 grand av Syd, og standard utspill var spar to. Vi lar Bjørn Helgeby fortelle om spillet sitt selv.

	♠K10	
	♥Q43	
	♦Q9763	
	♣Q43	
♠J8752		♠Q63
♥J862		♥K1095
♦10		♦A52
♣KJ10		♣985
	♠A94	
	♥A7	
	♦KJ84	
	♣A762	

«Rask opptelling viste åtte stikk etter at ruter er etablert. Problemet er å få tak i det niende stikken. Beste sjanse er vel at man får for hjerter eller kløver dame i bordet, eller at utspiller har spilt ut fra dame, knekt i spar. Spar ti ble prøvd fra bordet i stikk to, men Øst la spar dame. Denne ble dukket, og neste spar ble tatt med spar konge. Deretter spilte jeg liten ruter til kongen, som beholdt stikken. Jeg plasserte ruter ess i Øst, og skiftet fot og spilte liten kløver mot bordet. Vest la i kløver knekt, men kløver dame vant stikken. Deretter kunne jeg bare fortsette med ruter og etablere mine ni stikk. Den oppmerksomme leser har nå sett hvilken feil både Øst og jeg gjorde. Øst burde ha gått opp med ruter ess direkte og returnert spar, for å beskytte makkers inntak. Dermed kan Vest senere stikke med kløver konge, og ta stikkene i spar som gir beten.»

Men det fins en annen vei, som ikke ville gitt Øst noen sjanse til å briljere. Spiller man kløver til ess i tredje stikk og mer kløver mot damen i fjerde stikk, vinner jeg uansett. For å få hjem kontrakten må man i praksis ha kløver konge foran kløver dame, og siden det er viktig å få ut inntaket på den antatt farlige hånden, som her er vest, er det viktig å spille mot kløver dame før man godspiller ruterfagen.

Man trenger nok kløver konge i Vest og ruter ess i Øst. Sitter det motsatt risikerer man flere bet, men har trolig spilt på beste sjanse.»

Bare fem av de 18 parene som spilte 3 grand, fikk hjem kontrakten.

Umulig å vinne?

I dette spillet fra IMP-turneringen søndag var salen i 4 spar. Ni klarte ti stikk, ni gikk én bet. To som spilte 3 grand gikk to bet. Beste utspill kan bete, og Nord får et valg i hjerter.

<p>♠1098 ♥Q964 ♦10865 ♣AQ</p>		<p>♠7 ♥A1085 ♦A9 ♣J109532</p>
<p>♠AKQJ42 ♥KJ2 ♦QJ3 ♣4</p>		<p>♠653 ♥73 ♦K742 ♣K876</p>

Normalt gikk det nok 1 spar fra Nord, pass eller eventuelt 2 kløver fra Øst, og 2 spar fra Syd som Nord, også etter eventuell melding i vest, løfter til 4 spar. Vi fikk kløver knekt ut, da legges lavt, og Vest er egentlig avslørt med ess, dame dobbel i kløver. Kommer liten hjerter opp er odds for esset i Øst stor, og hjerter knekt koster ganske riktig esset. Dermed kan Nord senere stjele siste hjerter, røffe ut kløver ess, og ruter konge gir jo alltid inntak til stående kløver konge for sak av fjerde ruter. Klarer Øst å spille ut ruter ess og mer ruter, er Nord nødt til å gå bet. Tre gikk bet, én klarte ti stikk med ruter ess ut. 4 spar hjem gav +118 IMP, 4 spar med en bet gav -50 IMP.

Er opplysende dobling, revers eller Michael's best å bruke?

I et spill var jeg i tvil om meldetaktikk i utdøende posisjon.

<p>♠10873 ♥AK2 ♦A1095 ♣83</p>		<p>♠AKQJ4 ♥Q109875 ♦83 ♣-</p>
<p>♠962 ♥6 ♦QJ762 ♣10642</p>		<p>♠5 ♥J43 ♦K4 ♣AKQJ975</p>

Rolf Normann Hansen i Syd åpnet med 1 kløver, og det gikk to passer til meg. Jeg fant det mest fornuftig å bruke Michael's cuebid, altså overmelding 2 kløver som lover minst 5-5 i major. Da hoppet Rolf til 4 kløver, Tormod Eriksen i Vest meldte 4 spar, og Simon Rasmussen 5 kløver. Det gikk pass rundt til Vest som doublet, men med flott styrke og fordeling tok jeg ut i 5 spar. Det var jo tretten stikk på fat, men skulle vi funnet minst lilleslem?

Merkelig nok var det bare Helgeby-Helgeby som meldte lilleslem, de var i 6 hjerter og vant +271 IMP!

TERMINLISTE FOR SESONGEN 2016–17

NM FOR KLUBBLAG:

Påmeldingsfrist	1. oktober 2016
1.–2. runde spilles innen	11. desember 2016
3. runde spilles innen	15. januar 2017
4. runde spilles innen	19. februar 2017
5. runde spilles innen	26. mars 2017
6. runde spilles innen	30. april 2017
Finale, Bergen	25.–28. mai 2017

NM FOR PAR:

Finale	23.–25. september 2016
Fordeling av plasser	15. januar 2017
NM par semifinale siste frist	23. april 2017
NM par semifinale, anbefalt dato	1.–2. april 2017

SERIEMESTERSKAPET:

Betalingsfrist 1.–3. divisjon/påmeldingsfrist alle divisjoner:	1. oktober 2016
1. spillehelg 1.–2. divisjon	28.–30. oktober 2016
1. spillehelg 3.–4. divisjon	4.–6. november 2016
2. spillehelg 1.–2. divisjon	11.–12. februar 2017
2. spillehelg 3.–4. divisjon	4.–5. februar 2017
NB! 1. spillehelg 3. og 4. divisjon i Sogn og Fjordane	12.–13. november 2016
NB! 2. spillehelg 4. divisjon i Buskerud	28.–29. januar 2017

NM DAMELAG:

Påmeldingsfrist	5. mars 2017
Spilletidspunkt	10.–12. mars 2017

NM VETERANLAG:

Påmeldingsfrist	5. mars 2017
Spilletidspunkt	10.–12. mars 2017

BEDRIFTSMESTERSKAPET (Åpent mesterskap):

Påmeldingsfrist	5. mars 2017
Spilletidspunkt	10.–12. mars 2017

NORSK BRIDGEFESTIVAL 2017 . . . . . 28. juli–6. august 2017

Begynnerfestival . . . . . 27.–28. juli 2017

Juniorleir: . . . . . 23.–28. juli 2017

Marit Sveaas International Bridge Tournament 2017 . . . . . 4.–6. august 2017

Bridge for alle Tenerife . . . . . 9.–28. januar 2017

Bridge for alle Tenerife, begynnerkurs . . . . . 14.–26. november 2016

MP-TREFF: . . . . . 5., 6., 7. og 8. desember 2016

KRETSLEDERMØTE: . . . . . 21. april 2017

NBF ORGANISASJONSDAGER: . . . . . 22.–23. april 2017

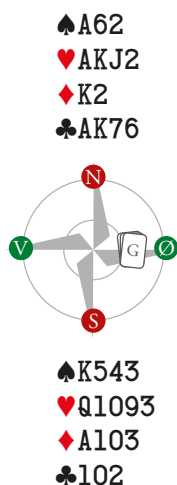
Bridge for de relativt ferske

Av Øystein Eriksen

En sommer er over, og en ny sesong er i full gang. Dersom du har hatt lite bridgetrening i sommer, kan det jo være greit med en oppfrisking av noen vesentlige punkter. Som vanlig har jeg plukket ut tre forhåpentligvis instruktive oppgaver.

Oppgave 1

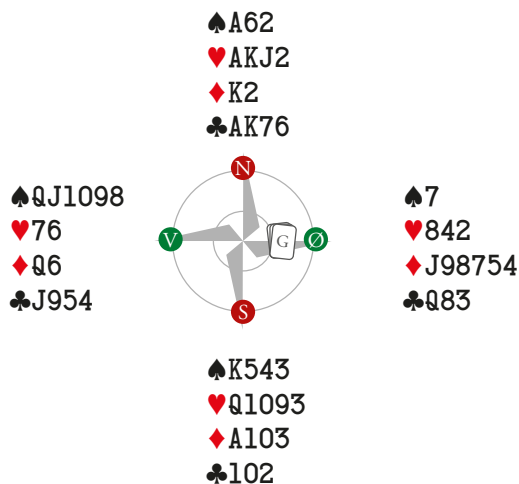
Øst er giver og Nord–Syd er i faresonen. Kontrakten du og makker har meldt dere opp i, heter 6 hjerter.

Motparten har passet i hele meldingsforløpet. Etter tre ganger pass har Nord åpnet med 2 ruter, som er Multi, og kan være en svak hånd med en major eller en 22–23-grand. Syd melder 2 hjerter, og Nord viser styrken sin med 2 grand. Syd søkemelder med 3 kløver, og etter 3 hjerter i Nord spør Syd i 4 grand. Etter å ha mottatt fire ess til svar, legger Syd kontrakten i 6 hjerter. Vest spiller ut spar dame, og så skal du legge din plan.

Elleve stikk ser greit ut, men hva med det tolvte? Sparen kan jo være fordelt 3–3, men etter utspillet er vel dette mindre sannsynlig. Du bør i alle fall slippe utspillet rundt, sparen kan jo være fordelt

6–0. Her følger imidlertid Øst med spar sju, og du er inne på kongen. Hva nå? Din beste sjanse ligger i å få seks trumfstikk, og da må du ikke trekke trumfen ut. Du kan selvsagt stjele en ruter i bordet, men det hjelper lite. Din beste sjanse ligger i å godspille bordet. Spill derfor kløver til kongen, kløver ess og ny kløver. Denne stjeler du med hjerter ni for å være sikker, begge motstanderne følger farge. Så kan du jo ta for hjerter dame og spille liten hjerter til knekten, begge følger farge. Så spiller du nok en kløver fra bordet, og stjeler med hjerter ti. En liten ruter bringer bordet inn på kongen, og du tar ut siste trumfen. Motparten får til slutt et sparstikk, men kontrakten er din, meldt og vunnet.

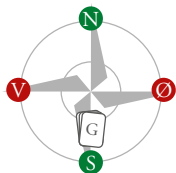

Det å stjele bordets tapere på hånden, kalles på engelsk for en reverse dummy. Muligheten kan være fort gjort å overse, men forekommer oftere enn du tror.

Oppgave 2

I den neste oppgaven er Syd giver, og Øst–Vest er i faresonen. Kontrakten du skal spille er 3 grand.

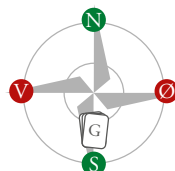
♠J1043
♥K2
♦A98
♣KJ54

♠KQ8
♥AQ43
♦65
♣AQ98

skaffe deg i spar. Ruterfargen er farlig dersom den sitter fordelt 5–3, så du må ikke stikke ruteren. Motparten fortsetter i ruter, og du lar dem også få neste stikk. Den tredje ruter må du stikke, så nå er det bare å håpe på at spar ess er hos den spilleren som ikke har flere rutere. Du spiller spar konge, og presser ut esset. Øst har spar ess, men ikke flere ruter, så ti stikk er dine.

♠J1043
♥K2
♦A98
♣KJ54

♠9652
♥65
♦Q10753
♣63

♠A7
♥J10987
♦KJ2
♣1072

♠KQ8
♥AQ43
♦65
♣AQ98

Du har som Syd åpnet i 1 grand, og makker søkemelder med 2 kløver. Du svarer 2 hjerter, makker melder 2 spar og du 3 grand, du har jo maksimum!

Vel, Vest starter med ruter tre, og så var det deg igjen. Du har åtte sikre stikk, det niende må du

22nd SWEDISH BRIDGEFESTIVAL ÖREBRO, July 29th - August 7th 2016

Come, Enjoy and have Fun participating in:

- The Chairman's Cup • 6 National Championships
- 30 Bronze Tournaments • 8 Silver Tournaments
- The Gold Mine • 5 Seminars for Beginners • Vugraph
- Daily Bulletin • Master Points and Cash Prizes in all Tournaments

8359 pairs in 2015. Take part in one of the Worlds largest and best Bridgefestivals!

All information to be found at www.svenskbridge.se/festival-2016

RICOH
imagine. change.

Scandic
GRAND HOTEL

BEST WESTERN
City Hotel Örebro

Svenska Spel

NORRSKEN **ÖREBRO** KOMPANIET

Handelsbanken

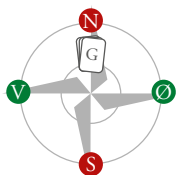

CONVENTUM

Oppgave 3

Du spiller parturnering. Nord er giver og Nord–Syd er i faresonen.

♠A2
♥J85
♦A987
♣Q432

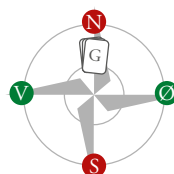
♠987
♥AK10742
♦54
♣A9

Det går to ganger pass til Syd, som åpner med 1 hjerter. Etter hvert har du og makker meldt dere opp i 4 hjerter, med spar dame ut fra Vest.

Du er heldig som ikke har fått ruter ut, og det må du prøve å utnytte på beste måte. Du stikker med esset og spiller liten hjerter til kongen, begge følger farge. Nå må du ikke ta hjerter ess, da du jo trenger hjerteren i bordet til å trumfe spar. Sitter hjerteren 2–2 er det ingen fare, men den kan jo være fordelt

3–1. Nei, du må straks legge ned kløver ess, og spille kløver mot bordet. Vest har kongen, og stikker med denne. Han finner ikke på noe bedre enn å ta for spar knekt, og fortsette i spar. Du stjeler i bordet, og tar for kløver dame, slik at du får kastet rutertaperen. Vest hadde trumfdamen tredje og må få et stikk på den, men kontrakten er din.

♠A2
♥J85
♦A987
♣Q432

♠QJ106
♥Q63
♦K102
♣K86

♠K543
♥9
♦QJ63
♣J1072

♠987
♥AK10742
♦54
♣A9

Det var ikke lett for Vest å spille ruter ut. Du har sikkert sett at dersom du tar for ess, konge i hjerter, vil Vest, når han kommer inn på kløver konge, ta for hjerter dame slik at du ikke får trumfet spartaperen i bordet.

RABATT PÅ FLYREISER MED NORWEGIAN

Som medlem i Norsk Bridgeforbund har du mange medlemsfordeler. En av disse er at du flyr billigere med Norwegian, også på reiser som ikke har noen ting med bridge å gjøre!

Avtalen innebærer at alle medlemmer av NBF får 6 % rabatt på flyreiser i Europa. Det eneste unntaket er billige kampanjebilletter og gruppereiser. Så tar du med deg familien til London og betaler kr. 5000 tur/retur har du spart kr. 300!

For NBF innebærer det også en stor besparelse på reiserefusjoner, dersom alle våre medlemmer tar i bruk rabatten.

Avtale om fasttrack for NBF-medlemmer er forlenget ut 2015.

Hvordan gjør man det?

Å ta i bruk avtalen er meget enkelt. Alt du må gjøre er å registrere avtalekoden NORSKBRIDGE i din Norwegian-profil, og den slår automatisk inn hver gang du bestiller en reise. For de som ikke har en profil hos Norwegian fra før, kan dette opprettes gratis på under to minutter via flyselskapets hjemmeside.

NBF og Norwegian ønsker deg en trygg og billig flyreise!

norwegian

Ikkje altfor vanskeleg

Av **Villy Dam**

(Omsett av **Trond Eidnes**, «Sokken»)

Dekk over artikkelen og ta eitt og eitt problem om gongen. Legg eventuelt opp korta.

Du plukkar opp ei temmeleg god hand:

♠ K542

♥ AKQ

♦ Q104

♣ K87

Meldinga di?

Du har 17 honnørpoeng og ei heilt jamn hand. Korta passar derfor perfekt til opningsmeldinga 1 NT, som viser 15–17.

N–S blandar seg ikkje inn, og makker svarar 2 NT.

Kva er det Aust vil med den meldinga, det blir jo ikkje meir poeng i 2 NT. Kvifor passar han ikkje ut 1 NT?

Makker har utgangstankar. Var han trygg på at han hadde nok til utgang, 26 honnørpoeng, ville han meldt 3 NT. Kunne han derimot avskrive utgang, ville han ha passa ut 1 NT. Så han er i tvil. Han inviterer.

Takkar du ja til invitasjonen?

Aust veit ikkje om du har 15, 16 eller 17 poeng, derfor er han i tvil. Når du ligg i den sterke enden av 15–17-intervallet (har maksimum), skal du ta imot invitasjonen ved å melde utgangen.

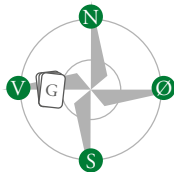
Alle passar, og etter utspel av ein liten hjarter frå Nord ser du ned på:

♠ K542

♥ AKQ

♦ Q104

♣ K87

♠ A87

♥ 642

♦ J953

♣ A62

Vest	Nord	Øst	Syd
1NT	pass	2NT	pass
3NT	pass	pass	pass

Gjer det til ein vane å ta ein pause etter opningsutspelet. Prøv å få eit overblikk over troppane og legg ein speleplan. Til grunn for speleplanen i grand ligg desse to spørsmåla:

Kor mange toppstikk har du? Kor mange ekstra trengst det for å vinne kontrakten?

To stikk i spar, tre i hjarter og to i kløver gir sju. Du manglar to stikk.

Kvar skal dei to manglande stikka kome frå?

Frå ruterer. Her har du gode verdiar og manglar berre AK.

Skal du arbeide med ruterer eller starte med å ta sju toppstikk?

Tek du straks toppstikka dine, godspelar du korta til fienden. Du kjem ikkje inn for å få henta ruterer etter at du har sett opp (reist) fargen.

Etter å ha fått første stikk på A spelar du ♦Q. Her har det kanskje ikkje så mykje å seie, men det er ein god vane å *toppspele den korte handa*, altså spele dei store ruterane frå den handa som har færrest kort i fargen, her Vest. Planen din er å avslutte på handa som har mange kort i fargen.

♦Q blir stukken av esset i Sør, og han held fram med offensiven i hjarter – som går til din konge.

Kva no?

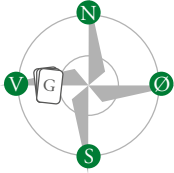
Gå vidare med ruterfargen og spel ♦10. Nord tek stikket med kongen og fjernar hjarterdama di med ruter for tredje gong.

Kva gjer du så?

Du har nok stikk no, og rekkjefølgja på stikka

er underordna. Ta for eksempel først dei to ruterstikka, så AK i spar og til sist AK i kløver.

Du fekk dei ni stikka du skulle ha, med denne fordelinga:

	♠ Q10	
	♥ J9853	
	♦ K87	
	♣ Q103	
♠ K542		♠ A87
♥ AKQ		♥ 642
♦ Q104		♦ J953
♣ K87		♣ A62
	♠ J963	
	♥ 107	
	♦ A62	
	♣ J954	

Kva ville skjedd om du hadde starta med å innkassere dei sju toppstikka dine?

Nord ville då fått eit par godspela hjarterstikk, i tillegg hadde N–S no reist eit par kløverstikk. Motparten ville rett og slett ha teke resten, og det hadde gitt magert med poeng til A–V.

Ein del lærdommar

- 2 NT er så godt som alltid invitasjon til utgang.
- Når makker inviterer, skal du ikkje spekulere på potensialet hans. I staden ser du på din eigne kort og finn ut om du sjølv har meir enn du treng for meldinga di. Her var 15 minimum og (16–)17 maksimum.
- Legg ein plan etter utspelet.
- I grand tel du toppstikka og reknar ut kor mange stikk du manglar.
- Skaff deg dei manglande stikka før du innkasserer toppstikka.
- Toppspel den korte handa.

Finn feila!

Av **Villy Dam**
(Omsett av **Trond Eidnes**, «Sokken»)

Dekk over artikkelen og ta eitt og eitt problem om gongen. Legg eventuelt opp korta.

I dette spillet skal vi gå meldinger, motspill og spilleføring nærmere etter i sømmene. Det ble nemlig gjort feil i alle tre disipliner. Hvilke feil?

<p>♠ AJ873 ♥ 6 ♦ J1053 ♣ 1054</p>		<p>♠ K6 ♥ AQ103 ♦ 97 ♣ QJ763</p>	<p>♠ Q1054 ♥ KJ7 ♦ 8642 ♣ A9</p>
	<p>♠ 92 ♥ 98542 ♦ AKQ ♣ K82</p>		

Vest	Nord	Øst	Syd
pass	2♥	pass	1♥
pass	pass	pass	4♥

Vest angrep med ♠3, som ble tatt med bordets konge. I andre stikk gikk spillefører heim på ♦3 for å ta finesse med ♥Q, som uheldigvis tapte til Østs konge.

Øst spilte spar, som ble motpartens andre stikk. Seinere måtte Øst få for både A og ♥J: én ned.

Meldefeil

Nord hadde med 12 honnørpoeng pluss 2 fordelingspoeng nok til utgang (26) sammen med makkers 12–21. Altså burde Nord gått direkte i 4♥, som viser 13–15 poeng.

2♥ lover bare 6–9, mens 3♥ viser 10–12. Husk å telle med fordelingspoengene når du støtter.

Kontrakten var grei nok, men her ble en grov undermelding av Nord oppveid av en like grov overmelding av Syd.

Motspillsfeil

Du må «aldri» invitere fra esset i et blindt utspill mot en trumfkontrakt. I neste omgang er det nemlig stor fare for at enten blindemann eller spillefører kan trumfe esset ditt.

Å angripe med ♠A uten å ha kongen er heller ikke fristende. Beste utspill er ♦J fra de to naboene.

Spillefeil

Siden ♠K tok stikket, kunne Syd ha unngått flere spartapere. I stedet for å satse på en risikabel trumffinesse skulle spillefører straks tatt for sine tre toppruter med avkast av ♠6: God natt til ♠A.

Først etter denne manøveren skal det spilles trumf. På grunn av den uheldige trumfsitsen taper Syd i tillegg to hjerter- og et kløverstikk.

Med det normale ruterutspillet ville det blitt to hjerter-, en kløver- og en spartaper: én beit. Men trumfsitsen var som sagt ikke pen.

Quiz

- 1 Når kan vi straffedoble?
- 2 Når kan vi redoble?
- 3 Kan du flykte dersom fienden har straffedoblet deg?
- 4 Kan vi melde videre etter en redobling?
- 5 Kan vi doble fienden i en utgang?
- 6 Hva betyr en innmelding? Hvor mange kort skal vi ha i fargen?
- 7 Hva vil det si å doble opplysende?
- 8 Hvor sterk må du være for å doble når fienden åpner med for eksempel 1♣?
- 9 Hva skal makkeren din svare etter at du har opplysningsdoblet?
- 10 Syd spiller 3 NT med utspill av ♦9, toppen av ingenting. Hvor mange stikk kan han ta med disse kortene?

♠ K1096 ♥ 10864 ♦ 943 ♣ J6		♠ 853 ♥ 753 ♦ J105 ♣ K954	♠ AQ ♥ AKQJ2 ♦ 862 ♣ 1087
♠ J742 ♥ 9 ♦ AKQ7 ♣ AQ32			

Svar

- 1 Vi kan straffedoble motpartens melding, ikke makkers! Vi tror da at kontrakten ikke står, og dobler taksten uansett om kontrakten går heim eller ikke.
- 2 Hvis en motspiller har straffedoblet kontrakten du er i, kan du eller makker redoble for å skru taksten ytterligere i været. Du kan ikke redoble makker!
- 3 Blir du straffedoblet i for eksempel 3 NT, har dere sjansen til å flykte i for eksempel 4♦. Det skal alltid avsluttes med tre passer.
- 4 Meldingsforløpet skal som nevnt alltid avsluttes med tre passer. Har du for eksempel doblet 4♠, og motparten redobler, har du sjansen til å flykte i for eksempel 5♣.
- 5 Hvis 2♥ doblet blir vunnet, er den dobbelte trekkverdien 4♥, altså utgangsscore. Det samme skjer for 1♥ redoblet med sju stikk, men derimot ikke for 2♣ doblet med åtte stikk (4♣ er ikke utgang).
- 6 En innmelding blir avgitt av forsvaret, altså ikke av hånda som åpner.

Vest	Nord	Øst	Syd
1♦	1♥		

Vests åpningsmelding kan avgis på firekortsfarge, men Nordts innmelding lover fem kort i fargen.

- 7 En opplysende dobling er en dobling som vil ha makker ut av buskene.
- 8 Her dobler Nord åpningsmeldingen opplysende:

Vest	Nord	Øst	Syd
1♣	D		

Nord lover egen åpningshånd (fra ca. 12 honnrøpoeng og ubegrenset oppover). Med en vanlig åpningshånd skal han ha støtte i de umeldte fargene, for eksempel:

♠ KJ64
♥ QJ7
♦ AJ96
♣ 92

- 9 I dette meldingsforløpet må Syd svare:

Vest	Nord	Øst	Syd
1♣	D	pass	?

Passer Syd, blir doblingen omgjort til straff, og det var jo ikke Nordts hensikt. Bare med svært sterk kløverfarge kan Syd passe – i håp om at 1♣ doblet går beitt. Melder Øst noe annet enn pass etter doblingen, kan Syd passe (med dårlige kort).

- 10 Sparen gir to stikk når du spiller fra Syd og tar kappen – en liten til dama. Hjerteren gir fem stikk, siden de fire toppkortene fjerner alle hjerteren Ø–V. Ruterer gir fire stikk med 3–3-fordeling Ø–V: Etter ♦AKQ er sjuren god. Syd får to sparstikk ved å spille fra Nord og ta kappen på dama. Tretten stikk.

I ein fersk artikkelserie vil den norsk-tadsjikiske litteraturvitaren og bridgespelaren Maja Kovskij presentere for lesarane skjønnlitteratur som dreier seg om kortspel, både frå norsk og internasjonal bokavl. Denne gongen ser vi nærare på romanen *Kabalmysteriet* av Jostein Gaarder.

Den kloke narren

Jostein Gaarder, fødd 1952, vart internasjonalt kjent for *Sofies verden*, ein ungdomsroman om filosofiens historie. Før den tid hadde han allereie gjeve ut ei novellesamling og nokre barnebøker, og fått eit gjennombrudd med den prisvinnande barneboka *Kabalmysteriet* i 1990. I etterkant har denne romanen innimellom vorte rekna som den fyrste i ein trilogi, med *Sofies verden* (1991) og *Julemysteriet* (1992) som dei to oppfylgjarane. Men *Kabalmysteriet* er samstundes eit heilt sjølvstendig verk. Om det «berre» er ei barnebok kan forresten òg diskuteras: Forbausande nok fann eg denne romanen nesten like fascinerande då eg no nyleg las han igjen, som den gongen eg las han som barn. Eg er ikkje i tvil om at *Kabalmysteriet* høyrer heime i denne såkalla litteraturspalta: Det dreier seg, etter mi meining, om litteratur av mykje djupare og rikare art enn mangt som er skriva for vaksne.

Kabalmysteriet fortel i utgangspunktet historia om den unge guten Hans Thomas, som saman med far sin legg ut på ein biltur gjennom Europa for å finne att den forsvunne mora i den vesle familien. Ho forlét Noreg mange år tidlegare for å «finne seg sjølv», noko ektemannen har avdekt at ho no freistar gjera i Hellas, ved å arbeide som fotomodell. Målet for bilturen er altså filosofiens heimland, og dette målet ligg alltid latent i historia. Men det er vel så mykje det som skjer på vegen frå Arendal til Athen som er den eigentlege saka her. Romantittelen lovar eit mysterium, og ei spennande historie får lesaren saktens servert, men akkurat det er ikkje den primære kvaliteten ved boka. Viktigare, meiner eg, er djupna i strukturen,

den filosofiske grunntonen, den elegante kombinasjonen av røyndom og såkalla parallell røyndom, samanflettinga av menneskelagnader på tvers av tid og stad, brytninga mellom tilfeldigheter og lagnad ... For å forklåre kva eg meiner, må eg òg forklåre nærare korleis romanen er lagt opp. Men sidan det trass alt dreier seg om eit mysterium, må eg samstundes vera nøye med ikkje å røpe for mykje ...

Jostein Gaarder

Den fyrste vesentlege hendinga i det komplekse plottet er at Hans Thomas tilsynelatande tilfeldig møter ein underleg dverg på ein bensinstasjon i Sveits. Dvergen gjev han ei lupe, utan noka god forklåring av kva denne lupa skal ha for slags nytteverdi. På spørsmål om kva trasé dei bør velja vidare, rår dvergen far og son til å sikte seg inn på fjellandsbyen Dorf, og i god tru gjer dei nettopp det. Ganske snart syner dette seg å vera ein gedigen omveg, men i det vidare romanplottet blir denne landsbyen sjølv senteret. Medan far hans som så ofte før er ute og testar det lokale brennevinet, møter Hans Thomas den gamle

bakaren i Dorf, ein venleg mann som gjev han ein pose bollar. Instruksen er å eta den største bollen på eit tidspunkt når han er åleine. Det gjer Hans Thomas, og finn innbaka i bollen ei bok, så lita at ein nettopp treng ei lupe for å få lese henne. *Kabalmysteriet* er ein roman full av slike samantreff, som er så til dei gradar underlege at dei vel neppe kan vera samantreff likevel. Alltid i smug for faren, fordi bakaren har pålagt han å halde på løyndommen, les Hans Thomas stendig lengre i den ørvesle boka.

Dette verket i verket blir ført i pennen av den noverande bakaren i Dorf, Ludwig, som skal syne seg å ha eit sjokkerande nært band til Hans Thomas og far hans. Ludwig kom til Dorf som ung soldat, etter å ha tent okkupasjonsmakta i Noreg under krigen. I Dorf møter han Albert, den førre, no avlidne bakaren i Dorf, som tek han under vengene sine og fortel han si historie. Albert vaks opp i Dorf utan mor og med ein alkoholisert far, og han ervde yrket sitt frå den fyrste av dei tri generasjonane bakarar i Dorf, som gjekk under namnet Bakar-Hans. Fyrst og fremst er den såkalla Bolleboka historia om denne Bakar-Hans, om ei veldig merkeleg øy, og for så vidt òg om ein mann kalla Frode. Hans var nemleg eigentleg ein sjømann, som så langt attende som i 1790 kjem ut for eit forlis ein stad i Atlanterhavet. Han reddar seg unna i ein liten livbåt, og når etter kvart fram til ei øy. Ho ser ved fyrste augekast ut til å vera veldig lita, men det er som om ho utvidar seg di lengre innover landskapet ein kjem. Etter å ha observert ei mengd merkelege dyr, møter Hans ganske snart nokre menneske på øya. Eller er dei eigentleg det? Dei er småe av vekst, og ter seg så infantilt at Hans trur dei må vera pasientar på eit mentalsjukehus. Men det merkelegaste av alt er habittane deira, som er prega av dei ulike symbola i kortstokken: Éin liten dverg har til dømes tri kløversymbol på ryggen, ein annan sju hjarto, sume liknar knektar og andre liknar damer, og dei personlege eigenskapane deira ser ut til å hengje nært i hop med kva farge i kortstokken dei representerer. Serleg intelligente er dei openbert ikkje, men stundom lirer dei av seg ugjennomtrengjeleg

gåtefulle fråsegner som dei ikkje ser ut til å ane tydinga av sjølve. Til dømes får den sørgmodige Hjarter Ess, ei sart lita dame som går og plukkar blomar og knapt veit kvar ho er, noko tilnærma eit epileptisk anfall idet ho utbryt: «Den innerste esken pakker ut den ytterste esken samtidig som den ytterste esken pakker ut den innerste.» Glasblåsaren Ruter Ni, derimot, har kome til ei frustrerande sannkjenning: «Jeg vil så gjerne tenke en tanke som er så vanskelig at jeg ikke klarer å tenke den, men det klarer jeg ikke.» Til saman utgjer desse 52 spelkortfigurane eit lite samfunn der dei alle fyller ulike basisfunksjonar, og i midten står ein leiarfigur ved namn Frode. Han syner seg å vera eit vanleg menneske av kjøt og blod, som kom til øya 52 år tidlegare, også han på grunn av eit skipsforlis. Han har ikkje hatt anna selskap enn dvergane, og er sjokkert over å sjå eit anna «normalt» menneske på øya. Men når han byrjar tenkje seg om, spørst det om det ikkje eigentleg var spådd at Hans ville koma, så å seia i korta. Den einaste egedelen Frode hadde då han kom til øya, var ein halvt utvaska kortstokk i brystlomma si. I ei årrekke var korta den einaste underhaldninga han hadde, og så stussleg var tilveret at han byrja kommunisere med spelkorta sine, fekk dei til å snakke med seg, gav kvart einskilde kort ein menneskeleg karakter. Omsider kan ein ane korleis det heile heng i hop: Plutseleg ein morgon kjem to spill levande krabatar, to småe dvergar kledde som Kløver Knekt og Hjarter Konge, gåande inn i Frodes einsame liv på øya. Dei helsar han heilt tilforlateleg, som om dei allereie var gamle vener: «Det er en fin morgen, Frode!» Snart har heile kortstokken manifestert seg som levande vesen på øya, det er berre jokeren som bruker nokre fleire år enn dei andre på å koma. Alle dvergane må altså vera produkt av Frodes fantasi, som på eit eller anna vis har fått liv i den røynelege verda.

Korleis dette er mogleg, gjev ikkje *Kabalmysteriet* noko svar på. Men så er det heller ikkje ein roman som har som mål å svara på alle dei gode spørsmåla han stiller. Tvert imot er boka gjennomsyra av det som er og bør vera filosofiens grunntone, den evige viljen til å spørja *kvifor*. I den augneblinken ein er

sikker på at ein har funne eit endeleg svar, har ein gjort noko alvorleg gale. Faren til Hans Thomas er ein sterk forsvarar av ei slik open og spørjande haldning. Med alkoholproblemet sitt og dei evige røykjepausane han skal ha langs motorvegen, framstår han ikkje akkurat som nokon klassisk filosof. Men han er lærd, eller sjølvlærd for å seia det rettare, og ser det openbert som ei viktig oppgåve å tvinge sonen sin til å undre seg over stort og smått i livet. Noko faren er serleg oppteken av, er astronomi og moglegheita for liv på andre planetar. Kor fantastisk spennande ville det ikkje vore for oss menneske, om vi ein dag fekk kontakt med levande vesen på ein annan planet? Kor forbløffa ville ikkje dei framande bli i møte med den menneskelege sivilisasjonen, om dei då var tilstrekkeleg intelligente til å skjønna kva det var dei opplevde? Men når greier vel vi menneske å sjå oss sjølve utanfrå, å tenkje over kor utrulege, for ikkje å seia absurde, liva våre på jorda eigentleg er? Som filosofisk poeng kan jo dette verke ein smule klisjéaktig, eller skal vi heller seia barnsleg. Vel, *Kabalmysteriet* er altså eigentleg ei barnebok, og å oppmuntre born til å nytte fantasien sin, er i alle høve prisverdig. Men kor banal ho enn kan synast vera, kan denne påminninga knapt nok repeterast for ofte: Vi undrar oss for lite over livet.

Den vesle Bolleboka, og hendingane på den mystiske øya, er i mine augo den aller mest interessante delen av *Kabalmysteriet*. For her er det nettopp som om vi er på ein annan planet, ser ein ukjent sivilisasjon frå utsida, på ein måte som ein aldri kan gjera om ein er fødd inn i denne sivilisasjonen. Samstundes ser vi òg oss sjølve tydelegare. Vel å merkje har vi i Gaarders roman ein hjelper på vegen mot dei nye sannkjenningane: Det er Joker. Han er den i den store kortstokkfamilien på øya som ikkje passar inn, som ikkje kan kategoriserast like enkelt som dei andre. Men framfor alle andre eigenskapar, er det éin serskilt eigenskap som skil han frå dei andre dvergane: Det er sjølvmedvitet hans. Han er ein som stiller gode, for ikkje å seia presserande spørsmål. Dei andre dvergane valsar rundt i halvsvime, lykkelege i dei småe liva sine, utan minste tanke på korleis det heile byrja, kva poenget med eksistensen deira skal

vera. Joker, derimot, tenkjer djupare: Kvifor er han den han er, der han er? Kven er dei andre dvergane, korleis kom dei alle til øya, og kven er Frode? Jokers posisjon på øya er ein tydeleg parallell til mennesket sin posisjon i verda. Sume skal ha det til at vi berre er dyr, og i ein reint biologisk forstand stemmer det sikkert. Men ikkje eingong den mest hardhuda naturalist kan påstå at det ikkje er ein vesensforskjell mellom oss menneske og dei andre dyra, det at vi menneske har den eineståande evna til å reflektere over vår eigen eksistens. Fordi han i større grad enn alle dei andre, halvt medvitslause dvergane liknar eit ekte menneske, blir Joker òg ein uhyre farleg skapning i miniatyrsamfunnet på øya. Frode har på eit vis vore guden, allvitande og allmektig, men her kjem ein som utfordrar den etablerte samfunnsordenen, som stiller seg kritisk både til høg og låg. På same måte har dei store filosofane vore oppviglarar i sine respektive samfunn, med det beste dømet i den ulykksalige Sokrates, som vart så utoleleg for athenarane at han måtte tømte giftbekaret.

«Det finnes alltid en joker som gjennomskuer blendverket,» heiter det i *Kabalmysteriet*

Det nykomaren Hans blir vitne til, er korleis sivilisasjonen på øya går i oppløysing. Til liks med romanen som heilskap, er tidsrekninga på øya forma i pakt med kortstokken. Det inneber at kvart år har namn etter eit kort. No er året Spar Konge, altså år nummer 52 etter at Frode kom til øya, og kven veit kva som deretter vil fylgje? Kvar fireårsperiode blir avslutta med den store jokerfesten – jamfør

skotårsdagen i vår eigen kalender – der den elles uglesette Joker har regien. Men kvar av dei små kortdvergene har òg éi viktig oppgåve under den store festen, nemleg å bera fram kvar si gåtefulle setning, som dei har tenkt og tenkt på heilt sidan førre jokerfest. Kvar for seg gjev setningane inga meining, og dvergene forstår ingenting av det dei sjølve seier, men Joker bind dei 52 setningane i hop til ei historie, som til saman blir ei sanning om fortida og ein spådom om framtida. Spådommen under den siste og lagnadstunge jokerfesten handlar heilt konkret om livet til den unge Hans Thomas, fem generasjonar seinare. Frode er uroleg for korleis det skal gå med festen denne gongen, for han har merkt korleis Joker liksom har vorte serleg skarp i det siste, serleg kvass i dei mange spørsmåla sine. Kva vil skje om han får alle dvergene med seg i den kritiske tenkinga si, får dei til sjølve å byrja undre på kva slags skapningar dei eigentleg er? Korleis ville du sjølv føle deg om du fekk vita at du eigentleg berre var tankefosteret til einkvan annan? Er forresten ikkje dette ein tanke som alle religiøse menneske, reint logisk, burde måtte tenkje ganske jamleg?

Jokerfesten blir ein dramatisk, for ikkje å seia makaber affære, der Joker driv dei forvirra kortdvergene til å vende seg imot Frode. Men idet dette er i ferd med å skje, sig Frode saman daud. Dimed vender dvergene seg mot Joker i staden, som har forårsaka dauden til meisteren. Narren må flykte med halen mellom beina, og Hans fylgjer på. Samstundes blir det tydeleg at heile øya har vore tufta på noko så flyktig og skøyrt som ein draum, ein fantasi: Idet Frode er borte, byrjar riket hans rett og slett å gå i oppløysing. Det er ei apokalyptisk scene, som ebbar ut der heile eventyret byrja: Attende av samfunnet på øya, er til slutt berre ein bunke utslitne spelkort som fyk ikring i liten kvervelvind, før Joker og Hans må hive seg i livbåten og flykte frå øya som søkk i havet. Langt om lenge blir dei plukka opp av eit større skip, og kjem med tid og stunder til Hamburg. Der smyg den vesle narren seg inn mellom nokre hamneskur og blir borte – for godt? Nei, som lesar greier ein etter kvart å leggje to og to i hop: Det er Joker som er den mystiske dvergen som gjev lupa til Hans Thomas

på bensinstasjonen, og som tilrår dei to vegfarande leitarane å leggje vegen innom Dorf, der Hans, Albert og no til slutt Ludwig har verka som bakarar.

Merk symbolikken i dette: Joker, den einaste av kortdvergene som utviklar eit sjølvmedvit, er òg den einaste som får eit sjølvstendig liv, heilt frigjort frå det guddommelege «overmedvitet» som ein gong tenkte han inn i verda. Joker blir heller ikkje eldre, han går uendra gjennom hundreåra, heva over den lagnaden som råkar alle oss andre. «Når man snakker om mennesker, er det tøv å snakke om noe evig,» skreiv ein gong filosofen Martin Heidegger. Men Joker representerer den mest sereigne menneskelege eigenskapen, ein eigenskap vi vil ha med oss så lenge menneskearten eksisterer, den eigenskapen som framfor alle andre skil oss frå alle andre artar, nemleg evna til å stille spørsmål kring liva våre. I den overordna fabelen i *Kabalmysteriet* har Joker ein parallell i fyrste rekkje i far til Hans Thomas, og dinest i Hans Thomas sjølv: Den unge guten kjem ganske openbert til å fylgje i fotspora til far sin og bli ein sann filosof, eit ope og undrande menneske i den merkelege verda vi lever i.

«Vi sier ikke mer! Ferdig!» Det bruker Joker å seia når han har sagt noko temmeleg djupt, som folk sjølve kan få bruke litt tid på å tenkje over. Det kunne vore ein høveleg sluttreplikk i denne teksten òg, som vil vera fullstendig feilslått om vi ikkje snart held munn og overlèt den vidare tenkinga til dykk. Eit godt mysterium bør ikkje snakkast i hel, det vil forringe og kanskje bryte magien. La det berre vera sagt at det saktens er andre poetiske liner i denne svært poetiske såkalla barneboka, som vi like gjerne kunne runda av med. «Nå står fremtiden i Jokers tegn!» seier Joker òg, og det herskar ingen tvil om at den spådommen er riktig. Men for å forstå litt betre kva det eigentleg tyder, kan ein merkje seg den siste firkløveren av tilsynelatande tilfeldige setningar frå den siste Jokerfesten på den underlege øya: «Kabalen er en slektsforbannelse. Det finnes alltid en joker som gjennomskuer blendverket. Slekt følger slekters gang, men det går en narr gjennom verden som aldri tæres av tidens tann. Den som skal gjennomskue skjebnen, må overleve den.»

Codan Forsikring - så er du godt dekket

Få inntil
20% rabatt
på dine
forsikringer.

Som medlem i Norsk Bridgeforbund får du inntil 20% rabatt på dine forsikringer!
Klikk her og fyll ut kontaktskjemaet, så ringer vi deg for et uforpliktende tilbud.
Eller ring **815 56 173**. Husk å oppgi at du er medlem av Norsk Bridgeforbund.